

SOLVENCY AND FINANCIAL CONDITION REPORT 2018

Dit rapport is het *Solvency and Financial Condition Report* – SFCR (het ‘Rapport’) van AXA Belgium voor het boekjaar 2018 overeenkomstig artikel 51 van de Richtlijn 2009/138/EG (de ‘Richtlijn’) en de artikels 290 tot 298 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/35 (de ‘Verordening’ en, samen met de Richtlijn, de ‘Solvabiliteit II Regelgeving’), zoals opgenomen in de wet van 13 maart 2016 betreffende het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen.

Presentatie van de informatie

In dit verslag betekenen, behalve andersluidende vermelding, de benamingen ‘AXA Belgium’, de ‘Vennootschap’ en de ‘Onderneming’ de onderneming AXA Belgium S.A./N.V. De benamingen de ‘Groep AXA’, ‘AXA’ en de ‘Groep’ betekenen AXA S.A., naamloze vennootschap naar Frans recht en beursgenoteerde moedermaatschappij van de Groep AXA waartoe AXA Belgium S.A./N.V. samen met haar rechtstreekse en onrechtstreekse geconsolideerde dochterondernemingen behoort.

Samenvatting

De laatste jaren heeft de Europese Unie een nieuw reglementair stelsel uitgewerkt voor de Europese verzekeraars dat uiteindelijk van kracht is geworden op 1 januari 2016 na de goedkeuring van de Solvabiliteit II-richtlijn betreffende de toegang tot de activiteiten van directe verzekering en herverzekering, omgezet in Belgisch recht door de wet van 13 maart 2016 betreffende het statuut van en het toezicht op de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen. De richtlijn voert een solvabiliteitsstelsel in dat beter aangepast is aan de risico's die de verzekeraars lopen, en vormt een gemeenschappelijk systeem voor alle Lidstaten van de Europese Unie. Het kader van de Solvabiliteit II Regelgeving steunt op drie pijlers: (1) Pijler 1 omvat de kwantitatieve eisen voor eigen middelen, de evaluatieregels van activa en passiva en de kapitaaleisen en de berekening ervan, (2) Pijler 2 omvat de kwalitatieve eisen voor governance en het beheer van de door de verzekeraars gelopen risico's, evenals het effectieve toezicht van de verzekeraars en met name de eis voor de verzekeraars om over te gaan tot een interne evaluatie van de risico's en solvabiliteit (*Own Risk and Solvency Assessment* – 'ORSA') en de resultaten ervan mee te delen aan de controleautoriteit in het kader van het prudentiële controleproces en (3) Pijler 3 betreft de verscherpte eisen inzake reporting en de mededeling van informatie aan het publiek en aan de controle instanties. Dit stelsel bestrijkt onder meer de waardering van de activa en passiva, de behandeling van de verzekeringsgroepen, de definitie van het begrip kapitaal en het vereiste kapitaalniveau.

/ Kerncijfers

<i>(In miljoen euro, uitgezonderd de gegevens voor de solvabiliteitsratio)</i>	2018	2017
Gegevens van de resultatenrekening		
Totale omzet	3.245	3.197
Netto resultaat van de lopende verrichtingen (zonder financieel resultaat van het segment Schade)	273	259
Netto financieel resultaat	1.314	1.269
Netto resultaat	536	405
Balansgegevens		
Totaal van de activa	48.342	48.675
Beschikbaar kapitaal	3.551	4.032
Gegevens over het vereiste kapitaal		
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	1.732	2.269
Solvabiliteitsratio II	205%	178%

/ Samenvatting en markante feiten

ACTIVITEIT EN RESULTATEN	<p>De totale omzet is gestegen met 2% tot 3.245 miljoen euro. Deze stijging is zowel toe te schrijven aan het segment Leven & Sparen als aan het segment Schade:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omzet van het segment Leven & Sparen is gestegen met 1,5% tot 1.190 miljoen euro. Deze stijging is enerzijds te danken aan de pensioenproducten voor zelfstandigen en anderzijds aan de collectieve leven. De groei van deze twee productlijnen werd gedeeltelijk opgeheven door een daling van de omzet van de beleggingsproducten voor particulieren, wat in het verlengde ligt van de strategische beslissing om de activiteiten van AXA Belgium toe te spitsen op bescherming en pensioen. • De omzet van het segment Schade is met 1,6% gestegen tot 2.055 miljoen en dat heeft voornamelijk te maken met de tariefverhogingen in de segmenten particulieren en kleine en middelgrote ondernemingen, de goede prestaties in het segment van de grote ondernemingen en nieuwe belangrijke contracten in Hospitalisatie. Deze positieve gevolgen zijn gedeeltelijk opgeheven door de portefeuilleverliezen in de traditionele distributiekkanalen. <p>Het bedrijfsresultaat (zonder het financiële resultaat van het segment Schade) is gestegen met 14 miljoen euro tot 273 miljoen euro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bedrijfsresultaat van het segment Leven & Sparen bedraagt 311 miljoen euro, een stijging met 54 miljoen euro. Deze groei is hoofdzakelijk te danken aan de stijging van de financiële inkomsten en van het technische resultaat. • Het bedrijfsresultaat van het segment Schade daalt met 40 miljoen euro tot -38 miljoen euro. De daling van het resultaat heeft hoofdzakelijk te maken met de stijging van de kosten die verband houden met de natuurrampen (38 miljoen euro in 2018 ten opzichte van 17 miljoen euro in 2017) en enkele zware schadegevallen die zich voordeden eind 2018. <p>Het netto financiële resultaat is gedaald met 4% of 45 miljoen euro tot 1.314 miljoen euro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het netto financiële resultaat in Leven & Sparen bedraagt 938 miljoen euro, hetzij een daling met 7% of 75 miljoen euro. De negatieve evolutie is vooral het gevolg van de depreciatie van beleggingen die contracten vertegenwoordigen waarvan het financiële risico door de verzekerde wordt gedragen, en wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging van de meerwaarden en de dividenden op beleggingsfondsen. • Het netto financiële resultaat in Schade bedraagt 376 miljoen euro, hetzij een daling met 47% of 120 miljoen euro. Deze stijging is te danken aan de groei van de meerwaarden op gebouwen als gevolg van de verkoop van het gebouw 'Kunst 56' en de meerwaarden op aandelen.
---------------------------------	---

GOVERNANCE

Eind 2018 bestaat de beheerstructuur van AXA Belgium uit een Raad van Bestuur en een Directiecomité.

De Raad van Bestuur telt drie gespecialiseerde comités:

- (1) het Auditcomité,
- (2) het Risk comité en
- (3) het Benoemings- en Remuneratiecomité.

Zoals beschreven in Sectie B.1 van dit verslag, werkt AXA Belgium met 4 onafhankelijke sleutelcontrolefuncties in overeenstemming met de Solvabiliteit II-regulering :

- 1) de risicobeheerfunctie,
- 2) de interne auditfunctie,
- 3) de compliance-functie
- 4) de actuariële functie.

De houders van de sleutelfuncties hebben een directe toegang tot de Raad van Bestuur.

Het Risicobeheer wordt in het Directiecomité vertegenwoordigd door de *Chief Risk Officer* (CRO).

Het raamwerk van het risicobeheer van de onderneming steunt op de volgende vijf pijlers die met elkaar verbonden zijn door een sterke risicocultuur :

1. Onafhankelijkheid en geschiktheid van het risicobeheer :

De *Chief Risk Officer* is onafhankelijk van de operaties ("eerste verdedigingslijn") en van het interne audit departement ("derde verdedigingslijn"). Het departement risicobeheer, evenals de departementen Conformiteit & Interne Controle en de actuariële functie, vormen de "tweede verdedigingslijn" die tot doel heeft het risicoraamwerk binnen AXA Belgium te ontwikkelen, te coördineren en te sturen;

2. Een gemeenschappelijk risicobereidheidkader ;

3. Een systematische tweede opinie over de sleutelprocessen ;

4. Gebruik van een Intern Model dat steunt op een robuuste meting van het economisch kapitaal ; en

5. Een proactief risicobeheer.

Om deze risico's te beheren, heeft AXA Belgium een globaal systeem van interne controle opgezet om er zeker van te zijn dat de uitvoerende directieleden juist geïnformeerd zijn over de materiële risico's waaraan de Onderneming haarzelf blootstelt, dat ze beschikken over de nodige informatie en middelen om deze risico's adequaat te analyseren en te beheren, en dat de financiële rekeningen van de Vennootschap en van de Groep juist zijn.

Veranderingen in 2018

Deze structuur van beheer heeft geen significante ontwikkeling gekend in 2018.

Het Interne Model van de Groep AXA biedt een concreet en krachtig instrument om de blootstelling aan de risico's te controleren te meten, in overeenstemming met het kader van Solvabiliteit II reglementering.

Dit zijn de drie categorieën van risico's waaraan AXA Belgium blootgesteld wordt, gerangschikt van categorie met de grootste impact naar de categorie met de kleinste impact.

A. Risico's betreffende de financiële markten en de financiële positie

Via haar hoofdactiviteit van financiële bescherming en via de financiering van haar activiteiten is AXA Belgium blootgesteld aan de risico's van de financiële markten.

De belangrijkste financiële risico's voor AXA Belgium zijn de volgende :

- risico's van rentevoeten, *spread* en aandelen verbonden met de operationele activiteiten;
- kredietrisico;
- liquiditeitsrisico.

B. Risico's verbonden met de aard van de activiteiten, de producten en operaties

De verzekeringsrisico's voor de activiteiten Leven en Niet-Leven worden gedekt door middel van 4 processen :

- Risicocontroles op de nieuwe producten ter aanvulling van de onderschrijvingsregels en de winstgevendheidsanalyses ;
- Optimalisering van de herverzekeringsstrategieën om de maximale blootstellingen te beperken met bescherming van de solvabiliteit, beperking van de volatiliteit en vermindering van de risico's, om te profiteren van de diversificatie ;
- Herziening van de technische reserves, met inbegrip van een *roll-forward* analyse ;
- Follow-up van de opkomende risico' om de expertise te delen met de onderschrijvings- en risicobeheergemeenschappen.

C. Risico's verbonden met de voortdurend evoluerende reglementaire en concurrentieomgeving waarin AXA Belgium opereert

Naast de risico's die een kapitaalkost veroorzaken, houdt AXA Belgium ook rekening met het reputatierisico, het strategische risico, het regelgevende risico evenals met de opkomende bedreigingen en de impact van ongunstige transversale scenario's. Processen werden opgezet om deze te beheersen.

WAARDERING VOOR SOLVABILITEITSDOELEINDEN	<p>De Solvabiliteit II balans van AXA Belgium wordt opgesteld op 31 december. De balans wordt opgesteld volgens de Solvabiliteit II reglementering.</p> <p>De activa en passiva worden geëvalueerd op basis van de hypothese van een continuïteit in de exploitatie van de Vennootschap.</p> <p>De technische voorzieningen worden geboekt en betreffen alle verplichtingen inzake verzekering en herverzekering jegens de verzekerden en de begunstigden van de verzekerings- en herverzekeringscontracten. De waarde van de technische voorzieningen stemt overeen met het verschuldigde bedrag dat de Vennootschap zou moeten betalen indien ze haar verzekerings- en herverzekeringsverbintenissen onmiddellijk zou moeten overdragen aan een andere verzekerings- of herverzekeringsonderneming.</p> <p>De overige activa en passiva worden geboekt volgens de IFRS-normen en de interpretaties van het IFRS Interpretatiecomité zoals goedgekeurd door de Europese Unie vóór de afsluitdatum met een verplichte toepassingsdatum op 1 januari 2017. Dit onder voorbehoud dat deze normen en interpretaties evaluatiemethodes bevatten die in overeenstemming zijn met de evaluatiemethodes van de markt zoals gedefinieerd in artikel 75 van de Solvabiliteit II-richtlijn 2009/138/EG:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De activa worden geëvalueerd volgens het bedrag waartegen ze zouden kunnen worden uitgewisseld tussen goed geïnformeerde en instemmende partijen die handelen in normale concurrentievoorwaarden; • De passiva worden geëvalueerd volgens het bedrag waartegen ze zouden kunnen worden overgedragen of vereffend tussen goed geïnformeerde en instemmende partijen die handelen in normale concurrentievoorwaarden (zonder aanpassing voor het eigen kredietrisico van de Vennootschap). <p>Er zijn geen belangrijke veranderingen geweest in de gekozen evaluatiemethode om te voldoen aan de vereisten van de Richtlijn voor de betrokken periode.</p>
---	---

KAPITAALBEHEER	<p>AXA Belgium heeft zijn solvabiliteitspositie versterkt in 2018, met een solvabiliteitsratio die evolueert van 178% op 31 december 2017 naar 205% op 31 december 2018 (na aftrek van de voorzienbare opstroom van dividenden).</p> <p>Deze evolutie heeft onder andere te maken met (i) een beleggingsprestatie die over het algemeen positief is (met echter compenserende effecten tussen risicocategorieën zoals aandelen, rentevoeten, inflatie, enz.), (ii) positieve technische prestaties en de onderschrijving van nieuwe rendabele premies die bijdragen aan de versterking van de eigen fondsen, en (iii) de invoering van een strategie voor de dekking van bepaalde specifieke risico's (aandelen en wanbetalingsrisico's op Belgische obligaties) waarmee de kapitaalbehoeften verminderd kunnen worden.</p> <p>Deze elementen worden gedeeltelijk gecompenseerd door een voorzienbare opstroom van dividenden in 2019 die overeenstemt met 100% van het statutaire resultaat in 2018, wat in de lijn ligt van het kapitaalbeheerbeleid van AXA Belgium.</p> <p>De kernelementen hierbij zijn de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ De beschikbare financiële middelen (ook 'Eligible Own Funds' of 'EOF' genaamd) zijn gestegen van 4.032 miljoen euro op zondag 31 december 2017 tot 3.551 miljoen euro op maandag 31 december 2018. ▪ Het economische kapitaal is volledig samengesteld uit elementen van "niveau 1", zonder eigen hulpfondsen, zonder enig element onderworpen aan overgangsmatregelen en zonder enige achtergestelde schuld. <ul style="list-style-type: none"> • Op maandag 31 december 2018 bedroeg de solvabiliteitskapitaalvereiste van AXA Belgium 1.732 miljoen euro (na belastingen). • Het vereiste minimumkapitaal voor AXA Belgium bedroeg op maandag 31 december 2018 779 miljoen euro (een daling van 241 miljoen euro ten opzichte van 2017). <p>Geen enkele operatie in de loop van 2018 heeft een significante impact gehad op het beheer van het kapitaal van de Vennootschap.</p>
-----------------------	---

A

ACTIVITEIT EN RESULTATEN

A.1 Activiteit

Voornaamste aandeelhouders en verbonden partijen

Overzicht van de activiteiten

Belangrijke gebeurtenissen

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

Segment Leven en Sparen

Segment Schade

A.3 Prestaties op het gebied van belegging

Resultaat van de beleggingen na kosten

Winsten en verliezen die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt

Investeringen in geëffectiseerde activa

A.4 Prestaties op overig gebied

Netto resultaat

Leasingcontracten

A.5 Overige informatie

A.1 Activiteit

/ Algemene informatie

De vennootschap AXA Belgium S.A./N.V. is een naamloze verzekeringsvennootschap naar Belgisch recht. Zij is voor 94,93% in handen van AXA Holdings Belgium, naamloze vennootschap naar Belgisch recht met maatschappelijke zetel in België, die op haar beurt voor 100% in handen is van AXA SA, naamloze vennootschap naar Frans recht.

Het vakgebied van AXA Belgium bestaat erin haar klanten (particulieren, kmo's en grote ondernemingen) te begeleiden door in te spelen op hun behoeften in elke fase van hun leven en hun ontwikkeling, met producten en diensten op het vlak van verzekering, herverzekering en sparen.

/ Informatie over de vennootschap

AXA Belgium is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht erkend in België. De maatschappelijke zetel is gevestigd te Troonplein 1, 1000 Brussel, België. Het telefoonnummer is +32 (0)2 678 61 11.

Toezi chthoudende autoriteit

De activiteit van AXA Belgium wordt omkaderd door de Europese richtlijnen en door de Belgische wetten en reglementering. De belangrijkste publieke regulerings- en controleorganen voor de financiële sector waaronder de verzekeringsmaatschappijen vallen, zijn de Nationale Bank van België ('NBB'), de Financial Services & Markets Authority ('FSMA') en het Fonds voor Arbeidsongevallen ('FAO'), voor wat deze specifieke activiteit betreft gefusioneerd in 2017 met het Fonds voor de beroepsziekten tot FEDRIS (Federaal agentschap voor beroepsrisico's).

Nationale Bank van België
Adres: Berlaumontstraat 14
1000 Brussel
België
Telefoon: +32 (0)2 221 21 11

Autoriteit voor de Financiële Markten en Diensten
Adres: Congresstraat 12-14
1000 Brussel
België
Telefoon: +32(0)2 220 52 11

Federaal agentschap voor beroepsrisico's
Adres: Troonstraat 100
1050 Brussel
België
Telefoon: + 32 (0)2 506 84 48

De Groep AXA oefent wereldwijd gereguleerde activiteiten uit via talrijke operationele dochterondernemingen. De hoofdactiviteiten van de Groep, verzekeringen en activabeheer, zijn onderworpen aan een uitgebreide reglementering en toezicht in elk van de verschillende jurisdicties waar de Groep actief is. De voornaamste toezichthoudende autoriteit van de Groep AXA is de Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution ('ACPR'), waarvan de gegevens hierna vermeld worden:

Autorité de Contrôle Prudentiel et de Résolution
Adres: 61, rue Taitbout – 75436 Paris Cedex 9, Frankrijk
Telefoon: + 33 (0)1 49 95 40 00

Wettelijke controleurs van de rekeningen

Titularis

De commissaris van de rekeningen van de Onderneming is:

PwC, Bedrijfsrevisoren, bcvba, Woluwedal 18, 1932 Sint-Stevens-Woluwe, vertegenwoordigd door de heer Damien Walgrave. PwC is lid van het Instituut van Bedrijfsrevisoren te Brussel.

Voornaamste aandeelhouders en verbonden partijen

Verdeling van het kapitaal

AXA Belgium is voor 94,93% eigendom van AXA Holdings Belgium, op haar beurt voor 100% eigendom van AXA S.A., naamloze vennootschap naar Frans recht die eveneens 5,07% van het kapitaal van AXA Belgium bezit.

Op maandag 31 december 2018 bedroeg het toegezegde en gestorte kapitaal van AXA Belgium S.A. 163 miljoen euro.

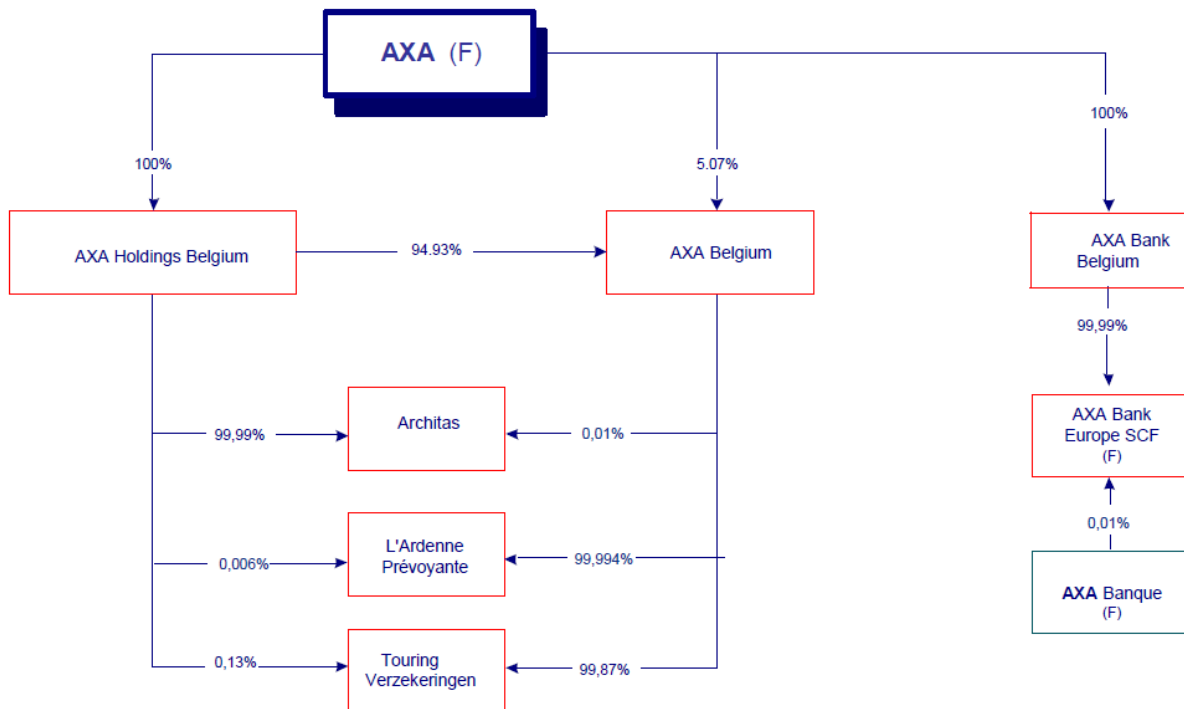
De aandelen van AXA Belgium S.A. hebben geen nominale waarde. Op het einde van het boekjaar 2018 bedroeg het aantal aandelen van AXA Belgium 312.789.

Voornaamste verbonden ondernemingen

Moedermaatschappij en verzekeringdochters	Juridische vorm	Land	31 december 2018		31 december 2017	
			Percentage stemrechten	Percentage belangen van de Groep	Percentage stemrechten	Percentage belangen van de Groep
AXA Belgium	Naamloze vennootschap	België	Moedermaatschappij		Moedermaatschappij	
L'Ardenne Prévoyante	Naamloze vennootschap	België	99.99	99.99	99.99	99.99
Touring Verzekeringen	Naamloze vennootschap	België	99.87	99.87	99.87	99.87

Vereenvoudigd organigram op 31/12/2018 van het deel van de Groep AXA dat de ondernemingen naar Belgisch recht bevat

Architas en AXA Bank Belgium zijn naamloze vennootschappen naar Belgisch recht, gevestigd in België

/ Overzicht van de activiteiten

Leven, sparen en pensioen

In het segment Leven & Sparen is AXA Belgium enkel actief in België.

De producten Leven & Sparen van AXA Belgium omvatten een breed gamma spaarproducten, evenals beschermings- en gezondheidsproducten die verkocht worden aan particulieren en ondernemingen. De door AXA Belgium aangeboden producten Leven & Sparen omvatten Leven levenslang, Gewaarborgd kapitaal, Uitgestelde renten en Onmiddellijke renten.

Schade

In het segment Schade biedt AXA Belgium een breed gamma producten aan waaronder auto, woning, goederen, burgerlijke aansprakelijkheid en gezondheid voor particulieren en ondernemingen. Daarnaast biedt AXA Belgium technische diensten aan om het preventiebeleid in de ondernemingen te ondersteunen.

/ Belangrijke gebeurtenissen

Voortzetting van het strategische plan

AXA Belgium is tijdens het boekjaar verder gegaan met de implementatie van zijn 'strategisch plan 2020'. De vennootschap heeft onder meer gezorgd voor een versnelling van de investeringen in zijn digitale transformatie en blijft zijn organisatie verder vereenvoudigen en verbeteren met het oog op een verhoogde efficiëntie en 'agiliteit'.

De herstructureringsperiode van twee jaar die op 21 december 2016 begonnen is, is afgelopen op 20 december 2018. In het kader van de maatregelen van de Collectieve Arbeidsovereenkomst (cao) die in 2016 met de sociale partners bepaald werden, zijn er in 2018 nog medewerkers bij AXA vertrokken in de context van deze herstructurering.

Zoals overeengekomen in de cao over het Sociale Plan zijn er eind 2018 onderhandelingen geweest met de sociale partners voor de groep mensen die aanvankelijk uitgesloten waren van de toepassing van het Sociale Plan. De directie had zich immers ertoe verbonden om een oplossing te vinden voor hen zodat ze in 2019 of 2020 in een vertrekplan zouden kunnen stappen. Half december 2018 bereikten ze een akkoord. In dit kader zijn er besprekingen van start gegaan over de inzetbaarheid, de loopbaanontwikkeling, het levenslang leren en de mobiliteit van onze medewerkers in een periode van digitalisering in onze sector om zo de grondslag te leggen voor ons vlaggenschipproject 'Careers in Motion'.

Om de cao die eind 2017 ondertekend werd te implementeren met het oog op de harmonisering van de verschillende statuten binnen AXA heeft het departement HR verschillende aangepaste processen uitgewerkt en ook nieuwe tools en communicaties gelanceerd om al deze veranderingen te begeleiden.

Verkrijgen van de vrijstelling van dotatie aan de AVL (Aanvullende Voorziening Leven)

De Belgische wet schrijft voor dat de verzekeraars een voorziening aanleggen die het renterisico van de activiteiten Leven en Arbeidsongevallen dekt (AVL - Aanvullende Voorziening Leven). In de loop van 2016 werd de Solvabiliteit II-reglementering naar het Belgische recht omgezet en konden de verzekeringsmaatschappijen opnieuw een vrijstelling van de dotatie aan de AVL krijgen op basis van een dossier ingediend bij de Nationale Bank van België (NBB). Een vrijstelling wordt verleend indien de maatschappij aan de volgende voorwaarden voldoet: (i) een toereikende Solvabiliteit II-ratio hebben (zonder rekening te houden met de overgangsmaatregelen) en (ii) slagen voor bepaalde stresstests.

Net als voor de boekjaren 2016 en 2017 heeft AXA Belgium voor 2018 de vrijstelling van de BNB verkregen en heeft ze dus geen dotatie aan de AVL gedaan.

Overdracht van portefeuilles in run-off naar Portman Insurance SE

AXA Belgium had portefeuilles in run-off van aanvaarding (verzekering en herverzekering). Deze portefeuilles dekten met name de risico's van het type APH (Asbestos, Pollution en Health Hazards) in de Verenigde Staten en de rest van de wereld.

AXA Belgium heeft deze portefeuilles overgedragen aan Portman Insurance SE, een verzekeringsonderneming naar Frans recht, met ingang van 4 oktober 2018.

AXelerate

AXelerate, een uitgebreid opleidingsprogramma voor alle managers en mensen die betrokken zijn bij de verandering, is in verschillende stappen verlopen. De eerste fase spitste zich toe op het begrijpen en uitleggen van de strategie van de onderneming en op de voorbereidingen om deze strategie te delen met alle medewerkers van AXA (AXelerate for ALL). De tweede fase is in september van start gegaan en groepeerde alle specifieke sessies rond 'Leadership' en de verschillende gedragingen die hand in hand gaan met de verwezenlijking van de waarden 'Customer First', 'Empowerment', 'Recognition' & 'Resilience'.

In december 2018 had 70% van de managers deze sessie al gevolgd.

A.2 Prestaties op het gebied van verzekering

Segment Leven & Sparen

AXA Belgium biedt een breed gamma van producten Leven & Sparen aan dat producten voor Individueel en Collectief Sparen omvat, evenals producten Leven en Gezondheid voor particulieren en ondernemingen.

/ Totaal onderschrijvingsresultaat

Operationele opbrengsten en lasten

<i>(in miljoen euro behalve percentages)</i>	31 december 2018	31 december 2017
Omzet	1.190	1.173
Financiële marge	349	306
Vergoedingen en overige opbrengsten	125	124
Netto technische marge	51	39
Totale kosten	-214	-212
Afschrijving van de portefeuillewaarden	0	0
Bedrijfsresultaat	311	257

De **financiële operationele marge** is met 43 miljoen euro (+14%) gestegen tot 349 miljoen euro, voornamelijk dankzij een stijging van de dividenden van beleggingsfondsen en als gevolg van de erosie van de technische rentevoeten en winstdeelnemingen die aan de verzekerden worden toegekend.

De **lasten en andere inkomsten** zijn stabiel gebleven op 125 miljoen euro.

De **netto technische marge** is met 12 miljoen euro gestegen tot 51 miljoen euro dankzij een stijging van de resultaten van het vorige boekjaar.

De **totale kosten** zijn gestegen met 2 miljoen euro en bedragen -214 miljoen euro wegens een stijging van de projectkosten.

/ Onderschrijvingsresultaat per geografische zone

In het segment Leven & Sparen is AXA Belgium enkel actief in België.

/ Onderschrijvingsresultaat per productgamma

Onderstaande tabel presenteert de omzet voor de voornaamste productgamma's.

Omzet per productgamma

<i>(in miljoen euro behalve percentages)</i>	2018		2017	
Algemeen fonds Voorzorg (inclusief Voorzorg met spaarcomponent)	829	70%	820	70%
Algemeen fonds Beleggen & Sparen	333	28%	319	27%
Rekeneenheden	28	2%	34	3%
Overige			-	-
TOTAAL	1.190	100%	1.173	100%

De **omzet** is gestegen met 17 miljoen euro, en bedraagt 1.190 miljoen euro.

- De inkomsten in het Algemeen Fonds Voorzorg (70% van de omzet) zijn gestegen met 10 miljoen euro (+2%), voornamelijk dankzij collectieve leven, maar gedeeltelijk opgeheven door een daling van het volume van producten in run-off;
- De inkomsten in het Algemeen Fonds Beleggingen & Sparen (28% van de omzet) zijn gestegen met 14 miljoen euro, voor het merendeel wegens de stijging in de verkoop van pensioenproducten bestemd voor zelfstandigen en kleine ondernemingen;
- De inkomsten in Rekeneenheden (2% van de omzet) zijn gedaald met 6 miljoen euro door een daling in de verkoop van beleggingsproducten voor particulieren, in lijn met de bovenvermelde strategie.

Segment Schade

/ Totaal onderschrijvingsresultaat

Operationele opbrengsten en lasten

<i>(In miljoen euro, behalve percentages)</i>	31 december 2018	31 december 2017
Omzet	2.055	2.024
Sinistraliteitsratio van het lopende boekjaar (netto na herverzekering)	68,2%	65,4%
Sinistraliteitsratio alle boekjaren (netto na herverzekering)	70,5%	67,6%
Netto technisch resultaat vóór tenlastenemingen	607	657
Lastenpercentage	31,4%	32,3%
Bedrijfsresultaat zonder financieel resultaat	-38	2
Gecombineerde ratio	101,9%	99,9%

Het **Netto technisch resultaat vóór kosten** is gedaald met 50 miljoen en bedraagt 607 miljoen euro in 2018:

- De sinistraliteitsratio van het lopende boekjaar is met 2,8 punten gestegen tot 68,2% door een verslechtering van de schadegevallen die verband houden met natuurrampen (geen belangrijke gebeurtenissen in 2017 terwijl de sinistraliteit met betrekking tot de natuurrampen in 2018 in het

verlengde van het historische gemiddelde ligt) en door enkele grote schadegevallen die zich voordeden eind 2018.

- De sinistraliteitsratio alle boekjaren is gestegen 2,9 punten tot 70,5% door de achteruitgang van de sinistraliteit van het lopende boekjaar.

Het belastingpercentage is gedaald als gevolg van het kostenverminderingprogramma en bedraagt 31,4% in 2018.

Bijgevolg is de **gecombineerde ratio** gestegen met 1,9 punten en bedraagt hij 101,9% in 2018.

/ Onderschrijvingsresultaat per geografische zone

In het segment Schade is AXA Belgium voornamelijk actief in België.

/ Onderschrijvingsresultaat per productgamma

Onderstaande tabel geeft de omzet voor de voornaamste productgamma's weer:

Omzet per productgamma

<i>(In miljoen euro, behalve percentages)</i>	2018		2017 bij vergelijkbare perimeter (LAR inbegrepen)	
Particulieren (directe zaken)				
Auto	511	25%	522	26%
Schade aan goederen	327	16%	323	16%
Overige (BA niet-auto, RB, ...)	124	6%	124	6%
Ondernemingen (directe zaken)				
Auto	267	13%	270	13%
Schade aan goederen	193	9%	188	9%
Burgerlijke aansprakelijkheid	131	6%	125	6%
Overige (AT, Gezondheid, ...)	471	23%	443	22%
Overige (aanvaarde zaken en indirecte zaken)	31	1%	29	1%
TOTAAL	2 055	100%	2 024	100%

De **inkomstenbelastingen** zijn gestegen met 31 miljoen euro (+1,6%) en bedragen 2.055 miljoen euro in 2018:

- De productgamma's Particulieren (47% van de omzet) kennen een vermindering van 0,7% en vertegenwoordigen 962 miljoen euro in 2018 als gevolg van de portefeuillesverliezen, vooral in het begin van het boekjaar, op de traditionele distributiekkanalen en een daling van de gemiddelde premie in Auto, gedeeltelijk gecompenseerd door tariefverhogingen. De portefeuille-evolutietrends herstellen zich.

- De productgamma's *Ondernemingen* (52% van de omzet) zijn met +3,5% gestegen en vertegenwoordigen 1.063 miljoen euro in 2018. Deze groei is voornamelijk te danken aan de tariefverhogingen in het segment van de kleine en middelgrote ondernemingen, de goede prestaties in het segment van de grote ondernemingen en de onderschrijving van belangrijke contracten in Hospitalisatie.
- De productgamma's *Overige* (1% van de omzet) zijn gestegen met +7,1% en bedragen 31 miljoen euro in 2018.

A.3 Prestaties op het gebied van belegging

/ Resultaat van de beleggingen na kosten

Het netto financieel resultaat afkomstig van de financiële activa van de vennootschap is als volgt samengesteld:

<i>in miljoen euro</i>	31 december 2018				
	Netto opbrengsten van beleggingen	Netto gerealiseerde meer- en minderwaarden	Wijziging in de voorzieningen op beleggingen	Netto financieel resultaat	Beheerkosten van beleggingen
Vastgoedbeleggingen	100	82	-10	172	
Schuldinstrumenten	902	32	-1	933	
Eigenvermogensinstrumenten	82	190	-27	245	
Beleggingsfondsen	97	10	-4	103	
Kredieten	54	0	0	54	
Beleggingen verbonden aan contracten waarvan het financiële risico wordt gedragen door de polishouders	0	-151	0	-151	
Derivaten	51	-40	3	14	
Overige	-29	-26	0	-55	-60
TOTAAL	1.257	95	-38	1.314	-60

<i>in miljoen euro</i>	31 december 2017				
	Netto opbrengsten van beleggingen	Netto gerealiseerde meer- en minderwaarden	Wijziging in de voorzieningen op beleggingen	Netto financieel resultaat	Beheerkosten van beleggingen
Vastgoedbeleggingen	75	14	-32	58	
Schuldinstrumenten	937	-27	-8	902	
Eigenvermogensinstrumenten	70	106	0	176	
Beleggingsfondsen	60	-13	16	64	
Kredieten	54	1	0	55	
Beleggingen verbonden aan contracten waarvan het financiële risico wordt gedragen door de polishouders	0	75	0	75	
Derivaten	43	-39	-9	-5	
Overige	-32	-24	0	-56	-58
TOTAAL	1 208	94	-32	1.269	-58

Het resultaat van de beleggingen na kosten afkomstig van de financiële activa van het segment **Leven & Sparen** is gedaald met 75 miljoen euro en bedraagt 938 miljoen euro. Deze vermindering is te wijten aan de depreciatie van beleggingen die contracten vertegenwoordigen waarvan het financiële risico door de verzekerde wordt gedragen (variantie van 227 miljoen euro) en wordt gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging (i) van de meerwaarden gerealiseerd op andere beleggingen en (ii) de dividenden van beleggingsfondsen.

Het resultaat van de beleggingen na kosten afkomstig van de financiële activa van het segment **Schade** is gestegen met 120 miljoen euro en bedraagt 376 miljoen euro. Deze stijging heeft te maken met de toename van de meerwaarden (i) op gebouwen als gevolg van de verkoop van het gebouw 'Kunst 56", en (ii) op aandelen.

De interne en externe beheerkosten van de beleggingen werden verwerkt in de lijn netto opbrengsten van de overige beleggingen. Deze overige beleggingen zijn voornamelijk termijndeposito's en *repos*.

/ Winsten en verliezen die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt

Herwaarderingen conform artikel 57 van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen

---

De vennootschappen mogen de materiële vaste activa, alsook de participaties, aandelen en deelbewijzen die onder hun financiële vaste activa vallen of bepaalde categorieën van deze vaste activa herwaarderen wanneer de waarde van deze activa, bepaald in functie van hun nut voor de vennootschap, op vaststaande en duurzame wijze uitstijgt boven hun boekwaarde. Wanneer de betrokken activa noodzakelijk zijn voor de voortzetting van de activiteit van de vennootschap of van een onderdeel daarvan mogen zij slechts worden geherwaardeerd in de mate waarin de aldus uitgedrukte meerwaarde wordt verantwoord door de rentabiliteit van de vennootschap of van het betrokken bedrijfsonderdeel.

Heeft de herwaardering betrekking op materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur, dan wordt de geherwaardeerde waarde afgeschreven volgens een plan dat ertoe strekt de ten laste neming te spreiden over de vermoedelijke residuele gebruiksduur van de betrokken activa.

De geboekte meerwaarden worden rechtstreeks toegerekend aan rubriek III 'Herwaarderingsmeerwaarden' van het eigen vermogen en worden daar behouden zolang de goederen waarop zij betrekking hebben, niet werden gerealiseerd. Deze meerwaarden mogen nochtans:

1° worden overgebracht naar een reserve tot het beloop van de op de meerwaarde geboekte afschrijvingen, en dat is wat gebeurt bij AXA Belgium;

2° in kapitaal worden omgezet; een in kapitaal opgenomen herwaarderingsmeerwaarde mag evenwel nooit rechtstreeks of onrechtstreeks aangewend worden om overgedragen verliezen aan te zuiveren voor het nog niet afgeschreven gedeelte van de herwaarderingsmeerwaarde. Meerwaarden toegerekend aan rubriek III van het passief 'Herwaarderingsmeerwaarden' mogen slechts in kapitaal worden omgezet voor het gedeelte van de geherwaardeerde waarde verminderd met de geraamde belastingen hierop;

3° bij latere minderwaarde worden afgeboekt tot het beloop van het nog niet afgeschreven gedeelte van de meerwaarde.

De geboekte meerwaarden mogen noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks worden uitgekeerd, zolang deze niet overeenstemmen met een gerealiseerde meerwaarde of met een afschrijving op de meerwaarde die al dan niet werd overgebracht naar een reserve overeenkomstig het vorige lid, 1°.

Op 31 december 2018 is het bedrag van de rubriek II 'Herwaarderingsmeerwaarden' van het eigen vermogen 431 miljoen euro, als volgt samengesteld:

- 273 miljoen euro meerwaarden op terreinen en gebouwen; en
- 158 miljoen euro herwaarderingsmeerwaarden op deelnemingen in verbonden ondernemingen.

Belastingvrije reserves conform artikel 47 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen

---

Artikel 47 biedt vennootschappen de mogelijkheid de belastingheffing op de gerealiseerde meerwaarden uit de verkoop van materiële en immateriële vaste activa te spreiden. Op voorwaarde van de herinvestering van de realisatieprijs en het behoud van de meerwaarde in het patrimonium van de onderneming, mogen de ondernemingen opteren voor een spreiding van de belasting op de meerwaarde tegen het ritme van de fiscaal erkende afschrijving van de verworven vaste activa.

In de post IV 3 'Belastingvrije reserves' van het eigen vermogen worden onder aftrek van de bijbehorende uitgestelde belastingen, de gerealiseerde meerwaarden en winsten geboekt waarvan de fiscale vrijstelling of de uitgestelde belasting onderworpen is aan hun behoud in het patrimonium van de onderneming.

De uitgestelde belastingen worden geboekt in een onderrubriek van de rubriek 'Voorzieningen voor overige risico's en lasten' op de passiefzijde van de balans.

De saldi met betrekking tot artikel 47 in de statutaire rekeningen van AXA Belgium per 31 december 2018 zijn de volgende:

- 106 miljoen euro in de post 'Belastingvrije reserves'; en
- 37 miljoen euro in de post 'uitgestelde belastingen'.

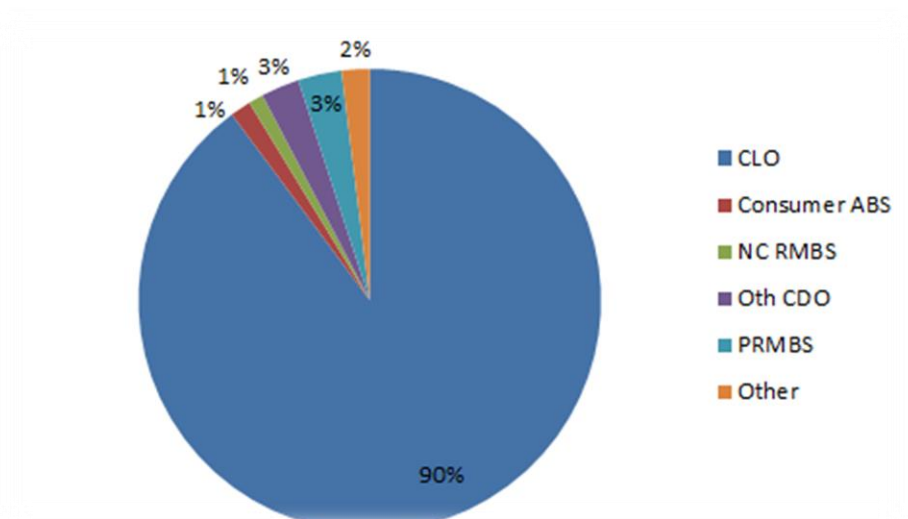
Naar aanleiding van de wet van 25 december 2017 tot hervorming van de vennootschapsbelasting en gebruikmakend van de mogelijkheid voorzien in het KB van 30 december 1991, heeft AXA Belgium de post 'Uitgestelde belastingen' geëvalueerd op basis van de toepasselijke toekomstige percentages.

/ Investerings in geëffectiseerde activa

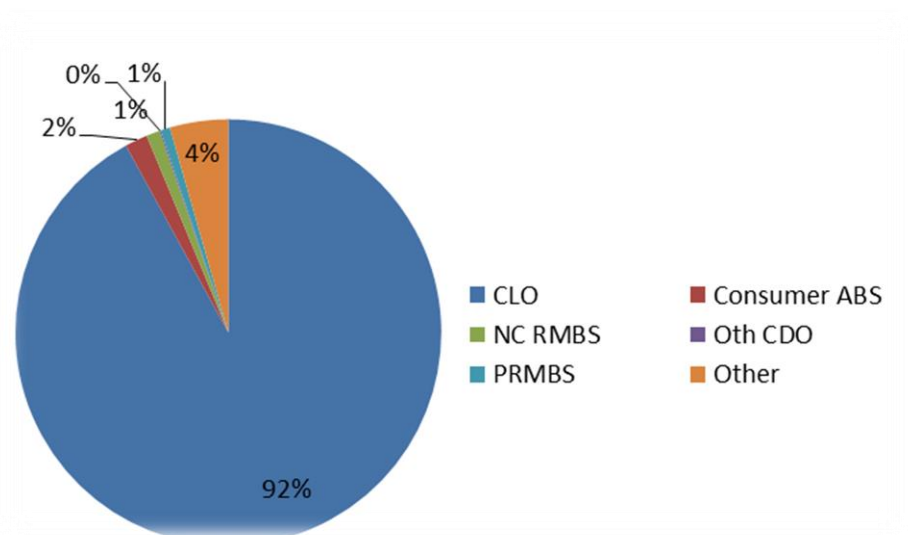
De investeringen in geëffectiseerde activa worden van nabij gevolgd door verschillende analyses uitgevoerd op het niveau van de Groep per emittent, sector en geografische zone naast lokale procedures en een reeks limieten wat de emittent betreft.

ABS (ASSET BACKED SECURITIES) PER TYPE ONDERLIGGEND ACTIEF

Op 31 december 2017 was de uitsplitsing van de ABS (1.085 miljoen euro) per type:

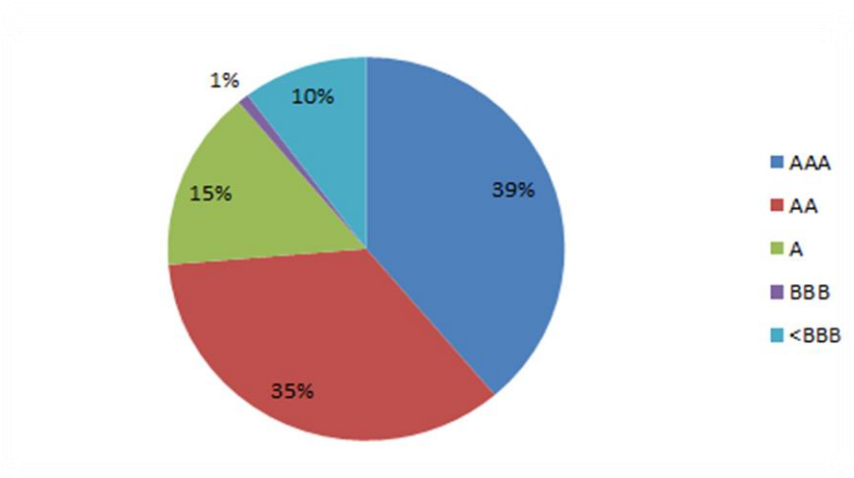

Op maandag 31 december 2018 was de uitsplitsing van de ABS (935 miljoen euro) per type:

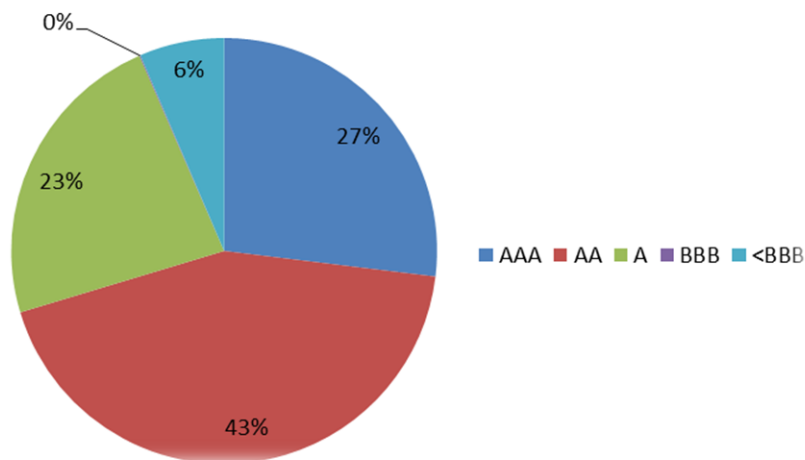

De variaties van 2018 zijn in lijn met de strategie van AXA Belgium om investeringen te doen in activa van het type *Collateralised Loan Obligations* die ratings hebben gaande van A tot AAA.

Op 31 december 2017 is de uitsplitsing volgens notering van de ABS-portefeuille de volgende:

Op maandag 31 december 2018 is de uitsplitsing volgens notering van de ABS-portefeuille de volgende:

In overeenstemming met de strategie van AXA Belgium wordt een verbetering vastgesteld van de kredietkwaliteit van de ABS-portefeuille met meer dan 93% van de activa die een rating hebben van minstens niveau 'A'.

A.4 Prestaties op overig gebied

/ Resultaat van het boekjaar

Segment Leven & Sparen

Onderstaande tabel presenteert het resultaat van AXA Belgium voor de aangeduide boekjaren.

<i>(In miljoen euro)</i>	31 december 2018	31 december 2017
Omzet	1.190	1.173
Financiële marge	414	285
Vergoedingen en overige opbrengsten	125	124
Netto technische marge	51	39
Totale kosten	-221	-203
Afschrijving van de portefeuillewaarden	0	0
Netto resultaat vóór belastingen	369	245
Belastingen	-64	-41
NETTO RESULTAAT	305	204

De **financiële marge** is gestegen met 131 miljoen euro dankzij een stijging van de operationele financiële marge met 43 miljoen euro en dankzij een stijging van de gerealiseerde meerwaarden.

De **lasten en andere inkomsten** zijn stabiel gebleven op 125 miljoen euro.

De **netto technische marge** is met 12 miljoen euro gestegen tot 51 miljoen euro dankzij een stijging van de resultaten van het vorige boekjaar.

De totale kosten zijn met 18 miljoen euro gestegen, voornamelijk door kosten in het kader van sociale plannen: In 2017 was er een gedeeltelijke vrijstelling van de voorziening die in 2016 was opgebouwd, terwijl er in 2018 een nieuwe voorziening is opgebouwd in het kader van het programma voor vrijwillige vertrekken waarover eind 2018 een akkoord is gesloten.

De **belastinglasten** zijn met 23 miljoen euro gestegen en bedragen in 2018 - 64 miljoen euro, voornamelijk door de stijging van het nettoresultaat voor belasting, gedeeltelijk gecompenseerd door de impact van de verlaging van de vennootschapsbelasting.

Bijgevolg is het **netto resultaat** gestegen met 101 miljoen euro tot 305 miljoen euro.

Segment Schade

Onderstaande tabel presenteert het resultaat van AXA Belgium voor de aangeduide boekjaren.

<i>(In miljoen euro, behalve percentages)</i>	31 december 2018	31 december 2017
Omzet	2 055	2 024
Sinistraliteitsratio van het lopende boekjaar (netto na herverzekering)	68,22%	65,43%
Sinistraliteitsratio alle boekjaren (netto na herverzekering)	70,49%	67,63%
Netto technisch resultaat vóór tenlastenemingen	607	657
Lastenpercentage	31,36%	32,29%
Uitgaven	-645	-656
Technisch bedrijfsresultaat	-38	2
Netto financieel resultaat	376	256
Inkomstenbelastingen	-54	-92
Andere lasten	-53	35
Netto resultaat	231	200

De **belastinglasten** zijn met 38 miljoen euro gedaald en bedragen in 2018 - 54 miljoen euro, voornamelijk door de verlaging van de vennootschapsbelasting.

De **overige producten/lasten** vertonen een last van 58 miljoen euro en dekken voornamelijk de geraamde kosten van het programma voor vrijwillige vertrekken waarover eind 2018 een akkoord bereikt is.

Bijgevolg stijgt het **netto resultaat** met 31 miljoen euro tot 231 miljoen euro.

/ Leasingovereenkomsten

Sinds mei 2017 is AXA Belgium eigenaar van zijn gebouw op de Troonplaats 1, 1000 Brussel, België.

AXA Belgium huurt 10.000 m² in het Marnixgebouw in Brussel, en ook een deel van het gebouw van AXA Bank in Berchem.

A.5 Overige informatie

Geen enkele gebeurtenis na de afsluiting van het boekjaar die een significante invloed heeft op de maandag 31 december 2018 afgesloten financiële staten is te melden.

GOVERNANCESYSTEEM

B.1 Algemene informatie over het governancestelsysteem

Governance (met inbegrip van de sleutelfuncties)

Remuneratiebeleid

Remuneratie van de uitvoerende bestuurders

Variabele bezoldiging op lange termijn (*Long Term Incentive* 'LTI')

Remuneratie van de niet-uitvoerende bestuurders

Pensioenverbintenissen t.o.v. de uitvoerende bestuurders

Belangrijke transacties met aandeelhouders, met personen die een merkbare invloed uitoefenen op het bedrijf of met leden van de Raad van Bestuur of het Directiecomité

Evaluatie van de geschiktheid van het governancestelsysteem

B.2 Vereisten inzake bekwaamheid en eerbaarheid

Beschrijving van het '*Fit and Proper*' evaluatiesysteem voor de uitvoerende en niet-uitvoerende bestuurders en de verantwoordelijken van de onafhankelijke controlefuncties.

B.3 Risicobeheersysteem, met inbegrip van de interne evaluatie van de risico's en de solvabiliteit

---

Risicobeheersysteem

Intern Model van de AXA Groep

Interne evaluatie van de risico's en van de solvabiliteit ('ORSA')

B.4 Systeem van interne controle

Beschrijving van het systeem van interne controle

B.5 Interne auditfunctie

Beschrijving van de interne auditfunctie

B.6 Actuariële functie

Beschrijving van de actuariële functie

B.7 Outsourcing

Outsourcingbeleid

B.8 Overige informatie

B.1 Algemene informatie over het governancesysteem

De toepassing van robuuste governanceprincipes is een prioriteit bij AXA Belgium. De onderneming steunt op een beheerstructuur die een efficiënt en behoedzaam beheer toelaat dat rekening houdt met de aard, de omvang en de complexiteit van de risico's die inherent zijn aan het ondernemingsmodel en aan haar activiteiten.

Aangezien AXA Belgium een generalistische maatschappij Leven en Niet-leven is met meer dan 3 miljard euro op de balans, zijn volgens Belgisch recht de meest veeleisende regels van toepassing.

Een van de basisregels van de beheerstructuur voor een verzekeringsmaatschappij is dat er op het hoogste niveau een duidelijke scheiding bestaat tussen:

- (i) het bepalen van de algemene strategie van de onderneming en het beleid inzake risico's, en het toezicht op de activiteiten van de onderneming;
- (ii) de effectieve en concrete leiding van de activiteiten van de onderneming, de toepassing van het risicosysteem en de installatie van een organisatorische en operationele structuur.

De opdracht onder (i) komt toe aan de **Raad van Bestuur**.

De opdracht onder (ii) komt toe aan het **Directiecomité**.

Deze maatschappelijke organen worden bijgestaan door **gespecialiseerde overlegcomités**. Drie Comités zijn verplicht op het niveau van de Raad van Bestuur. Het gaat om het Auditcomité, het Risk comité (sinds september 2016) en het Remuneratiecomité. Dat laatste comité is bij AXA Belgium het Benoemings- en Remuneratiecomité (BRC). De drie comités bestaan uitsluitend uit niet-uitvoerende bestuurders en minstens één onafhankelijke bestuurder. Het Auditcomité en het Risk comité bestaan zelfs voor het merendeel uit onafhankelijke bestuurders. Een onafhankelijk bestuurder moet beantwoorden aan de 9 onafhankelijkheidscriteria van artikel 526ter van het Belgische Wetboek van Vennootschappen. In het kort komt het erop neer dat een bestuurder slechts als onafhankelijk kan worden beschouwd wanneer hij geen enkele relatie onderhoudt met de Vennootschap, de AXA Groep of haar leiders.

Zoals de Solvabiliteit II-reglementering vereist, heeft AXA Belgium ook **4 controlefuncties** geïnstalleerd. De functies *Risk Management*, *Compliance* en de actuariële functie vormen de tweede controlelijn, verenigd onder de leiding van de *Chief Risk Officer*, die lid is van het Directiecomité.

De Interne Auditfunctie is de derde controlelijn die als taak heeft de efficiëntie van de governance, van het Risk Management en van de interne controle te testen. Deze Interne Auditfunctie staat onder leiding van het Auditcomité en dus van de Raad van Bestuur.

/ Governance

Maatschappelijke organen: Raad van Bestuur en Directiecomité

OPDRACHTEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN

(i) De **Raad van Bestuur (RvB)** draagt de eindverantwoordelijkheid van de verzekeringsmaatschappij. Het gaat meer bepaald om de volgende twee functies:

a. Functie voor het bepalen van de algemene strategie van AXA Belgium en van zijn risico- en integriteitsbeleid

De RvB definieert de algemene strategie, de doelstellingen van AXA Belgium en het risicobeleid, met inbegrip van de risicotolerantie van de Vennootschap en een gepast integriteitsbeleid.

Ten aanzien van de **strategie** legt de RvB minstens de doelstellingen van de onderneming vast (meer bepaald voor het commerciële beleid) en de krachtlijnen van haar organisatorische structuur (die in verhouding moet staan tot de nagestreefde doelstellingen), en bekrachtigt hij de voornaamste beleidslijnen en de belangrijkste reportings van de onderneming;

Ten aanzien van het **risicobeleid** doet de RvB het volgende:

- hij legt het niveau van risicobereidheid vast en de algemene risicotolerantielimieten van AXA Belgium voor alle activiteiten van de onderneming;
- hij keurt het algemene beleid inzake risicobeheer van AXA Belgium goed;
- hij keurt de krachtlijnen goed van het risicobeheer;
- hij neemt in eerste lijn de strategische beslissingen inzake risico's en is nauw betrokken bij de voortdurende controle op de evolutie van het risicoprofiel van AXA Belgium.

b. Functie van toezicht op de activiteiten

Het toezicht strekt zich uit tot alle activiteitsdomeinen van AXA Belgium en slaat in het bijzonder op het Directiecomité en de strikte naleving van het risicobeleid.

(ii) Het **Directiecomité (DC)** neemt de effectieve en concrete leiding op van de activiteiten van de onderneming, van de toepassing van het risicosysteem en van de installatie van een organisatorische en operationele structuur.

Naast de implementatie van de strategie en het risicobeheersysteem zoals bepaald door de RvB betreffen deze opdrachten ook:

a) De implementatie, follow-up en evaluatie van de organisatorische en operationele structuur:

- een organisatorische en operationele structuur implementeren, ontworpen om de strategische doelstellingen te ondersteunen en de conformiteit met het door de RvB vastgelegde risicobereidheidskader te verzekeren, meer bepaald door de competenties en verantwoordelijkheden van elk segment van de onderneming te bepalen en de reportingprocedures en -lijnen te preciseren;
- adequate mechanismen voor interne controle implementeren op alle niveaus van de onderneming en de doeltreffendheid van deze mechanismen evalueren;
- het kader implementeren dat nodig is voor de organisatie en de goede werking van de onafhankelijke controlefuncties;
- de organisatorische beleidsregels implementeren die door de RvB zijn vastgelegd (beleid inzake onderaanneming, integriteit enz.);
- toezien op de correcte toepassing van het remuneratiebeleid;

- een systeem van interne *reporting* organiseren dat het mogelijk maakt de betrouwbaarheid van de financiële informatie en van de prudentiële *reporting* met redelijke zekerheid te beoordelen.

b) *Organisatie* van de prudentiële reporting, maar ook de *reporting* aan de RvB, opdat deze de activiteiten van AXA Belgium zou kunnen volgen. Het DC moet minstens één keer per jaar aan de RvB, aan de aangestelde commissaris en aan de NBB zijn verslag overmaken over de efficiëntie van het governancestelsel.

De leden van de RvB vormen een beraadslagend college, dat wil zeggen een collectiviteit. Deze collectiviteit heeft de hoedanigheid van orgaan van de vennootschap. De bevoegdheden berusten bij de RvB en niet bij de afzonderlijke bestuurders. Het DC functioneert eveneens als college.

OPERATIONELE PROCEDURES

De regels die de organisatie en het verloop van de Raad van Bestuur (RvB) en van zijn comités regelen, zijn vastgelegd in een huisreglement. Dit reglement bepaalt in detail de bevoegdheden, opdrachten en verplichtingen van de RvB en van zijn comités.

De RvB vergadert zo vaak als door het belang van de vennootschap vereist wordt en minstens één keer per kwartaal.

Bij de benoeming van nieuwe leden van de Raad van Bestuur worden opleidingen op maat georganiseerd om deze nieuwe leden vertrouwd te maken met de verschillende vakgebieden van de Vennootschap en van de Groep waartoe ze behoort. De uitvoerende leden hebben toegang tot opleidingscycli die openstaan voor de uitvoerende bestuurders van de Groep AXA, terwijl voor de niet-uitvoerende bestuurders stages of opleidingen worden georganiseerd, rekening houdend met de wensen en de reeds verworven ervaring en specialiteiten of met de te vervullen opdrachten.

SAMENSTELLING

De RvB bestaat uit minstens zeven leden, met inbegrip van sommige leden van het DC.

Hij is samengesteld uit leden die 'vertegenwoordigers van de aandeelhouders' zijn en leden die 'onafhankelijke bestuurders' zijn. Hij telt een meerderheid van 'niet-uitvoerende' leden. Hij benoemt een voorzitter onder zijn niet-uitvoerende leden en stelt een secretaris aan. De leden van de RvB wordt benoemd en afgezet door de Algemene Vergadering, of door de RvB in geval van coöptatie, conform het zogenaamde '*Fit & Proper*' beleid van de Vennootschap.

De RvB van AXA Belgium beschikt collectief over de bevoegdheden, ervaring en kennis betreffende ten minste:

- De verzekeringsmarkten en de financiële markten;
- De strategie van AXA en zijn economisch model;
- Het governancestelsel;
- De financiële en actuariële analyse; en
- Het reglementaire kader en de reglementaire vereisten.

Behalve bij afzetting of ontslag loopt hun mandaat over een duur van maximaal zes, meestal drie jaar. Het is hernieuwbaar. Het mandaat van de onafhankelijke leden kan slechts twee keer worden hernieuwd, zonder dat de totale duur van de mandaten meer dan twaalf jaar mag bedragen.

De leeftijdsgrens voor het mandaat van lid van de RvB is vastgelegd op 70 jaar. Een lopend mandaat op het ogenblik dat het lid van de RvB de leeftijd van 70 jaar bereikt, mag worden voortgezet tot zijn vervaldatum.

De RvB bepaalt de samenstelling van het DC, legt zijn bevoegdheden vast, regelt de werking ervan en beheert de remuneratie van zijn leden.

Sinds de wet tot omzetting van de Solvabiliteit II-richtlijn ('SII-wet') moeten minstens 3 leden van het DC bestuurder zijn om de band met de Raad van Bestuur te garanderen.

In een vennootschap met de omvang en de complexiteit van AXA Belgium moet de CRO verplicht deel uitmaken van het DC en is hij ook bestuurder, net als de CEO en de CFO.

De leden van het DC die niet de hoedanigheid van bestuurder hebben, zijn onderworpen aan dezelfde bepalingen als de bestuurders wat betreft de eisen van eerbaarheid en deskundigheid, beroepsverboden, uitoefening van externe functies, beschikbaarheid of contracten aan directieleden.

AXA Belgium voldoet aan al deze regels.

De RvB kan het Directiecomité machtigen om een deel van zijn bevoegdheden te delegeren aan een of meerdere mandatarissen van wie de bevoegdheden vastgelegd en afgebakend worden. Deze delegaties zijn bijzonder (beperkt rationae materiae, beperkt in de tijd, maar hernieuwbaar) en kunnen op elk ogenblik worden herroepen.

DE COMITÉS VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Naast het DC dat een orgaan van de vennootschap is en beslissingsbevoegdheid heeft, heeft de RvB in zijn schoot 3 adviescomités opgericht die uitsluitend zijn samengesteld uit niet-uitvoerende bestuurders, zoals de Solvabiliteit II-wet vraagt:

1. een Auditcomité;
2. een Risk comité (sinds 23 september 2016); en
3. een Benoemings- en Remuneratiecomité.

De opdrachten van deze 3 Comités worden hieronder beschreven :

Auditcomité

Het Auditcomité speelt een hoofdrol in het controlesysteem van de Raad van Bestuur. Zijn opdrachten zijn de volgende:

- follow-up van het proces voor het opstellen van de financiële informatie;
- follow-up van de efficiëntie van de systemen van interne controle en risicobeheer van de onderneming;
- follow-up van de interne auditfunctie en de activiteiten ervan;
- follow-up van de wettelijke controle van de jaarrekeningen en de geconsolideerde rekeningen, met inbegrip van de follow-up van de vragen en aanbevelingen geformuleerd door de aangestelde commissaris; en
- onderzoek en follow-up van de onafhankelijkheid van de aangestelde commissaris, in het bijzonder wat betreft het verstrekken van bijkomende diensten aan de verzekeringsmaatschappij of aan een persoon met wie hij een nauwe band heeft.

Het Comité moet bestaan uit een meerderheid van onafhankelijke bestuurders sinds 1 januari 2017. Het telt minstens drie en maximaal zeven leden. De leden moeten beschikken over een collectieve competentie in de activiteitdomeinen van de onderneming en in boekhouding en audit. Bovendien moet minstens één lid van het Comité competent zijn in boekhouding en/of audit. Een meerderheid van het Comité vormt een quorum.

Het Comité vergadert minstens vier keer per jaar en kan zo nodig bijkomende vergaderingen houden.

Naast de aanwezigheid van andere directieleden of uitvoerende kaderleden vergadert het Comité minstens twee keer per jaar met de externe auditoren en de verantwoordelijke van de interne audit om de respectieve verslagen te bespreken en elk niet-opgelost probleem, onderwerpen waarover bezorgdheid bestaat of elk ander onderwerp.

Risk comité

Overeenkomstig de Solvabiliteit II-wet moet het Risk comité de Raad van Bestuur (RvB) adviseren over de aspecten betreffende de strategie en het tolerantieniveau inzake risico's, zowel huidige als toekomstige, en de RvB bijstaan in zijn functie van controle over de toepassing van deze strategie door het DC.

Het Risk comité telt minstens 3 leden die alle niet-uitvoerend bestuurder zijn van wie minstens 1 onafhankelijk bestuurder. Ze moeten individueel beschikken over de competenties, de ervaring en de vaardigheden eigen aan *Risk Management*. Voor het overige volgt het Risk comité dezelfde huishoudelijke regels (IR) als het Auditcomité. Het is operationeel sinds het laatste kwartaal van 2016.

Benoemings- en remuneratiecomité (BRC)

In het kader van het benoemingsbeleid heeft het BRC de volgende opdrachten:

- een beleid uitwerken en aan de RvB voorleggen betreffende de rekrutering, de evaluatie en het ontslag van de bestuurders en directieleden, de verantwoordelijken van onafhankelijke controlefuncties of andere relevante personeelsleden. Dat beleid is in overeenstemming met het benoemingsbeleid dat van kracht is binnen de Groep AXA en respecteert de '*Fit & Proper*' reglementering;
- elk concreet voorstel onderzoeken, gelet op het benoemingsbeleid, tot benoeming of ontslag van een niet-uitvoerend bestuurder, een onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder, een lid van het Directiecomité, desgevallend een effectief directeur die geen bestuurder is, een verantwoordelijke van onafhankelijke interne controlefuncties of elk ander relevant personeelslid, en zijn advies overmaken aan de RvB.

In het kader van het remuneratiebeleid heeft het BRC de volgende opdrachten:

- een remuneratiebeleid uitwerken en aan de RvB voorleggen betreffende de personen die deel uitmaken van de *Identified Staff* (de medewerkers die een beduidende invloed uitoefenen op het risicoprofiel van de instelling);
- op uitvoerige wijze aanbevelingen formuleren aan de RvB over de individuele bezoldiging van de medewerkers die deel uitmaken van de *Identified Staff* (inclusief de variabele bezoldiging en de prestatiepremies op lange termijn, al dan niet gekoppeld aan aandelen, toegekend in de vorm van opties op aandelen of andere financiële instrumenten) en de vertrekvergoedingen, en desgevallend over de voorstellen die eruit voortvloeien en die door de RvB moeten worden voorgelegd aan de aandeelhouders.

Het BRC moet de RvB adviseren opdat de door de bezoldiging gecreëerde incentives niet van aard zijn om aan te zetten tot het nemen van overdreven risico's of tot gedragingen die andere belangen nastreven dan het belang van de onderneming of haar stakeholders. Het BRC bestaat uit niet-uitvoerende bestuurders van wie minstens 1 onafhankelijke bestuurder. Het BRC moet zodanig zijn samengesteld dat het op competente en onafhankelijke wijze het remuneratiebeleid en de toepassing ervan kan beoordelen. Het BRC vergadert minstens twee keer per jaar. Een buitengewone vergadering van het BRC kan op elk ogenblik worden bijeengeroepen op initiatief van een lid van het BRC of op vraag van de CEO.

In de loop van 2018 vergaderden de raadgevende comités regelmatig. In 2018 zijn er zes Auditcomités, zeven Risicocomité's en vier BRC's geweest. De aanwezigheidsgraad van de leden van de comités bedraagt, net zoals voor het AC of het DC, ongeveer 90%.

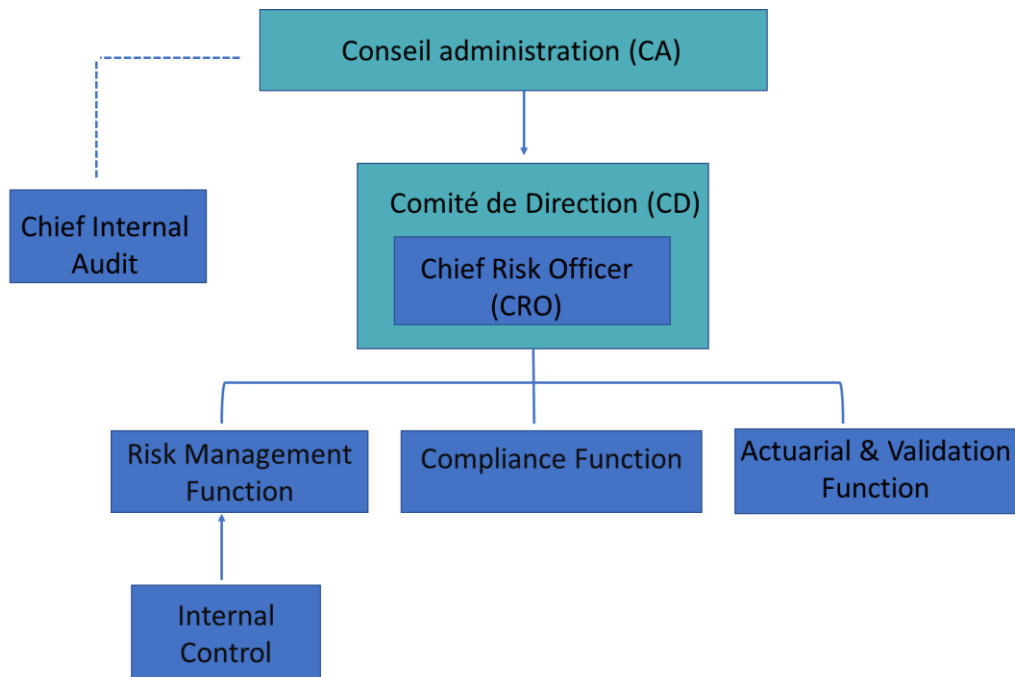
Voornaamste rollen en verantwoordelijkheden van de sleutelfuncties

De omkaderingsfuncties van AXA Belgium groeperen de verantwoordelijken van de directies die rapporteren aan de CEO. Met uitzondering van de Interne Audit en de directie *Human Resources*, vertegenwoordigd door de CEO, wordt elk van de functies vertegenwoordigd in het Directiecomité door zijn verantwoordelijke. Het DC is in de plaats getreden van de effectieve directie van de vennootschap sinds een DC verplicht is in België voor elke verzekeringsmaatschappij (behalve uitzonderlijke afwijkingen). Alle leden van het DC worden beschouwd als personen die een sleutelfunctie bekleden en moeten voldoen aan 'Fit & Proper' voorwaarden. Dat is ook het geval voor de niet-uitvoerende bestuurders.

Bovendien definieert de Solvabiliteit II-reglementering vier onafhankelijke controlefuncties waarvan de verantwoordelijken eveneens sleutelfuncties vervullen:

- de functie Risicobeheer, in het DC vertegenwoordigd door de CRO;
- de functie *Compliance*;
- de functie Interne Audit;
- de Actuariële functie.

Op maandag 31 december 2018 is de organisatie van de controlefuncties als volgt:

Deze organisatie, met bundeling van de controlefuncties – behalve Interne Audit - onder de bevoegdheid van de CRO, lid van het DC, werd goedgekeurd door de NBB.

Alle onafhankelijke controlefuncties hebben een rechtstreekse toegang tot het DC, maar ook tot de RvB, hetzij rechtstreeks hetzij via het Auditcomité of via het Risk comité, en dat zonder vooraf langs het DC te moeten passeren.

Deze functies beschikken over een Charter dat hun statuut, hun onafhankelijkheid, hun rechten en voorrechten, hun reportingverplichtingen en hun middelen preciseert.

Volgens de SII-wet kunnen de verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties alleen door de RvB uit hun functie worden ontheven.

De RvB verifieert periodiek en minstens één keer per jaar of deze functies naar behoren werken.

Voornaamste governanceveranderingen in 2018

De managementstructuur van AXA Belgium is dezelfde gebleven als de structuur die in 2016 werd ingevoerd.

/ Remuneratie

AXA Belgium past het remuneratiebeleid toe van de Groep AXA. Het beleid dat wordt toegepast op de directieleden (of op de *Identified Staff*) wordt gewijzigd om het af te stemmen op de lokale reglementering wanneer deze strikter is dan de regels van de Groep.

Het globale remuneratiebeleid voor de directieleden van AXA is erop gericht de belangen van de directieleden van de vennootschap te verzoenen met die van haar aandeelhouders, waarbij een duidelijke en directe link wordt gelegd tussen prestaties en bezoldiging. Zijn voornaamste doel is de verwezenlijking van hoge doelstellingen en waardecreatie op lange termijn door het vastleggen van ambitieuze prestatiecriteria.

De structuur van de bezoldiging van de directieleden van AXA berust op een grondige analyse van de praktijken van de Belgische markt, in de sector van de financiële diensten (verzekeringsmaatschappijen, banken, asset managers enz.) en ten opzichte van de remuneratiepraktijken van andere internationale groepen.

Het algemene beleid van AXA inzake de bezoldiging van zijn directieleden concentreert zich op het variabele gedeelte van de package, dat risico inhoudt voor de begunstigden. De bezoldiging voor de directieleden van AXA bestaat uit een variabel gedeelte dat een beduidend aandeel vormt van de totale bezoldiging. Het doel hiervan is de bezoldiging van de directieleden goed af te stemmen op de operationele strategie van de Groep en de belangen van de aandeelhouders, en tevens de prestaties aan te moedigen:

- zowel op individueel niveau als op collectief niveau;
- zowel op korte en middellange termijn als op lange termijn.

REMUNERATIEBELEID

Het remuneratiebeleid van de Groep AXA is gepubliceerd en is van toepassing op alle ondernemingen van de Groep AXA en hun medewerkers sinds 1 januari 2016.

Dit remuneratiebeleid beoogt de professionele strategie op lange termijn van de Groep te ondersteunen en de belangen van zijn medewerkers af te stemmen op die van zijn aandeelhouders door (i) een duidelijke band te leggen tussen de prestaties en de bezoldiging op korte, middellange en lange termijn (ii) ervoor te zorgen dat de Groep competitieve remuneratiepackages kan aanbieden op de verschillende markten waar hij actief is, met vermindering van eventuele belangenconflicten die kunnen aanzetten tot het nemen van ongepast risico's voor winst op korte termijn, en (iii) de Solvabiliteit II-reglementering en alle andere toepasselijke reglementaire vereisten na te leven.

Het remuneratiebeleid van de Groep AXA beoogt:

- kritische competenties en de beste talenten aan te trekken, te ontwikkelen, te behouden en te motiveren;
- superieure prestaties aan te moedigen;
- de remuneratieniveaus af te stemmen op de prestaties van de Onderneming;
- erover te waken dat de medewerkers niet worden aangezet tot het nemen van ongepaste en/of buitensporige risico's en dat ze opereren binnen het algemene risicokader van AXA;
- erover te waken dat onze praktijken in overeenstemming zijn met alle toepasselijke reglementaire vereisten.

Het wordt geleid door drie basisprincipes:

- de competitiviteit van de remuneratiepraktijken en de coherentie met de markt;
- de interne billijkheid, gebaseerd op de individuele en collectieve prestaties, om een billijke en evenwichtige bezoldiging te garanderen die de kwantitatieve en kwalitatieve verwezenlijkingen van de medewerker en de impact ervan weerspiegelt; en
- de verwezenlijking van de globale financiële en operationele doelstellingen van de Groep op korte, middellange en lange termijn evenals de uitvoering van de strategische doelstellingen op middellange en lange termijn als voorafgaande voorwaarde voor de betaling van elke bezoldiging op middellange en lange termijn.

De opgesomde voorwaarden in het remuneratiebeleid van de Groep worden zo nodig aangevuld om zich te conformeren met de lokale reglementaire vereisten of de geïdentificeerde beste praktijken.

Remuneratie van de uitvoerende bestuurders

Structuur van de bezoldiging

AXA hanteert een 'pay-for-performance'-benadering die (i) de verwezenlijking van vastgelegde financiële en operationele doelstellingen in aanmerking neemt die afgestemd zijn op de strategie van de Groep (ii) duurzame prestaties op lange termijn bevordert door maatregelen te integreren in de prestatie-indicatoren om risico's te verminderen (zoals de *Cash Return-On-Equity* die rekening houdt met het kapitaal dat nodig is om prestaties te bereiken) en (iii) de bedragen van de individuele bezoldiging vastlegt op basis van zowel de financiële resultaten als het *leadership* en individuele gedragingen.

De globale structuur van de bezoldiging is gebaseerd op de volgende componenten, ten einde een evenwicht te creëren en te vermijden dat overdreven risico's worden genomen voor een financiële winst op korte termijn:

- een vaste component die gegarandeerde elementen omvat zoals het basisloon en alle andere vaste vergoedingen, zoals de functioneringspremies. Ze houdt rekening met de positie, de verantwoordelijkheden, de ervaring, de praktijken van de markt, de technische of *leiderschapscompetenties*, alsook met de constantheid in de individuele prestaties en de zeldzaamheid of het kritische karakter van de vaardigheden;
- een variabele component bestaande uit een niet-uitgesteld cash element (*Short Term Incentive*, hierna STI) en een element dat wordt toegewezen op basis van eigen of gelijkwaardige kapitaalinstrumenten, zoals *stock options* en/of *performance shares* (*Long Term Incentive*, hierna LTI). Deze variabele component hangt af van de globale prestatie van de Groep AXA, van de prestatie van AXA Belgium en van de verwezenlijking van de individuele doelstellingen van het directielid, met inbegrip van de aangetoonde leiderschaps capaciteiten.

AXA garandeert een adequaat evenwicht tussen de vaste en variabele componenten zodanig dat de vaste component een voldoende hoog aandeel vertegenwoordigt van de totale bezoldiging om te vermijden dat de werknemers te sterk afhankelijk worden van de variabele componenten en om AXA in staat te stellen een volledig flexibel bonusbeleid te voeren, met inbegrip van de mogelijkheid om variabele compensatie te betalen. Alle bedragen van de variabele bezoldiging worden toegekend op basis van de prestaties en geen enkele minimumbetaling is gegarandeerd.

Het doelniveau van de bezoldiging van de directieleden en de structuur van de elementen die deze bezoldiging samenstellen zijn gefundeerd op een fijne analyse van de marktpraktijken alsook van de nationale en internationale reglementeringen die mogelijk van toepassing zijn en houden ook rekening met diverse andere factoren, zoals de billijkheidsprincipes binnen de Groep en de historie van de individuele bezoldiging van het directielid.

Functiepremie

Bepaalde personen met een onafhankelijke controlefunctie krijgen een wederkerende functiepremie die niet gekoppeld is aan of onderworpen is aan de prestatiecriteria. Wanneer ze veranderen naar een functie die niet meer beschouwd wordt als een controlefunctie, hebben ze geen recht meer op de functiepremie.

Als er premies verbonden aan de functie worden toegekend, worden ze toegekend op een transparante, niet-discriminerende manier, zonder beperkt te zijn in de tijd en op basis van objectieve parameters. Ze beantwoorden aan alle voorwaarden om te worden beschouwd als een vaste bezoldiging.

Jaarlijkse verdeling LTI's

Elk jaar worden er LTI's toegekend aan de directieleden van de Groep AXA.

AXA erkent het belang om de bezoldiging af te stemmen op waardecreatie op lange termijn door een wezenlijk deel van de totale variabele bezoldiging van het individu uit te stellen (d.w.z. STI plus LTI). Momenteel worden twee belangrijke uitgestelde instrumenten voor aansporing op lange termijn gebruikt: de *Performance Shares* en de *Stock Options*.

Deze LTI's zijn integraal onderworpen aan prestatievoorwaarden en garanderen dus geen minimumtoekenning of -winst ten voordele van de begunstigden.

Variabele bezoldiging op lange termijn (*Long Term Incentive* 'LTI')

PERFORMANCE SHARES

De *Performance Shares* zijn ontworpen om de beste talenten en kritische competenties voor de Groep te herkennen en te behouden, door de individuele belangen af te stemmen op de globale prestatie van de Groep en de overeenstemmende operationele entiteit/Business Unit, alsook op de koers van het aandeel op middellange termijn (3-5 jaar).

De *Performance Shares* zijn onderworpen aan een uitgestelde periode van minstens 3 jaar¹.

De *Performance Shares* zijn bovendien onderworpen aan prestatievoorwaarden over een periode van 3 jaar. De prestatie-indicatoren meten zowel (i) de globale financiële en economische operatie van de Groep en (ii) de operationele prestatie van de operationele Entiteit / Business Unit van de deelnemer.

De *Performance Shares* voor de supportfuncties en de interne controlefuncties worden, in afwijking van het voorgaande, bepaald los van de prestatie van de activiteiten waarvan ze de transacties valideren of controleren.

Op basis van het plan wordt het initiële aantal toegekende *Performance Shares* aangepast om de prestatie weer te geven ten opzichte van de gedefinieerde prestatievoorwaarden en de uiteindelijke individuele stortingen gaan van 0% tot 130% van het bedrag van de initiële toelage afhankelijk van het realisatieniveau ten opzichte van de prestatievoorwaarden².

---

¹ Vanaf de toekenning 2019 krijgen alle begunstigden hun AXA-aandelen na een acquisitieperiode van 3 jaar en afhankelijk van de prestaties.

Voor meer details wordt verwezen naar de gedetailleerde regels van het Performance Shares Plan.

² De drempel die momenteel van toepassing is, bedraagt respectievelijk 50% voor de Group CEO en de leden van het directiecomité, en 80% voor alle andere begunstigden, zowel voor de prestaties van de Groep als van de Entiteit/Businessunit.

Als geen enkele betaling van dividend wordt voorgesteld door de Raad van Bestuur ten opzichte van enig jaar van de prestatieperiode van drie jaar, wordt een malusbepaling toegepast die het aantal *Performance Shares* die anders door de begunstigde zouden zijn verworven op het einde van de prestatieperiode van drie jaar automatisch met 50% vermindert³.

STOCK OPTIONS

De *Stock Options* zijn ontworpen om de belangen op lange termijn van de AXA Group CEO en het Directiecomité af te stemmen op die van de aandeelhouders via de prestatie van het AXA-aandeel.

De *Stock Options* zijn geldig voor een periode van maximaal 10 jaar. Ze worden toegekend tegen marktwaarde, zonder korting, en kunnen in schijven worden uitgeoefend tussen 3 en 5 jaar volgend op de toekenningdatum.

De aan de leden van het Uitvoerend Comité van AXA toegekende *Stock Options* evenals het laatste derde van alle andere toelagen zijn onderworpen aan prestatievoorwaarden. Als de prestatievoorwaarde niet wordt vervuld gedurende de prestatieperiode, zullen alle overeenstemmende *Stock Options* geannuleerd worden.

AANVULLENDE BEPALING BIJ DE PRESTATIEVOORWAARDEN

Naast de hierboven vermelde voorwaarden gaan alle niet-verworven *Performance Shares* en alle niet-uitgeoefende *Stock Options* (verworven en niet verworven) automatisch verloren in geval van onderbreking van de tewerkstelling van een deelnemer binnen de Groep om welke reden ook, met inbegrip van, zonder volledig te zijn:

- wanneer een medewerker de Gedragscode van AXA of andere essentiële beleidsvoorschriften inzake *Risk* en *Compliance* geschonden heeft;
- wanneer er een bewijs van wangedrag of van ernstig slecht gedrag bestaat en/of wanneer de medewerker aanzienlijke schade toebrengt aan de onderneming of aan de reputatie van AXA of een van zijn dochterondernemingen.

TOEKENNINGSPROCEDURE VAN DE LTI'S

Binnen de door de aandeelhouders toegelaten globale grenzen keurt de Raad van Bestuur van AXA de LTI-programma's goed alvorens deze worden geïmplementeerd.

De Raad van Bestuur van AXA keurt elk jaar, op aanbeveling van zijn Remuneratie- en Governancecomité, een globale pool van toe te kennen LTI's goed.

De aanbevelingen voor de individuele toekenningen (*Performance Shares* en *Stock Options*) worden gedaan door de directie van de begunstigten. Deze aanbevelingen worden herzien door de Uitvoerende Directie van AXA om de globale coherentie en de naleving van de principes van interne billijkheid van de Groep te garanderen. Over de individuele toekenningen van *Performance Shares* wordt vervolgens beslist door de Raad van Bestuur van AXA.

/ Remuneratie van de niet-uitvoerende bestuurders

---

³ De prestatiescore gaande van 0% tot 130% wordt door twee gedeeld, in de hypothese dat geen enkel dividend door de Raad van Bestuur zou worden voorgesteld tijdens een van de drie jaren van de prestatieperiode, waardoor de begunstigde slechts 50% ontvangt van het aangepaste aantal *Performance Shares*.

De externe bestuurders hebben recht op emolumenten. Als algemene regel ontvangen de bestuurders die uitvoerende functies uitoefenen binnen de vennootschap of binnen de Groep geen enkele specifieke vergoeding voor hun mandaat als bestuurder.

/ Pensioenverbintenissen jegens uitvoerende directeurs

PENSIOENPLANNEN

De CEO geniet een individuele pensioentoezegging in het kader waarvan AXA Belgium een vaste bijdrage (defined contribution) stort van de vaste bezoldiging voor de financiering van het pensioenplan en een overlijdensdekking.

Voor de andere leden van het Directiecomité heeft AXA Belgium een individuele pensioentoezegging van het type vaste bijdrage onderschreven voor de financiering van het pensioenplan en de overlijdensdekking.

De overige categorieën *Identified Staff* zijn aangesloten bij het collectief basisplan pensioen/overlijden (groepsverzekering) dat op hen van toepassing is volgens het toepassingsgebied van het plan. Deze laatste categorie personen geniet bovendien eveneens een collectief plan pensioen/overlijden (groepsverzekering) op de variabele bezoldiging.

Belangrijke transacties met aandeelhouders, met personen die een merkbare invloed uitoefenen op het bedrijf of met leden van de Raad van Bestuur of het Directiecomité

Aandeelhouders

Op 31 december 2018, voor zover de vennootschap weet en volgens de informatie die haar is verstrekt, werd geen enkele belangrijke transactie afgesloten met een aandeelhouder gedurende het boekjaar 2018.

Personen die een merkbare invloed uitoefenen op de onderneming

---

Op maandag 31 december 2018, voor zover de vennootschap weet en volgens de informatie die haar is verstrekt, werd geen enkele belangrijke transactie afgesloten met een persoon die een merkbare invloed zou uitoefenen op de onderneming gedurende het boekjaar 2018.

Leningen, kredieten of waarborgen en verzekeringscontracten aan de leden van het Directiecomité en de bestuurders

---

Op 31 december 2018, voor zover de vennootschap weet en volgens de informatie die haar is verstrekt:

- heeft AXA Belgium geen enkele lening toegestaan aan een van de leden van het Directiecomité van AXA Belgium of aan de leden van de Raad van Bestuur; en
- kunnen de leden van de Raad van Bestuur van de vennootschap of van het Directiecomité inschrijven op verzekeringsproducten of andere producten of diensten die AXA Belgium in het kader van de lopende activiteiten aanbiedt. De voorwaarden voor deze operaties zijn in essentie

wezenlijk dezelfde als de voorwaarden voor de cliënten en de werknemers van AXA Belgium in het algemeen. Geen enkele belangrijke transactie – en in het bijzonder leningen/kredieten of waarborgen die meer bedragen dan 100 000 € – is gesloten gedurende de referentieperiode met leden van de RvB of van het DC van AXA Belgium.

/ Evaluatie van de geschiktheid van het governancestelsel

Tot besluit van het jaarverslag over de evaluatie van het governancestelsel bevestigt het Directiecomité van AXA Belgium – met een redelijke overtuiging – een positieve mening te hebben over de organisatie van AXA Belgium en zijn governance zoals hier beschreven, rekening houdend met de aard, de grootte en de complexiteit van de risico's inherent aan de activiteiten van de Vennootschap.

Gedetailleerde informatie over de procedures en mechanismen van interne controle, zoals toegepast door AXA Belgium, wordt gegeven in deel B.4.

B.2 Vereisten inzake bekwaamheid en eerbaarheid

/ Beschrijving van het *Fit and Proper* evaluatieproces voor de personen met administratieve, toezichhoudende en leidinggevende verantwoordelijkheden en de verantwoordelijken van de controlefuncties

Bij AXA Belgium omvatten de sleutelfuncties de niet-uitvoerende bestuurders en alle leden van het Directiecomité. Ze moeten voldoen de *Fit and Proper* eisen (bekwaamheid en eerbaarheid).

De personen die verantwoordelijk zijn voor een onafhankelijke controlefunctie moeten eveneens aan deze eisen voldoen. De lijst omvat:

- de CRO;
- de verantwoordelijke van de interne audit;
- de verantwoordelijke van het departement *Compliance of Compliance Officer*;
- de verantwoordelijke van de actuariële functie.

De titularissen van de sleutelfuncties moeten worden geëvalueerd door het Benoemings- en Remuneratiecomité, en worden vervolgens voorgesteld aan de Raad van Bestuur die beslist over hun benoeming. De Raad van Bestuur is ook betrokken bij hun ontslag.

Hun benoeming is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van de Nationale Bank van België (NBB) of van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), ten minste wat de *Compliance Officer* betreft.

Een lokaal *Fit and Proper*-beleid, dat tot doel heeft zich ervan te vergewissen dat de vereisten inzake bekwaamheid en eerbaarheid nageleefd worden, is voorgesteld door het Benoemings- en Remuneratiecomité en goedgekeurd door de Raad van Bestuur in maart 2014, in overeenstemming met circulaire NBB_2013_02. Dit beleid is herzien door de Raad van Bestuur in 2015, met toevoeging van het proces van permanente evaluatie geëist door de NBB en bevorderd door AXA. Sindsdien wordt dit beleid jaarlijks herzien en ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad in geval van aanzienlijke veranderingen. De Raad van Bestuur heeft in juni 2018 het beleid herzien en TATV toegevoegd aan het toepassingsgebied om het beleid aan te passen aan de *Fit & Proper*-standaard van de AXA Groep 2018.

De conformiteit met de *Fit and Proper* eisen betekent het volgende:

- garanderen dat de titularissen van sleutelfuncties voldoende beroepskwalificaties, kennis en ervaring bezitten om te voldoen aan de bekwaamheidseis (*'Fit'*) en deze elementen documenteren;
- garanderen dat de titularissen van sleutelfuncties een onberispelijke reputatie of integriteit hebben, wat neerkomt op de eerbaarheidseis (*'Proper'*), en deze elementen documenteren;
- garanderen dat de titularissen van sleutelfuncties op elk ogenblik voldoen aan de *Fit and Proper* eisen; jaarlijks vindt een controle plaats die formeel gedocumenteerd wordt;
- garanderen dat de benoeming van titularissen van sleutelfuncties formeel wordt goedgekeurd door de Raad van Bestuur met het bewijs dat aan de *'Fit and Proper'* eisen is voldaan.

De lijst van de bestuurders en bedrijfsleden van AXA Belgium op maandag 31 december 2018 was als volgt samengesteld:

Raad van Bestuur

- Antimo Perretta, voorzitter
- Patrick Lemoine, bestuurder
- Matthieu André, bestuurder
- Jean-Pierre Bizet, onafhankelijk bestuurder
- Sophie Manigart, onafhankelijk bestuurder
- André Rolland, onafhankelijk bestuurder
- Saskia Van Uffelen, onafhankelijk bestuurder
- Chantal De Vrieze, onafhankelijk bestuurder

- Jef Van In, uitvoerend bestuurder
- François-Valery Lecomte, uitvoerend bestuurder
- Philippe Courouble, uitvoerend bestuurder
- Serge Martin, uitvoerend bestuurder
- Aimée Van Eersel, uitvoerend bestuurder
- Sabine Wuiame, uitvoerend bestuurder

Benoemings- en Remuneratiecomité (BRC) (scope AXA Belgium en dochterondernemingen)

- Antimo Perretta, voorzitter
- Jean-Pierre Bizet, onafhankelijk lid
- Matthieu André, lid

Auditcomité (scope: AXA Belgium en dochterondernemingen, behalve TATV)

- André Rolland, onafhankelijk lid en voorzitter
- Patrick Lemoine, lid
- Sophie Manigart, onafhankelijk lid

Risk comité (scope: AXA Belgium en L'Ardenne Prévoyante)

- André Rolland, onafhankelijk lid en voorzitter
- Patrick Lemoine, lid
- Sophie Manigart, onafhankelijk lid
- Saskia Van Uffelen, onafhankelijk bestuurder

Philip da Costa is de *Corporate Secretary*

Directiecomité

De uitvoerende leden van de Raad van Bestuur zijn lid van het Directiecomité, alsook:

- Céline Dupont, *Chief Transformation Officer*
- Sophie Marchal, *Chief IT Officer*

B.3 – Risicobeheersysteem, met inbegrip van de interne evaluatie van de risico's en van de solvabiliteit

/ Risicobeheersysteem

De opdrachten van het *Risk Management*

Als onderdeel van het geheel van operationele processen, is het departement *Risk Management* verantwoordelijk voor de definitie en de uitrol van het risicobeheerkader (*Enterprise Risk Management framework*) binnen AXA Belgium. Het departement *Risk Management* is verantwoordelijk voor de uitwerking van het risicobeheerkader in termen van limieten en drempels (die de financiële, verzekerings- en operationele risico's dekken), beleidsregels, richtsnoeren en toezicht op de blootstelling aan risico's, onder voorbehoud van het respecteren van de normen van de Groep en van een duidelijk omschreven risicobereidheid (*Risk Appetite*) die in lijn is met de risicobereidheid van de Groep.

Gesteund door een sterke risicocultuur is dit risicobeheerkader gebaseerd op de vijf volgende pijlers:

1. Onafhankelijkheid en geschiktheid van het risicobeheer: de *Chief Risk Officer* (CRO) is onafhankelijk van de operaties ("eerste verdedigingslijn") en van de interne audit departementen ("derde verdedigingslijn"). Het departement *Risk Management*, dat nu ook het team van Internal Control omvat, vormt samen met het departement *Compliance* en de actuariële functie de 'tweede verdedigingslijn', die als doel heeft een geharmoniseerd risicoraamwerk binnen AXA Belgium te ontwikkelen en te sturen.
2. Een gemeenschappelijk risicobereidheidskader: de CRO moet zich ervan vergewissen dat de Directie de binnen de Onderneming genomen risico's onderzoekt en goedkeurt, dat zij de gevolgen van een ongunstige ontwikkeling van deze risico's begrijpt en dat zij een actieplan heeft dat bij een ongunstige ontwikkeling in werking gesteld zou kunnen worden.
3. Systematische tweede opinie over de sleutelprocessen: de CRO verstrekt op een systematische manier een onafhankelijke tweede opinie over de sleutelbeslissingsprocessen binnen AXA Belgium, zoals de kenmerken van nieuwe producten, de technische voorzieningen, de studies van het actief-passiefbeheer, van de toewijzing van de activa, van nieuwe investeringen en van herverzekering alsook een kritische mening over de operationele risico's en het Strategisch Plan.
4. Een Intern Model dat steunt op een robuuste meting van het economisch kapitaal : het Interne Model is een efficiënt en concreet instrument om de blootstelling aan de meeste risico's te controleren en te meten, in overeenstemming met de Solvabiliteit II-reglementering. Het Interne Model is ontworpen als een geschikt risicobeheersinstrument, dat tevens een belangrijk element vormt in het beheer van het kapitaal en het planningproces.
5. Een proactief risicobeheer: de CRO moet opkomende risico's opsporen. Deze detectie wordt mogelijk gemaakt door een kritische analyse van de betrokken operationele entiteiten en een constante dialoog met hen, en steunt op het kader van de Groep voor het beheer van emerging risks.

AXA Belgium

Het *Risk Management* is de verantwoordelijkheid van de lokale entiteit, in overeenstemming met de principes en de sturing van het *Group Risk Management* ('GRM').

De rol en de verantwoordelijkheden van het *Risk Management* worden zowel vastgelegd door de Raad van Bestuur van de maatschappij als door de *Group Chief Risk Officer*, waarbij de lokale belangen en de belangen van de Groep op elkaar worden afgestemd.

Het lokale *Risk Management Team* staat minstens in voor de volgende opdrachten:

- implementatie van het risicotolerantiekader voor alle risico's, in overeenstemming met de risicobereidheid van de Groep met een reporting, risicolimieten en versterkte beslissingsprocessen;
- Het geven van een tweede opinie over de sleutelprocessen, zoals de definitie van de kenmerken van de nieuwe producten vóór hun lancering, de niveaus van technische voorzieningen, de studies inzake actief-passiefbeheer en toewijzing van activa, de herverzekeringsstrategieën, de opstelling van een Strategisch Plan en de operationele risico's;
- De ondersteuning van het team Validering/Actuariële functie dat verantwoordelijk is voor de afstemming van het Interne Model op het risicoprofiel, de implementatie, het testen en de validering van dit interne model. De verantwoordelijke voor de Validering/Actuariële functie heeft een directe reportinglijn met de CRO;
- de berekening van het vereiste solvabiliteitskapitaal aan de hand van het Interne Model.

De *Chief Risk Officer* van AXA Belgium leidt het departement *Risk Management* van AXA Belgium en rapporteert zowel aan de CEO van de Maatschappij als aan de CRO van de Groep. De *Chief Risk Officer* is onafhankelijk van de operationele eenheden en van het departement interne audit.

De *Chief Risk Officer* brengt regelmatig verslag uit over risicobeheeronderwerpen aan het *Executive Risk Committee*, het Risk comité en de Raad van Bestuur.

Andere functies

De directe verantwoordelijken en de operationele teams staan in voor het nemen van risico's in de dagelijkse praktijk en hebben dus de hoofdverantwoordelijkheid voor het opstellen en behouden van een efficiënte controleomgeving (eerste verdedigingslijn).

De departementen Legal, Compliance alsook het team Interne Controle moeten op een efficiënte wijze het risicokader en de risico- en controlestrategie ontwikkelen en sturen (tweede verdedigingslijn), in coördinatie met het *Risk Management*. De Interne Audit voert in het kader van zijn opdracht regelmatig een evaluatie uit van de risico's en de governance-processen om een onafhankelijke mening te geven over de efficiëntie van het controlesysteem (derde verdedigingslijn).

Governance van het risicobeheer binnen AXA Belgium

Om de risico's te beheren, heeft het Directiecomité de volgende comités opgericht:

- Het *Executive Risk Committee*;
- Het *ALM Committee* en het *Investment Committee*.
- Het *Information Risk Committee*.

Het *Executive Risk Committee* vergadert minstens tien keer per jaar. Dit Comité wordt voorgezeten door de CRO en bestaat uit de leden van het Directiecomité, de CRO van de Groep, de Actuariële functie en de verantwoordelijke voor de interne audit. Afhankelijk van de onderwerpen worden de *Chief Investment Officer* (CIO) of anderen uitgenodigd om het woord te nemen tijdens de vergadering.

De rollen en verantwoordelijkheden van dit comité omvatten voornamelijk de follow-up en sturing van de verschillende risico's, de analyse van de evolutie van de Solvabiliteit II-ratio, de ORSA (Own Risk and Solvency Assessment), de veranderingen van het Interne Model, de definitie en de follow-up van de operationele limieten van de Risk Appetite, de goedkeuring van de lancering van nieuwe producten, van herverzekeringsprogramma's, van veranderingen in gewaarborgde rentevoeten, van winstdeelnameniveaus en van het Strategisch Plan.

Het *ALM Committee* vergadert minstens vijf keer per jaar. Dit Comité wordt voorgezeten door de CFO en bestaat voor het overige uit de CEO, de CRO en de CIO, naast de verantwoordelijke van de dienst *Financial Risk* en vertegenwoordigers van de Groep.

De taken van het *ALM Committee* omvatten voornamelijk de definitie van de investeringsstrategie binnen het door de RvB vastgelegde kader, de goedkeuring van de strategische toewijzing van activa (SAA), de goedkeuring en de follow-up van het investeringsplan en het beheer van het rentevoetrisico. Het *ALM Committee* delegeert aan het *Investment Committee* de goedkeuring van het investeringsplan, de follow-up van het rendement van de activa en de implementatie van de beleggingsstrategie bepaald binnen het ALM Committee. Het *Investment Committee* vergadert twee keer per maand. Dit Comité wordt voorgezeten door de *Chief Investment Officer (CIO)* en bestaat uit de *Chief Risk Officer (CRO)* en de *Chief Financial Officer (CFO)*, naast verantwoordelijken van het ALM en de dienst *Financial Risk*, aangevuld met diverse externe experts.

Het *Information Risk Committee* vergadert minstens zes keer per jaar. Dit Comité wordt voorgezeten door de *Chief Information Officer* en bestaat uit de leden van het Directiecomité (met uitzondering van de CEO), de Marketingverantwoordelijke, de HR-verantwoordelijke, de *Chief Information Security Officer (CISO)*, de *Data Protection Officer (DPO)* en de *Chief Data Officer (CDO)*, naast de verantwoordelijke van de dienst *Information Risk*.

De hoofdtaak van het Comité bestaat uit het toezicht op en de beslissingname inzake strategie, financiële planning en validatie van de IT-risicobeleidslijnen. Door te wijzen op het doel, de waarden en de structuur van het *Information Risk Management*, vormen deze beslissingen de basis voor de organisatie van het *Information Risk Management*.

/ Intern Model van de Groep AXA

De AXA Groep heeft sinds 2007 een robuust Intern Model ontwikkeld en sinds 2009 wordt het Interne Model gebruikt in het risicobeheersysteem en in het besluitvormingsproces. Het hoofdmotief van AXA om een intern model te gebruiken eerder dan de standaardformule, is om adequater het risicoprofiel te weerspiegelen in het vereiste solvabiliteitskapitaal. Het gebruik van een intern model laat onder meer het volgende toe:

- *Rekening houden met de specifieke kenmerken van de onderneming* – AXA Belgium is een maatschappij die een brede waaier van producten aanbiedt met verschillende risicoblootstellingen. Het is dus nodig om in de mate van het mogelijke de schokken die specifiek zijn voor deze risicoprofielen te kalibreren en rekening te houden met een diversificatie-effect.
- *De tekorten van de standaardformule verhelpen* – sterk door haar expertise, kan AXA Belgium, met de steun van de Groep AXA, de benadering van de standaardformule – die van nature beperkt is – verbeteren om te komen tot modellen die meer geschikt zijn voor de perimeter van de Groep en de lokale markten. Het Interne Model voor de marktrisico's voegt bijvoorbeeld sommige risico's toe die niet gedekt zijn door de standaardformule (risk spread op staatsobligaties, impliciet volatiliteitsrisico van rentevoeten en aandelen).
- *Een betere ontwikkeling van het model doorheen de tijd mogelijk maken* – terwijl de ervaring toeneemt, breiden de activiteiten zich uit en creëren productinnovaties verschillende risico's. Het interne model kan dankzij zijn flexibiliteit de specifieke kenmerken van deze ontwikkelingen weerspiegelen.

Governance rond het Interne Model

De governance-organen die op het niveau van de Groep betrokken zijn bij de governance van het Interne Model zijn de volgende:

- de Raad van Bestuur van de Groep;
- het Audit-, Risico- en Conformiteitscomité (ARCC);
- het Solvabiliteit II-comité.

Op het niveau van de Groep wordt het Interne Model op permanente wijze bestudeerd, getest en gevalideerd door het Solvabiliteit II-comité. Dit laatste wordt bijgestaan door een technisch comité dat belast is met de evaluatie van het Intern Model en met de presentatie van de conclusies van zijn evaluaties aan het Solvabiliteit II-comité. Het Solvabiliteit II-comité evalueert ook de processen voor validering en verbetering van het Interne Model en staat in verbinding met de lokale governance. Het evalueert ook de conclusies van de regelmatige valideringsactiviteiten

Bij AXA Belgium wordt de governance van het Interne Model door de volgende organen verzekerd :

- de Raad van Bestuur;
- het *Executive Risk Committee* (ERC);
- het *Model Committee*

Het Intern Model wordt permanent herzien, getest en goedgekeurd door het *Executive Risk Committee*, voorgezeten door de CRO. Dit comité baseert zich hiervoor op de werkzaamheden van het *Model Committee*. Het *Model Committee* vergadert vier keer per jaar en voert voornamelijk de volgende taken uit :

- Bijwerking van het ontwikkelingsplan van het model ;
- Modelverandering : goedkeuring van kleine veranderingen en aanbeveling aan het *Executive Risk Committee* rond grote veranderingen;
- Evaluatie van de kalibratiemethodes en van de in het model gebruikte hypothesen ;
- Bespreking van de door het team Validering gedane aanbevelingen en opstelling van een actieplan om hieraan gevolg te geven ;
- Evaluatie van de conclusies over de kwaliteit van de gegevens, evaluaties van het gebruik van het model (gebruikstest), van de resultaten van de *stress tests* en van de projecties.

Het *Model Committee* wordt bijgestaan door technische werkgroepen die de aan het interne model voorgestelde veranderingen herzien en die hun conclusies voorleggen aan het *Model Committee*. Het *Model Committee* herziet ook de veranderingsprocessen van het model en het valideringsproces.

Voor elke berekening van vereist kapitaal worden vergaderingen gehouden om de resultaten van het model te valideren en te controleren of de solvabiliteit adequaat is, rekening houdend met het risicoprofiel van AXA Belgium. De resultaten worden voorgelegd aan het ERC.

De met het beheer van het interne model verbonden processen geven de Raad van Bestuur de passende middelen om het ontwerp en de resultaten van het model te begrijpen, te evalueren en goed te keuren.

Validering van het Interne Model

De Groep AXA heeft een algemeen valideringsproces van het Intern Model ingevoerd en gedocumenteerd om de continue performantie en geschiktheid ervan te controleren. Deze procedure en haar governance zijn gedocumenteerd in de valideringspolitiek van de Groep, zoals goedgekeurd door het ARCC. De validering slaat op het Intern Model in zijn totaliteit. Ze betreft dus niet alleen de kwantitatieve aspecten van het Intern Model (gebruikte gegevens, theorie en methodologie, parameters en hypothesen, gegevens, resultaten) maar ook de kwalitatieve aspecten, waaronder: mening van de expert, documentatie, governance van het Intern Model, gebruikstest, informaticasystemen.

De valideringspolitiek van de Groep wordt aangevuld met die van AXA Belgium om de rollen en verantwoordelijkheden gestalte te geven op lokaal niveau. Het departement *Risk Management* is verantwoordelijk voor het ontwerp en de werking van het Intern Model. Dit departement voert ook activiteiten uit van geïntegreerde *testing* ; terwijl de validering gecoördineerd wordt door het team Validering/Actuariële functie en voornamelijk georganiseerd is rond:

- De validering van de structuur van het model, de modelleringkeuzes, de parameters en de hypothesen;
- De validering van de berekeningen en de resultaten van het vereist solvabiliteitskapitaal;

Deze activiteiten worden aangevuld met een onafhankelijke kritische analyse en validering van de hypothesen, de sleutelparameters en de resultaten via de verschillende comités (*Model Committee*, Risk Comité Leven, Risk Comité Niet-Leven) om te zorgen voor een gepast niveau van expertise en hiërarchische autoriteit. . In het bijzonder worden de keuzes van het lokale model, de lokale parameters, de hypothesen of kalibreringen, alsook de lokale resultaten gevalideerd door het *Group Risk Management* via clearance.

Naast deze volledig geïntegreerde validering, onderworpen aan het onderzoek en de goedkeuring door de CRO, werd een globaal proces van onafhankelijk nazicht gedefinieerd en geïmplementeerd om voldoende geruststelling te bieden aan de Directie en de Raad van Bestuur over het “aangepast aan het doel” karakter van het model en zijn resultaten. De onafhankelijke onderzoeken worden door de volgende twee interne teams uitgevoerd :

- de IFC teams, zowel op lokaal als op Groepsniveau, die verantwoordelijk zijn voor het beoordelen van de efficiëntie van het geheel van interne controles op Solvabiliteit II, op basis van de test van het proces en controles met betrekking tot de beschikbare financiële middelen en het vereiste solvabiliteitskapitaal die minstens één keer per jaar moeten plaats vinden; en
- het team dat verantwoordelijk is voor de evaluatie van het Intern Model (*Internal Model Review – IMR*), een team van de Groep verantwoordelijk voor de grondige actuariële evaluatie, onder toezicht van de lokale teams, van het Intern Model, van de conceptie en methodologie wanneer deze lokaal werden ontwikkeld en, eventueel, voor het implementeren op lokaal niveau van de principes van de Groep. De controles van het IMR team worden op een driejaarlijkse voortschrijdende basis uitgevoerd, onafhankelijk van de deadlines van de Groepskalender.

Het IMR en de IFC zijn volledig onafhankelijk van de ontwikkeling, de governance en het beheer van het Interne Model.

Op het einde van het jaarlijkse validatieproces wordt aan de Raad van Bestuur een rapport voorgesteld dat de conclusies bevat van de geïntegreerde interne valideringsactiviteiten (door Group Risk Management) en van de onafhankelijke activiteiten (door IMR en IFC) bevat, alsook het rapport van een onafhankelijk expert.

/ Own Risk and Solvency Assessment (ORSA)

De interne evaluatie van de risico's en de solvabiliteit (Own Risk & Solvency Assessment of ORSA) omvat de processen gebruikt om de risico's op korte en middellange termijn voor AXA Belgium te identificeren, te beheren en te rapporteren, om:

- een doelniveau van eigen fondsen te verzekeren dat rekening houdt met het risicoprofiel, voor een gegeven risicobereidheid en zakelijke strategie;
- de continue toereikendheid te evalueren van het vereiste solvabiliteitskapitaal en de technische voorzieningen;
- de coherentie tussen het risicoprofiel van AXA Belgium en het vereiste solvabiliteitskapitaal te evalueren.

Dit is een belangrijke component van het risicobeheersysteem waardoor het mogelijk is een complete visie te verkrijgen van de risico's eigen aan AXA Belgium.

ORSA-proces en –verslag

Het ORSA omvat voornamelijk het beheer van de risico's en de financiële activiteiten, die georganiseerd zijn rond de volgende processen :

- het vereiste solvabiliteitskapitaal (*Solvency Capital Requirement – CSR*) en de berekening van de beschikbare financiële middelen (*Eligible Own Funds – EOF*);
- de rapportering betreffende het liquiditeitsrisico;
- de strategische planning en de financiële projecties;
- het risicobereidheidproces (*risk appetite process*);
- de analyse en het sturen van stress tests en test scenario's; en
- de evaluatie en het onderzoek van de strategische en reputatierisico's.

De interne politiek betreffende de ORSA legt de minimum standaarden voor de evaluatie en rapportering van de eigen risico's en de solvabiliteit vast die binnen de AXA Groep moeten toegepast worden.

De CRO van AXA Belgium is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het ORSA-beleid, de implementatie van het proces en de coördinatie van de ORSA-reporting in samenwerking met de verschillende betrokken departementen. Het Directiecomité keurt het beleid goed en zorgt ervoor dat de adequate middelen aanwezig zijn om het ORSA-proces te implementeren en te beheren. Het keurt ook het ORSA-verslag goed.

Raad van Bestuur (RvB)

ORSA is een proces dat onderworpen is aan de goedkeuring door de Raad van Bestuur. Het ORSA-verslag van AXA Belgium wordt voorgelegd aan het *Executive Risk Committee* (ERC) en aan het Risicocomité ter voorbereiding van de uiteindelijke goedkeuring door de Raad van Bestuur, waarna het wordt overgemaakt aan de NBB. Deze herziening slaat op de geplande dekkinggraad van Solvabiliteit II, op de risicobeheerpraktijken en op de genomen beslissingen door het management ("*management actions*") ingeval er zich aanzienlijke risico's voordoen.

Directiecomité (DC) – Executive Risk Committee

Het *Executive Risk Committee* (waaraan het Directiecomité en de Actuariële functie deelnemen) is belast met de herziening en de goedkeuring van de conclusies en de kwalitatieve en kwantitatieve resultaten van ORSA. Het ERC is ook belast met de validering van sommige componenten (hypothesen van het strategisch plan, risicobereidheid en -tolerantie, evaluatie van de risicoreputatie enz.).

Het ORSA-verslag bevat een evaluatie van de volgende elementen:

- a) van de solvabiliteitsbehoeften van AXA Belgium door het schatten van de kwantificeerbare risico's rekening houdend met de in de economische context op die datum opgezette preventiemaatregelen en risicobeheer, onder de gekozen operationele strategie en binnen de toegelaten grenzen van risicobereidheid. De analyses van de stressscenario's worden uitgevoerd om zich van de toereikendheid van het economisch kapitaal te kunnen vergewissen ; Dit proces wordt uitgevoerd met de hulp van het team van ERM, onder meer wat betreft de identificatie en sturing van niet-quantificeerbare risico's;
- b) van het continu conform zijn met de reglementaire kapitaalsvereisten, meer bepaald door een evaluatie van de capaciteit om te voldoen aan de reglementaire kapitaalsvereisten van het Solvabiliteit II-regime, gebruik makend van het Intern Model. De analyses van de stressscenario's worden uitgevoerd om zich van de toereikendheid van het economisch kapitaal te kunnen vergewissen ;
- c) van de mate waarin het risicoprofiel van de Groep afwijkt van de onderliggende hypothesen van het op basis van het Intern Model berekend vereiste solvabiliteitskapitaal. Grondige validatietesten worden uitgevoerd om de pertinentie vna het Intern Model en de foutenmarge van het model te evalueren. De beperkingen van het Intern Model en van het ontwikkelingsplan dat voortvloeit uit de valderingsactiviteiten worden gepresenteerd.

B.4 Systeem van Interne Controle

/ Systeem van Interne Controle

DOELSTELLINGEN VAN HET SYSTEEM VAN INTERNE CONTROLE

AXA Belgium is actief in het domein van de financiële bescherming. Als dusdanig is het blootgesteld aan zeer uiteenlopende risico's : verzekeringsrisico's, marktrisico's en andere risicotypes.

Om deze risico's te beheren, heeft AXA Belgium een systeem van interne controle ingevoerd om te garanderen dat de directieleden correct worden geïnformeerd over de materiële risico's, dat ze beschikken over de nodige informatie en middelen om deze risico's adequaat te analyseren en te beheren, en dat de financiële informatie van de Maatschappij en van de Groep betrouwbaar is en binnen de vooropgestelde timing wordt opgesteld.

De mechanismen en procedures van dit systeem omvatten voornamelijk:

- de corporate governance structuren die het mogelijk maken een passend toezicht en beheer te garanderen van de activiteiten van de maatschappij, alsook een duidelijke toewijzing van de rollen en verantwoordelijkheden op het hoogste niveau;
- de interne controle op de financiële rapportering (ICOFR) van AXA, een proces ontworpen onder het toezicht van zijn Financieel Directeur om op redelijke wijze de betrouwbaarheid van de financiële reporting en de opstelling van de geconsolideerde financiële rekeningen van AXA, evengoed als die van de Venootschap, te garanderen; en
- controles en procedures die de directieleden in staat stellen te beschikken over relevante informatie voor de besluitvormingsprocessen.

AXA Belgium heeft een globaal systeem van procedures en mechanismen voor Interne Controle ingevoerd dat geschikt is voor en aangepast aan zijn activiteiten en hun omvang. Het is voornamelijk gebaseerd op programma's die de Groep heeft ontwikkeld om gereede garanties te geven voor de operationele efficiëntie van de maatschappij, haar financiële reporting en haar conformiteit met de reglementaire normen.

GOVERNANCE VAN DE GROEP

AXA heeft maatregelen genomen om de governancestandaarden binnen de Groep te harmoniseren en zo een minimaal referentiekader te creëren zoals vereist door de Solvabiliteit II-reglementering.

De governancestandaarden van de Groep zijn een onderdeel van de algemene standaarden die van toepassing zijn op alle maatschappijen van de AXA Groep. Deze standaarden zijn ontworpen om ervoor te zorgen dat alle maatschappijen van de Groep een efficiënt risicobeheer en adequate governancestructuren hebben ingevoerd, en dat ze de minimumeisen van de Groep op het vlak van controles naleven. Om die reden moet de CEO jaarlijks certificeren dat AXA Belgium voldoet aan de standaarden van de Groep.

LOKALE GOVERNANCE EN CONTROLE

Hoofdstuk B1 hierboven beschrijft de algemene governance van AXA Belgium: de Raad van Bestuur en het Directiecomité, de adviserende gespecialiseerde comités in de vorm van het Auditcomité en het Risicocomité, evenals het Benoemings- en Remuneratiecomité (BRC) en de 4 onafhankelijke controlefuncties. De opdrachten en de organisatie van de 4 onafhankelijke controlefuncties worden elders in dit hoofdstuk beschreven.

De Raad van Bestuur heeft, naast de functie de strategie van de onderneming te bepalen, ook de belangrijke functie de activiteiten te controleren. Hij moet waken over het invoeren van de interne controlemechanismen op alle niveaus van de onderneming en moet de geschiktheid van die

mechanismen evalueren. Het Auditcomité speelt een hoofdrol in het controlesysteem van de Raad van Bestuur.

Het Directiecomité neemt de effectieve leiding van het bedrijf op zich, plant concreet het risicobeheersysteem in en zet het interne controlesysteem van AXA Belgium op, terwijl het tevens aan de Raad van Bestuur verslag uitbrengt over zijn efficiëntie.

Conform de standaarden van de AXA Groep en de Governancecirculaire van de Nationale Bank van België is de interne controle gestructureerd rond een architectuur op 3 niveaus:

- de operationele en ondersteunende eenheden vormen de eerstelijnsverdediging van de onderneming die tot taak hebben de risico's van elke verrichting te identificeren en de procedures en de gestelde limieten na te leven;
- de tweedelijnsverdediging omvat de controlefuncties – risicobeheer, actuariële functie en *Compliance* – evenals een departement Interne Controle die er samen voor dienen te zorgen dat de risico's door de eenheden geïdentificeerd zijn en beheerd worden volgens de vastgelegde regels en procedures.
- De derde verdedigingslijn wordt gevormd door de Interne Audit die onder andere de naleving van de procedures door de eerste en tweede verdedigingslijn beoordeelt en ruimer ook de efficiëntie van het interne controlesysteem evalueert.

INTERNE CONTROLE VAN DE FINANCIËLE REPORTING (ICOFR)

De Interne Controle van AXA Belgium op de Financiële Reporting (ICOFR) is een proces dat redelijke zekerheid geeft over de betrouwbaarheid van de financiële reporting en de voorbereiding van de opstelling van de financiële rekeningen van AXA Belgium.

De ICOFR van AXA Belgium omvat beleidsregels en procedures zodat met redelijke zekerheid kan gestaafd worden dat:

- de registers nauwkeurig en eerlijk de transacties en het gebruik van de activa weergeven;
- de transacties geregistreerd worden zodat de productie van financiële rekeningen mogelijk is conform de algemeen toegepaste boekhoudprincipes;
- de ontvangsten en betalingen gebeuren met de toelating van de directie van de maatschappij; en
- de niet-toegelaten verwerving, aanwending of vervreemding van activa die een betekenisvolle invloed zou kunnen hebben op de financiële rekeningen, tijdig wordt verhinderd of opgespoord.

AXA Belgium heeft een volledig programma uitgewerkt, gebaseerd op de door de Groep vastgelegde principes, dat *Internal Financial Control* (IFC) heet en waaruit mag worden besloten dat de Interne Controle op de financiële reporting efficiënt gebeurt op het einde van elk boekjaar.

Het IFC-programma berust op de IFC-standaard van de Groep, die de leidraad vormt voor de principes van interne controle en governance. Deze standaard is gebaseerd op het referentiesysteem *Internal Control – Integrated Framework* gepubliceerd door het *Committee of Sponsoring Organizations van de Treadway Commission* (COSO). Deze standaard is ontworpen om de reikwijdte en de governance van het IFC-programma te bepalen, de kwaliteit en de algemene coherentie van de financiële reporting van AXA te garanderen en een referentiesysteem te leveren voor het jaarlijkse IFC-programma.

De entiteiten van het toepassingsgebied, in overeenstemming met de IFC-standaard van de Groep, (i) documenteren de voornaamste processen en controles die het mogelijk maken de risico's op significante fouten of fraude in de financiële rekeningen tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen en (ii) testen het ontwerp en de operationele efficiëntie van de voornaamste controles volgens de testplannen.

De eventuele tekortkomingen en zwakke punten die tijdens de tests zijn vastgesteld, maken het voorwerp uit van herstelplannen die worden opgesteld en uitgevoerd door de operationele en ondersteunende eenheden. Dit proces zorgt ervoor dat de kwaliteit van de interne controleomgeving binnen AXA Belgium behouden blijft.

Op het einde van elk jaar gaat AXA Belgium over tot de evaluatie van zijn ICOFR, in het kader van een interne certificatieprocedure. Deze procedure vereist de formele validering van de procesverantwoordelijken en de redactie van een verslag door de Financieel Directeur dat de efficiëntie van het ICOFR bevestigt.

CONTROLE VAN DE INFORMATIE

AXA SA heeft een intern herzienings- en certificatieproces ingevoerd. Dit geformaliseerde proces vereist van elk lid van het Directiecomité, van de Financiële Directeurs en van sommige leidinggevende kaderleden dat ze diverse elementen certificeren die worden gepresenteerd in het Jaarverslag van de Vennootschap.

Dit proces is gebaseerd op de vier volgende pijlers:

1. een certificaat overgemaakt aan het team *Planning Budgeting Reporting Consolidation* (PBRC) door de Financieel Directeur van elk filiaal (*CFO Sign-Off Certificates*), samen met de geconsolideerde financiële informatie betreffende zijn filiaal;
2. een beheerverslag over het IFC-programma (*IFC Management Report*) overgemaakt door de Financieel Directeur;
3. een certificaat van de communicatiecontroles en -procedures overgemaakt door de leden van het Directiecomité van AXA, de regionale Financieel Directeurs en sommige andere leidinggevende kaderleden krachtens hetwelk elk van deze personen belast wordt het Jaarverslag van AXA te herzien en formeel te certificeren (i) de juistheid en volledigheid van de informatie betreffende de entiteit waarvoor hij of zij verantwoordelijk is en (ii) de efficiëntie van de controles en communicatieprocedures en van het ICOFR binnen de entiteiten waarvoor hij of zij verantwoordelijk is (met meer bepaald de uitdrukkelijke communicatie van alle betekenisvolle tekortkomingen of gebreken). Bovendien dient elk van deze personen in het kader van dit proces een zeker aantal inlichtingen met transversaal karakter uit het Jaarverslag die risico's of andere onderwerpen van belang betreffen te onderzoeken en te becommentariëren;
4. een certificatie over de Toelichtingen bij de Geconsolideerde Financiële Rekeningen : PBRC stelt de Financieel Directeurs de bijdrage ter beschikking van de eenheden waarvoor zij verantwoordelijk zijn aan de Toelichtingen bij de Geconsolideerde Financiële Rekeningen om hen in staat te stellen de juistheid en de volledigheid van de informatie in het Jaarverslag van de Groep te certificeren.

Om aan deze eisen te voldoen, is onder de verantwoordelijkheid van de Financieel Directeur van AXA Belgium een ondertekeningprocedure uitgewerkt voor de hele Vennootschap, dochterondernemingen inbegrepen, voor alle personen die bijdragen tot de financiële rekeningen. Dit om hem de mogelijkheid te bieden om zelf te ondertekenen voor de Groep.

COMPLIANCE FUNCTIE

De *Compliance* functie heeft de verantwoordelijkheid het Management en de Raad van Bestuur te informeren volgens de wetten, reglementen en andere administratieve bepalingen die voortvloeien uit de Richtlijn Solvabiliteit II of de lokale wetten en reglementen, alsook van de impact van reglementaire wijzigingen die gevolgen hebben voor de verrichtingen van AXA Belgium.

Deze functie brengt expertise en ondersteuning aan de verschillende directies van de onderneming opdat ze een grotere gevoeligheid zouden ontwikkelen aan conformiteit, ze de verschillende situaties zouden kunnen analyseren en deelnemen aan de ontwikkeling van oplossingen voor een vermindering van de blootstelling van AXA Belgium aan de risico's van niet-conformiteit.

De *Compliance* verantwoordelijke rapporteert aan de Chief Risk Officer van AXA Belgium.

De *Compliance* functie is belast met het geheel van vragen m.b.t. *compliance*, zoals beschreven door de NBB en de FSMA in hun gezamenlijke circulaire van 2012⁴, inclusief (i) regelmatige verslagen aan de Directie en aan de Controleoverheid, over belangrijke kwesties van conformiteit en reglementering, (ii) de kwestie van financiële criminaliteit (met inbegrip van de anti-corruptieprogramma's, de anti-witwasstrijd et de internationale sancties of embargo's), (iii) de bescherming van data, (iv) de bescherming van de verzekeringnemer, de informatie aan de klant en de publiciteit, (v) de marktpraktijken en de bescherming van de consument.

Het Charter van de *Compliance* functie en de Integriteitspolitiek van de onderneming worden ter goedkeuring voorgelegd aan het Directiecomité en de Raad van Bestuur.

De *Compliance* functie maakt een jaarlijkse evaluatie om de belangrijkste risico's van niet-conformiteit voor de onderneming te identificeren. Op basis van deze evaluatie wordt een *Compliance*-plan opgesteld voor het volgende boekjaar.

De *Compliance*-activiteiten binnen AXA Belgium zijn gebaseerd op de *Group Compliance Standards* en beleidslijnen die voor alle operationele entiteiten van AXA minimumvereisten opleggen. Daarenboven heeft de *Compliance*-functie van AXA Belgium haar eigen lokale beleidslijnen ontwikkeld om rekening te houden met de wetten en reglementen die specifiek zijn aan de rechtsgebieden waarin AXA Belgium haar activiteiten uitoefent. Die lokale policy's worden elk jaar herzien en aangepast indien nodig.

De *Compliance*functie rapporteert regelmatig rechtstreeks aan het Directiecomité over de belangrijke conformiteitskwesties, waaronder grote reglementaire aanpassingen die een impact hebben op de conformiteit, de resultaten van de risico-evaluatie, het jaarlijkse conformiteitsplan en alle andere problemen die moeten worden geëscaleerd.

De *Compliance*functie rapporteert jaarlijks aan de Raad van Bestuur over haar activiteiten en de non-conformiteitsrisico's. De Raad van Bestuur stelt een jaarlijks evaluatierapport van de *Compliance*-functie op.

CONCLUSIE

AXA Belgium is van oordeel te beschikken over een intern controlesysteem dat geschikt is voor en goed aangepast is aan zijn activiteiten en aan de globale schaal van zijn verrichtingen.

Elk intern controlesysteem echter, ongeacht de kwaliteit van zijn ontwerp, vertoont grenzen die eigen zijn aan het systeem en kan bijgevolg geen garantie bieden tegen elk risico. De systemen die als efficiënt worden beschouwd door de directie kunnen dus niet beschermen tegen alle menselijke

---

⁴ Circulaire 2012-14/21 van 4 december 2012 over de *Compliance*-functie.

fouten, elke dysfunctie van systemen, alle fraudegevallen of alle onjuiste informatie. Zij kunnen ze evenmin allemaal opsporen, maar laten wél een redelijke beoordeling ervan mogelijk. Bovendien kunnen controles die als efficiënt worden beschouwd onaangepast blijken wanneer de omstandigheden veranderen, wanneer het niveau van conformiteit met de procedures verslechtert of als gevolg van andere factoren.

B.5 Interne auditfunctie

De interne auditfunctie geeft aan het Auditcomité van de onderneming en aan het Directiecomité een onafhankelijk en objectief advies betreffende de efficiëntie van de interne controle en het beheer van de risico's binnen de hele onderneming.

/ Opdrachten van de interne audit

De interne audit van AXA Belgium heeft als doel de Raad van Bestuur en de directieteams te helpen de activa, de reputatie en de duurzaamheid van de entiteit te beschermen door een onafhankelijk en objectief advies uit te brengen dat het mogelijk maakt waarde te creëren en de verrichtingen te verbeteren.

De interne audit helpt de entiteit door een gestructureerde en systematische aanpak om haar doelen te verwezenlijken:

- door de efficiëntie van de governance en van de risicobeheer- en controleprocessen te evalueren; en
- door de directieteams te challengen.

/ Governance van de interne audit

Het Auditcomité keurt een handvest goed ('Internal Audit Charter AXA Belgium') dat elk jaar in december wordt herzien en dat de opdracht, de onafhankelijkheid, het gebied, de verantwoordelijkheden en de standaarden van de Interne Audit van AXA Belgium documenteert.

Het Auditcomité zelf vervult zijn verplichtingen in overeenstemming met de 'AXA Group Terms of Reference for Audit Committees'. Het Auditcomité ondersteunt de interne auditfunctie, ook al behoudt deze een directe toegang tot de Raad van Bestuur.

De onafhankelijkheid van de interne auditfunctie wordt verzekerd door:

- De directe toegang en de permanente reportinglijn van de verantwoordelijke van de interne audit van AXA Belgium met de voorzitter van het Auditcomité.
- De functionele rapporteringlijn met de directeur Groep van de Interne Audit, die zelf rechtstreeks rapporteert aan de voorzitter van het Auditcomité van de Groep.
- De louter administratieve link tussen de verantwoordelijke van de interne audit van AXA Belgium en de CEO van de entiteit.

/ Rol en organisatie van de interne audit

De interne auditfunctie evalueert en brengt aan de leidinggevende teams en het Auditcomité verslag uit over de relevantie, de gepastheid en de efficiëntie van de governance- en controleprocessen uitgewerkt en ingevoerd door de directie, om het volgende te verzekeren:

- De realisatie van de doelstellingen van het strategische plan;
- De efficiëntie en effectiviteit van de activiteiten en de controle ervan;
- De betrouwbaarheid en de integriteit van de financiële en beheerinformatie;
- De conformiteit met de toepasselijke beleidslijnen, normen, procedures, wetten en voorschriften; en dat
- De risico's correct geïdentificeerd en beheerd worden, en de activa gevrijwaard worden.

De interne audit van AXA Belgium stelt jaarlijks, op basis van een evaluatie van de inherente risico's, significante interne en externe gebeurtenissen, veranderingen van strategie of elk controleprobleem vastgesteld door de Interne Audit, de Directie, de externe auditoren, de regulatoren of de Raad van Bestuur, een intern auditplan op. De uitvoering van dit plan wordt formeel opgevolgd en gerapporteerd aan het Auditcomité.

Over een periode van vijf jaar moeten alle auditcategorieën die van toepassing zijn voor de entiteit worden gescreend. Elke vastgestelde uitzondering moet voor ratificering ter kennis worden gebracht van het Auditcomité.

Na afloop van elke interne auditopdracht wordt een verslag overgemaakt aan het betrokken *management*, met daarin elk belangrijk probleem dat werd vastgesteld tijdens de controle. De resultaten van de audits, het statuut en het oplossingsniveau van de aangemerkte punten, worden regelmatig voorgelegd aan het Auditcomité en aan de directie van de Entiteit.

B.6 Actuariële functie

/ Beschrijving van de actuariële functie

De door de actuariële functie opgenomen verantwoordelijkheden omvatten de taken opgelegd door de Solvabiliteit II-reglementering, de controlewet en de circulaire NBB_2016_31. De activiteiten hebben betrekking op de volgende categorieën :

1. de berekening van de technische voorzieningen coördineren;
2. het geschikte karakter garanderen van de methodologieën, de onderliggende modellen en de gebruikte hypothesen voor de berekening van de technische voorzieningen;
3. de volledigheid en de kwaliteit beoordelen van de gegevens die worden gebruikt voor de berekening van de technische voorzieningen;
4. de beste schattingen ('*Best Estimate*') vergelijken met de empirische waarnemingen;
5. de Raad van Bestuur en het Directiecomité informeren over de betrouwbaarheid en de adequaatheid van de berekening van de technische voorzieningen;
6. de conformiteit (Koninklijk Besluit 17 november 1994 betreffende de jaarrekeningen van de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen) garanderen van de berekening en het niveau van de technische voorzieningen alsook van de knipperlichtvoorziening;
7. advies uitbrengen over het globale onderschrijvingsbeleid;
8. advies uitbrengen over de adequaatheid van de genomen maatregelen inzake herverzekering;
9. bijdragen tot de effectieve uitvoering van het risicobeheersysteem, in het bijzonder wat betreft de modellering van de risico's die ten grondslag liggen aan de berekening van de kapitaalvereisten;
10. advies uitbrengen over het winstdelingbeleid (*profit sharing*) en de *ristorno's*, alsook over de naleving van de reglementering ter zake (taak opgelegd door de Belgische wet).

GOVERNANCE

Bij AXA Belgium is de actuariële functie een onafhankelijke sleutelfunctie die op hetzelfde niveau staat als de functie *Risk Management*, ook al is deze laatste door de CRO vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur en in het Directiecomité. De vertegenwoordiger van de actuariële functie is lid van het *Executive Risk Committee* (ERC) en van zijn deelcomités.

De actuariële functie oefent haar activiteiten uit onder de eindverantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur en moet, wanneer dit is aangewezen, samenwerken met de andere onafhankelijke functies. De Raad van Bestuur evalueert jaarlijks het werk van de actuariële functie.

De benoeming en de afzetting van de titularis van de actuariële functie moeten vooraf worden overeengekomen door:

- de houders van de actuariële functie op Groepsniveau;
- de Raad van Bestuur van AXA Belgium op basis van het advies van het Benoemings- en Remuneratiecomité; en
- de Nationale Bank van België.

Om belangenconflicten te vermijden, heeft de titularis van de actuariële functie:

- een functionele reportinglijn met de CRO;
- een mogelijke verhaallijn naar het Directiecomité;
- vrije toegang tot de Raad van Bestuur, eventueel via het Risicocomité;
- het recht op alle relevante informatie en nodige gegevens om zijn taken uit te oefenen binnen de wettelijk toegelaten limieten; en
- de mogelijkheid om op eigen initiatief te communiceren met alle medewerkers van de onderneming.

B.7 Outsourcing

/ Outsourcingbeleid

Uitbesteding heeft betrekking op de delegatie aan een derde, in het kader van een dienstencontract, van de uitvoering van sommige activiteiten die eigen zijn aan de verzekeringsonderneming.

Het uitbestedingsbeleid van AXA Belgium beschrijft de eisen om zich te conformeren aan de Richtlijn Solvabiliteit II en vereist dat betekenisvolle relaties met derde leveranciers worden onderworpen aan voorafgaande adequate controles, aan een goedkeuring en aan permanent toezicht.

Het doel van het beleid is erover te waken dat AXA Belgium geen enkele verantwoordelijkheid afstaat in het kader van de gedelegeerde functies, hetzij aan een dochteronderneming van de Groep AXA of aan een externe partner, en dat de risico's die inherent zijn aan de uitbesteding van belangrijke activiteiten (die als kritisch worden beschouwd voor de hoofdactiviteiten van de onderneming) naar behoren worden geïdentificeerd, bewaakt en beheerd.

AXA Belgium heeft met derde leveranciers contractuele akkoorden gesloten die tot doel hebben de vereiste diensten te leveren voor de uitvoering van de dagelijkse operaties. Er worden geregeld controles gehouden om ervoor te zorgen dat AXA Belgium de volle verantwoordelijkheid behoudt voor de uitbestede functies of activiteiten.

Belangrijke activiteiten werden in onderaanneming gegeven binnen de AXA Groep AXA. Zij hebben betrekking op: (i) diensten voor het beheer van datacenters, (ii) de exploitatie en het onderhoud van de informaticasystemen, (iii) vakprocessen zoals boekhouding of loonbeheer, (iv) de onderschrijvingen, (v) het schadebeheer.

Naast de outsourcing van bepaalde activiteiten binnen de Groep, betreffen andere uitbestede activiteiten (vi) het beheer van de ingaande en uitgaande post alsook de archivering, (vii) de onderschrijving, (viii) het schadegevalbeheer, (ix) de ontwikkeling, de hosting en het onderhoud van computersoftware.

Het toezicht op deze kritische of belangrijke *outsourcings* wordt toevertrouwd aan een *contract owner* die met naam is aangeduid. Deze activiteiten zijn sinds 2015 ook onderworpen aan het toezicht van een Stuurcomité dat rapporteert aan het *Executive Risk Committee*. Het gaat om het *Outsourcing Oversight Committee*.

B.8 Overige informatie

Nihil.

C**Risicoprofiel**

C.1 Verzekeringstechnisch risico

Verzekeringsrisico's

C.2 Marktrisico

Marktrisico's

Controle en beperking van de risico's

Governance van de beleggingsstrategie en het actief-passiefbeheer

C.3 Kredietrisico

Kredietrisico's

Controle en beperking van de risico's

C.4 Liquiditeitsrisico

Liquiditeitspositie en risicobeheerkader

C.5 Operationeel risico

Algemene grondslagen

C.6 Overig materieel risico

Strategische risico's

Reputatierisico

Opkomende risico's

C.7 Overige informatie

/ Inleiding

De onderstaande sectie beschrijft de voornaamste risico's waaraan AXA Belgium in haar activiteit blootgesteld is.

De activiteit van AXA Belgium bestaat uit het beschermen van haar klanten, van de bescherming van hun goederen tot de individuele of collectieve bescherming (namelijk de fysieke integriteit, de gezondheid of het leven van het individu of de groep), de bescherming tegen aansprakelijkheid en de bescherming van goederen. De productiecycclus van AXA Belgium is omgekeerd: de premies gaan vooraf aan de terugbetalingen. AXA Belgium verzamelt de premies van haar verzekerden en belegt de geïnde premies tot zich een schadegeval voordoet of tot de polis vervalt.

- **De schadeverzekering** omvat de verzekering van persoonlijke goederen (auto, woning) en de aansprakelijkheid (persoonlijk of professioneel). Ze bestrijkt een uitgebreid gamma van voor de persoonlijke en commerciële branches ontworpen producten en diensten. Het principe van de omgekeerde productiecycclus geldt ook voor de activiteiten Schade: de klant betaalt een premie om de dekking te verzekeren in het geval van een verzekerd verlies (brand, ongeval, diefstal). Alle door de verzekeraar ontvangen premies worden gebruikt voor regeling van de door zijn verzekeringnemers aangegeven schadegevallen en voor zijn eigen werkingskosten. Door de risico's gemeenschappelijk te maken, beschermt de verzekeringsmaatschappij de verzekerden tegen een redelijke prijs. De beoordeling van de risico's is een cruciaal element dat de verzekeraar in staat stelt om zijn risico correct te evalueren (de premie), de risico's te groeperen en zijn eigen werkings- en administratiekosten te optimaliseren.
- **De individuele en groepsverzekeringen van AXA Belgium** omvatten enerzijds de spaar- en pensioenproducten en anderzijds de gezondheids- en persoonlijke beschermingsproducten. De spaar- en pensioenproducten antwoorden op de noodzaak om kapitalen opzij te zetten om de toekomst te financieren, voor een bijzonder project of een pensioen. De persoonlijke bescherming dekt de risico's voor de lichamelijke integriteit, de gezondheid of het leven van een persoon.

De expertise van AXA Belgium ligt in haar vermogen om de individuele of commerciële risico's te beoordelen, gemeenschappelijk te maken of over te dragen. In deze context heeft AXA Belgium coherente en volledige tools ontwikkeld om de belangrijkste risico's te meten, zoals in de volgende secties gedetailleerd wordt beschreven.

/ Solvabiliteitskapitaalvereiste van Solvabiliteit II en intern model

De solvabiliteitskapitaalvereiste

De richtlijn Solvabiliteit II schrijft een op het risico gebaseerde kapitaalvereiste voor, die aan de hand van een intern model of een standaardformule kan worden geëvalueerd.

Het Interne Model van de Groep AXA streeft naar de dekking van alle materiële en kwantificeerbare risico's waaraan de onderneming blootgesteld is. Het Interne Model van de Groep AXA is een concreet en krachtig instrument om de blootstelling aan de meeste risico's te controleren en te meten, in overeenstemming met het kader van Solvabiliteit II.

Het Interne Model vertrekt van een gemeenschappelijke definitie van de risico's die coherent wordt gebruikt binnen de hele Groep AXA. Het wil verzekeren dat de cartografie van de risico's volledig is en coherent in het geheel van de Groep wordt gevolgd en dat procedures en rapporten aanwezig zijn om rollen en verantwoordelijkheden toe te wijzen voor de identificatie, de meting, de bewaking en het beheer van de belangrijkste risico's.

De cartografie van de risico's van de Groep⁵ identificeert alle feitelijke risico's van de verzekeringsactiviteiten van de Vennootschap. Het Interne Model van de Groep AXA bestrijkt alle significante risico's van de activiteiten van AXA Belgium. Ze worden in aanmerking genomen in de modellen die worden gebruikt voor de beoordeling van de verschillende subrisico's en de globale aggregatie van de risico's. De in het interne model gebruikte onderliggende methodologieën worden regelmatig herzien, om te verzekeren dat zij de evolutie van het risicoprofiel van AXA Belgium correct weerspiegelen en dat regelmatig nieuwe methodes worden ontwikkeld en geïntegreerd (in overeenstemming met het interne beleid voor de verandering van het model).

Het Interne Model van AXA wordt gekalibreerd om de value at risk van de economische waarde van de Groep te vertegenwoordigen met een vertrouwensniveau van 99,5% op een horizon van één jaar. Met andere woorden, de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) is het kapitaal dat nodig is om een schok op te vangen die zich om de tweehonderd jaar kan voordoen. De SCR dient alle meetbare risico's te omvatten (markt-, krediet-, verzekerings- en operationele risico's) en weerspiegelt het unieke en gediversifieerde profiel van AXA.

Naast de gelopen risico's waarmee rekening wordt gehouden in de berekening van de SCR, volgens het Interne Model van AXA, houdt AXA Belgium ook rekening met het liquiditeitsrisico, het reputatierisico, het strategische risico, de reglementaire risico's en de opkomende risico's.

De onderstaande tabel toont een samenvatting van de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) van AXA Belgium per risicocategorie.

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Full Internal Models			
Component-specific information			
5.25.03.01			
1 (Market risk)	4 (Health underwriting risk)	7 (Operational risk)	
2 (Counterparty default risk)	5 (Non-life underwriting risk)	8 (LAC Technical Provisions (negative amount))	
3 (Life underwriting risk)	6 (Intangible asset risk)	9 (LAC Deferred Taxes (negative amount))	
Unique number of component*	Components Description	Calculation of the Solvency Capital Requirement	
C0010	C0020	C0030	
1	Market Risk	1 448 115 495.04	
7	LAC Deferred taxes	-297 951 881.15	
6	Intangible Risk	0.00	
5	Operational Risk	179 361 972.94	
4	P&C Risk	400 124 173.16	
3	Life Risk	354 309 167.41	
2	Credit Risk	344 821 274.67	
Calculation of Solvency Capital Requirement			
		C0100	
Total undiversified components	R0110	2 428 780 202.05	
Diversification	R0060	-696 629 029.04	
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160		
Solvency capital requirement excluding capital add-on	R0200	1 732 151 173.01	
Capital add-ons already set	R0210		
Solvency capital requirement	R0220	1 732 151 173.01	
Other information on SCR			
Amount/estimate of the overall loss-absorbing capacity of technical provisions	R0300		
Amount/estimate of the overall loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0310	-297 951 881.15	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410		
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for ring fenced funds	R0420		
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for matching adjustment portfolios	R0430		
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440		
Net future discretionary benefits	R0460		

Figuur 1- Solvabiliteitskapitaalvereiste van AXA Belgium volgens het interne model (QRT TEMPLATE S25.03)

⁵ De risicocartografie van de Groep identificeert alle belangrijke risico's van de activiteiten van AXA. De risicocategorieën zijn onderverdeeld in subrisico's. De beoordeling van de risico's gebeurt op het niveau van de subrisico's. Het risicoschema wordt regelmatig op het niveau van de Groep herzien en gevalideerd.

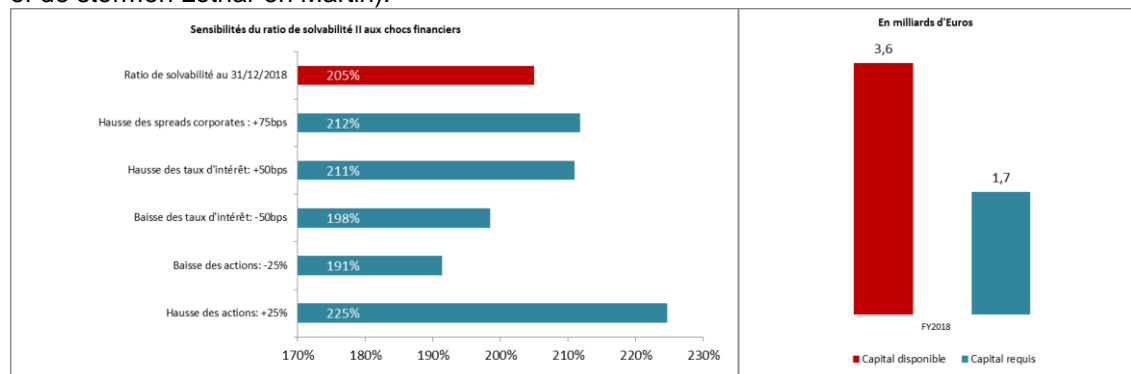
AXA Belgium: Streefkapitaal en risicogevoeligheid

In het kader van de richtlijn Solvabiliteit II moet AXA Belgium in aanmerking komende eigen fondsen houden die haar solvabiliteitskapitaalvereiste dekken, om belangrijke verliezen te kunnen opslorpen en aan de reglementaire eisen te voldoen. De solvabiliteitskapitaalvereiste van AXA Belgium wordt gekalibreerd om te verzekeren dat alle kwantificeerbare risico's waaraan AXA Belgium blootgesteld is in aanmerking worden genomen⁶.

In normale omstandigheden zou AXA Belgium een solvabiliteitsratio II van meer dan 100% moeten hebben, zodat AXA Belgium over voldoende eigen fondsen beschikt om een tweehonderdjarige schok te doorstaan.

Daarnaast waakt AXA Belgium over haar vermogen om eventuele ernstige financiële of technische schokken te doorstaan, om een comfortniveau boven een reglementaire solvabiliteitsratio van 100% te verzekeren. In deze context beoordeelt AXA Belgium onder meer de gevoeligheid van haar solvabiliteitsratio II voor financiële schokken met een invloed op de *spreads* van de bedrijfsobligaties, op de rentevoeten en op de aandelenkoers (zoals getoond in de onderstaande figuur). Deze gevoeligheidsanalyses houden geen rekening met de beheermaatregelen die de directie zou kunnen nemen om de gevolgen van de gedefinieerde schokken te milderen, maar verzekeren dat de lokale directie het door de Vennootschap gedragen risico onderzoekt en goedkeurt, de gevolgen en de ongunstige evolutie van deze risico's begrijpt en actieplannen opstelt die in het geval van een ongunstige evolutie kunnen worden uitgevoerd.

Het dient ook vermeld dat AXA Belgium een dochtermaatschappij is van de Groep AXA, die in de context van het Solvabiliteit II-stelsel een duidelijk kader voor het kapitaalbeheer gedefinieerd heeft met een doelstelling van 170-220% van de solvabiliteitsratio II. De geconsolideerde solvabiliteitskapitaalvereiste van AXA houdt rekening met de globale risicodiversificatie in het geheel van haar verzekerings- en herverzekeringsmaatschappijen en geeft een correct beeld van de risicoblootstelling van de Groep AXA. De Groep AXA analyseert ook regelmatig de gevoeligheid van haar solvabiliteitsratio II voor risico's en belangrijke gebeurtenissen, om aan te tonen dat haar solvabiliteitsratio opgewassen is tegen een ruim gamma van schokken (vergelijkbaar met belangrijke gebeurtenissen in het verleden zoals de financiële crisis van 2008/2009, de financiële crisis van 2011 of de stormen Lothar en Martin).

⁶ Om de soliditeit van het interne model te verzekeren, worden op het niveau van de Vennootschap omgekeerde stresstests uitgevoerd. De scenario's van de omgekeerde stresstests gebruiken combinaties van (tegelijkertijd optredende) voorvallen in verband met de markt, het krediet, de levensverzekering, de schadeverzekering en de werking die tot een verlies zouden leiden dat met de solvabiliteitskapitaalvereiste overeenkomt. Deze scenario's zijn achteraf uitgevoerde tests van de nauwkeurigheid van de correlatiecoëfficiënten. De uitvoering van dergelijke scenario's maakt het mogelijk om potentiële gekruiste en niet-lineair gevolgen aan het licht te brengen en dus de correlaties aan te passen om rekening te houden met hun impact. Dit leidt tot conservatieve correlatiecoëfficiënten. Deze stresstests worden aangevuld met Transversale Stresstestsscenario's, die gepaste maatregelen aan het licht brengen die men kan nemen om hun gevolgen in de stressscenario's te milderen, met inbegrip, in voorkomend geval, van de activering van de governance voor crisisbeheer van de Vennootschap.

/ Governance van de beleggingsstrategie en het actief-passiefbeheer (ALM)

Oriëntaties van de Groep en lokale oriëntaties voor de beleggingen

---

Het beleggingsbeleid van AXA Belgium vertrekt van de principes van een behoedzaam beleid ten dienste van de verzekerden en de tegenover hen aangegane verbintenissen.

Als verzekeringsmaatschappij zijn de beleggingsstrategieën voornamelijk de vrucht van studies inzake het actief-passiefbeheer (*Asset & Liability Management*). Deze studies maken het mogelijk om activatoewijzingen te definiëren die aan de verschillende verbintenissen voldoen en een optimaal rendement genereren, binnen de limieten van het risicotolerantiekader en het solvabiliteitsbeheer van de Maatschappij.

Het risicotolerantiekader is ontwikkeld om een totaalbeeld te verzekeren van de verschillende risico's die de Maatschappij loopt en om het verband tussen het verwachte rendement en de gelopen risico's te versterken.

Dit kader voor risicobeheer is een centraal element dat het Directiecomité in staat stelt om de risicoblootstelling van de Maatschappij volledig te beoordelen en te volgen en zich ervan te verzekeren dat alle strategische beslissingen coherent zijn met hun risicotolerantie. Er zijn verschillende limieten ingevoerd, meer bepaald op het niveau van de verschillende beleggingscategorieën; ze maken van dag tot dag en bij elke beleggingsbeslissing een controle van de naleving van de risicotolerantie mogelijk.

De *Chief Investment Officer* (CIO) van AXA Belgium is verantwoordelijk voor het beheer van de beleggingen en voor de ALM-studies. Hij rapporteert rechtstreeks aan de *Chief Financial Officer* (CFO) en heeft de volgende verantwoordelijkheden:

- Het activa-passivabeheer (ALM) — definitie van de strategische activatoewijzingen tegenover de passieve verbintenissen en hun complexiteit;
- De activatoewijzing – voorstellen voor de toewijzing van activa, definitie van mandaten en duidelijke oriënteringen voor de activabeheerders, follow-up en controle van de implementatie van de toewijzingen;
- Het activarendement – maximalisatie van de rendementen van de verschillende beheerde activa;
- De beleggingskeuze – implementatie van het goedkeuringsproces voor nieuwe beleggingsopportunities (*Investment Approval Process*), validatie en selectie van de voorgestelde fondsen voor de overeenkomsten in Rekeneenheden;
- *Compliance* – kennis en naleving van de lokale regelgeving en van de op het niveau van de Groep ingevoerde limieten en verbodsbepalingen; en
- Uitvoering – verzekeren dat alle transacties worden uitgevoerd door gemachtigde activabeheerders of, in bepaalde specifieke gevallen, worden goedgekeurd door het Investment Committee en de *Group Chief Investment Officer* (Group CIO).

De Group CIO leidt de gemeenschap van de CIO's van de verschillende verzekeringsentiteiten van de Groep en het centrale departement voor beleggingsbeheer en ALM; hij rapporteert aan de *Group Chief Financial Officer* (Group CFO). Zijn rol bestaat in de afstemming van de lokale beleggingsstrategie op de globale strategie van de Groep, het verzekeren van een intense samenwerking tussen de lokale entiteiten, de verbetering van de ALM-methodologieën en de oriëntatie van de beleggingsbeslissingen.

Governance-structuren van de Groep en op lokaal niveau

Om de lokale beleggingsprocessen en die van de Groep efficiënt te coördineren, worden de beslissingen van de beleggersgemeenschap genomen door twee belangrijke governance-organen:

- het *Group Investment Committee*, voorgezeten door de Financieel Directeur van de Groep. Dit comité bepaalt de beleggingsstrategieën, oriënteert de tactische activatoewijzing, evalueert de nieuwe beleggingsopportuniteiten en ziet toe op de prestatie van de beleggingen van de Groep; en
- het *Group Financial Risk Committee*, gezamenlijk voorgezeten door de Financieel Directeur van de Groep en de Risicoverantwoordelijke van de Groep. Dit Comité bepaalt het beleid voor het actief-passiefbeheer van de Groep en verzekert dat de blootstellingen van de Groep binnen de gedefinieerde risicolimieten blijven.

Op lokaal niveau worden de beleggingsbeslissingen door twee comités genomen:

- het *Investment Committee* - dit Comité beslist over de tactische toewijzingen van activa, beoordeelt de nieuwe beleggingsopportuniteiten, beoordeelt de beleggingsprestaties van AXA Belgium en controleert of de beleggingen aan de lokale *Compliance*-criteria voldoen; en
- het *ALM Committee* – dit Comité bepaalt de strategie op lange termijn voor de toewijzing van activa tegenover de in de verschillende portefeuilles van de Maatschappij aangegane verbintenissen.

De beleggingen worden regelmatig gevolgd door het Comité voor het Beheer van de Financiële Risico's, dat nagaat of de beleggingen voldoen aan het door de Raad van Bestuur van AXA Belgium gedefinieerde risicotolerantiekader.

Actief-passiefbeheer en strategische toewijzing van activa

Het actief-passiefbeheer is bedoeld om de activa in overeenstemming te brengen met de verbintenissen die bij de verkoop van verzekeringspolissen worden aangegaan, m.a.w. de strategische activatoewijzing zodanig te bepalen dat de verbintenissen met het hoogste vertrouwensniveau kunnen worden nageleefd en het verwachte beleggingsrendement wordt gemaximaliseerd.

De studies van het actief-passief worden uitgevoerd door het departement Beleggingen & Actief-passiefbeheer, indien nodig bijgestaan door de activabeheerders, met een tweede opinie van de lokale risicobeheerders. Zij gebruiken methodologieën en modelleringstools die deterministische en stochastische scenario's ontwikkelen voor het mogelijke gedrag van de verbintenissen enerzijds (op het passief van de balans) en het gedrag van de financiële markten anderzijds (op het actief van de balans), terwijl ze ook rekening houden met de interacties tussen de twee. Voor het actief hebben deze studies tot doel het verwachte beleggingsrendement van de portefeuille te maximaliseren in samenhang met een vooraf bepaald risiconiveau. Daarnaast worden verscheidene bijkomende eisen in aanmerking genomen, zoals de door de richtlijn Solvabiliteit II opgelegde kapitaalvereisten, de stabiliteit van de inkomsten, de vrijwaring van de liquiditeit en de toereikendheid van het kapitaal voor de lokale en geconsolideerde eisen.

De eisen van het actief-passiefbeheer worden ook in aanmerking genomen bij de ontwikkeling van nieuwe producten, in het kader van het goedkeuringsproces voor de verzekeringsproducten (zie 'Verzekeringsrisico's – Goedkeuring van de producten').

Op het niveau van AXA Belgium moet de door de studie van het actief-passiefbeheer bepaalde strategische activatoewijzing worden beoordeeld door het lokale departement voor risicobeheer, dat in het bijzonder de naleving van de vooraf bepaalde limieten voor de risicobereidheid controleert, voor dit door het *ALM Committee* wordt gevalideerd. De strategische activatoewijzing maakt het mogelijk een tactische positie in te nemen binnen de toegekende limieten.

Goedkeuringsproces voor de beleggingen

Beleggingsopportuniteiten, complexe beleggingen, nieuwe strategieën of nieuwe structuren zijn onderworpen aan een goedkeuringsproces voor de beleggingen (*Investment Approval Process of IAP*).

Het IAP zorgt ervoor dat de belangrijkste kenmerken van een belegging grondig worden geanalyseerd. Deze kenmerken voldoen aan de verwachtingen met betrekking tot de risico's en de prestatie van de belegging, de ervaring en de expertise van de beleggingsbeheerteams en de uitdagingen op boekhoudkundig, fiscaal, wettelijk en reputatievlak.

Voor elke significante belegging gebeurt het goedkeuringsproces voor de beleggingen op het niveau van de Groep, met name wanneer meerdere entiteiten van de Groep dezelfde belegging uitvoeren. In dat geval wordt de volledige uitvoering van het proces onderworpen aan een onafhankelijke tweede opinie van het *Group Risk Management*. In het geval van reglementaire bijzonderheden (belastingen, specifieke boekhoudkundige aspecten, ...) kan deze goedkeuring door elke entiteit worden aangevuld.

Indien een nieuwe beleggingsopportuniteit geen door de Groep gerealiseerd IAP heeft ondergaan, zal AXA Belgium een lokaal IAP verzorgen. De beschrijving van de belegging moet voldoende transparant en gedetailleerd zijn, zodat alle betrokken partijen ze begrijpen.

Governance-kader voor het beheer van derivaten

De producten die een afdekkingsprogramma op basis van derivaten vereisen, worden gedefinieerd met de hulp van specifieke teams binnen AXA Belgium, AXA Investment Managers, Alliance Bernstein en AXA SA. Dit systeem garandeert ook dat alle entiteiten de technische expertise, de juridische bijstand en een goede uitvoering van de transacties genieten in het kader van de governance voor derivaatproducten.

De derivaatstrategieën worden systematisch beoordeeld en gevalideerd door het *Investment Committee en het ALM Committee* met een onafhankelijke beoordeling door het departement Risicobeheer. Bovendien is er een scheiding van de verantwoordelijkheden tussen de personen die instaan voor de beleggingsbeslissingen, de personen die de transacties uitvoeren en de personen die de operationele activiteiten uitvoeren en de relaties met de deponhouders beheren. Deze scheiding van verantwoordelijkheden heeft tot doel elk belangenconflict te vermijden.

De marktrisico's die voortvloeien uit de derivaten worden regelmatig beoordeeld in het licht van de vereisten van het beheer (risicobereidheid, intern model, ...). Dit beheer is zodanig opgevat dat de marktrisico's die uit de monetaire of derivaatinstrumenten voortvloeien, op gepaste wijze worden gecontroleerd en binnen de vastgelegde limieten blijven.

Het juridische risico wordt behandeld door middel van de definitie van een standaard raamovereenkomst. AXA Belgium mag slechts derivaten gebruiken als de Maatschappij wordt gedekt door wettelijke documentatie volgens de eisen van de norm van de Groep. Elke wijziging van bepaalde (in de norm van de Groep gedefinieerde) reglementaire reserves moet worden goedgekeurd door het *Group Risk Management*.

De Groep beschikt bovendien over een gecentraliseerd beleid voor het tegenpartijrisico. Het *Group Risk Management* heeft regels opgesteld voor de toegestane tegenpartijen, de minimale eisen voor het onderpand en de blootstellingslimieten per tegenpartij.

Het operationele risico met betrekking tot de derivaten wordt gemeten en beheerd in het kader van het beheer van de operationele risico's. De uitvoering van de aankoop-/verkooporders van derivaten is bovendien gecentraliseerd binnen specifieke teams, zodat het operationele risico wordt beperkt.

Het waarderingsrisico wordt door teams van experts behandeld. Zij maken een onafhankelijke beoordeling van de derivatenposities om de gepaste boeking, de betaling en het beheer van het onderpand te verkrijgen, evenals de door de tegenpartijen voorgestelde prijzen indien AXA Belgium derivaten zou willen invoeren, voortijdig onderbreken of herstructureren. Een dergelijke knowhow

vereist een hoog expertiseniveau dat gebaseerd is op een nauwgezette analyse van de markt en op het vermogen om de meest geavanceerde technieken voor de nieuwe derivaatinstrumenten te volgen.

Beleggingen en activabeheer

AXA Belgium doet voor een groot gedeelte van haar activa een beroep op activabeheerders die ze op de markt beleggen. Het betreft voornamelijk AXA Investment Managers en Alliance Bernstein. Deze activabeheerders, die dochterondernemingen zijn van de Groep AXA, werken met een beleggingsmandaat dat duidelijke richtlijnen geeft voor de strategische activatoewijzing. Deze richtlijnen komen overeen met het subsidiariteitskader van de Groep.

De mandaten bepalen de activaklassen die in aanmerking komen en hun weging, evenals de beleggingsstijlen. Ze maken een gepast ALM-beheer mogelijk door de beoogde vervaldagen en de valutaposities te definiëren. Bepaalde mandaten voorzien ook prestatie-indicatoren die de beoordeling van de prestaties van de activabeheerders mogelijk maken.

C.1 Verzekeringstechnisch risico

/ Blootstelling aan het verzekeringsrisico

Met betrekking tot de in sectie A.1 van dit rapport vermelde activiteit is AXA Belgium blootgesteld aan de volgende grote risico's:

Voor de risico's niet-leven:

- **reserverisico**: risico van een ongunstige ontwikkeling van de reserves uit de vorige schadejaren;
- **premierisico**: risico van afwijkingen van de rentabiliteit in het lopende jaar (los van rampen); en
- **rampenisico**: risico van rampzalige gebeurtenissen (lage frequentie en hoge ernst) in het lopende jaar.

Voor de risico's leven:

- **risico's van het biometrische type**: risico van een hogere dan geraamde mortaliteit of, omgekeerd, risico van een langer leven en risico van een hogere dan verwachte sinistraliteit voor de dekkingen voor invaliditeit;
- **rampenisico**: risico van een plotse stijging van de mortaliteit, invaliditeit of medische kosten als gevolg van een pandemie bijvoorbeeld;
- **terugkooprisico**: risico dat de klanten hun terugkoopoptie op een niet-geanticipeerde manier gebruiken (afhankelijk van de richting waarin de afwijking het nadeligst is, wat afhangt van het product);
- **risico van massale terugkoop**: risico van niet-geanticipeerde terugkopen in het jaar als gevolg van een massaal fenomeen dat alleen in extreme scenario's waarneembaar is; en
- **risico van de algemene kosten**: risico dat de kosten hoger zijn dan voorzien.

De globale blootstelling van AXA Belgium aan onderschrijvingsrisico's is gedekt in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste zoals beschreven in de sectie 'Kapitaalpositie Solvabiliteit II en intern model' en wordt in aanmerking genomen in het kader van het beheer van het liquiditeitsrisico van AXA Belgium (zie sectie C.4). De analyses van de gevoeligheid van de dekkingsratio van Solvabiliteit II voor significante gebeurtenissen worden gedetailleerd beschreven in de bovenstaande sectie 'AXA Belgium: streefkapitaal en risicogevoeligheid'.

/ Risicocontrole en -mitigatie

AXA Belgium monitort de verzekeringsrisico's van de onderschrijving, de tarifiering en het onderzoek van de technische voorzieningen met behulp van een reeks actuariële instrumenten. De maatschappij past zich wanneer nodig aan de evoluties van de cycli van de verzekeringsmarkt aan en meer algemeen aan de veranderingen in de politieke en economische omgeving.

De verzekeringsrisico's voor de activiteiten Leven en Niet-Leven worden gedekt door vier processen, die door zowel het centrale team van de Groep AXA als de lokale teams worden gevolgd:

- Opzetten van een productgoedkeuringskader, dat een controle van de risico's van nieuwe producten toelaat ter aanvulling van de onderschrijvingsregels en de winstgevendheidsanalyses;
- Optimalisering van de herverzekeringsstrategieën om de maximale blootstellingen te beperken met bescherming van de solvabiliteit, beperking van de volatiliteit en vermindering van de risico's, om te genieten van de diversificatie;
- Herziening van de technische reserves, met inbegrip van een *roll-forward* analyse; en
- Opvolging van de opkomende risico's om de expertise te delen in de gemeenschappen van onderschrijving en risicobeheer.

Goedkeuring van de producten

Group Risk Management heeft een validatiekader bepaald om te garanderen dat elk nieuw project aan een goedkeuringsproces wordt onderworpen voor het op de markt wordt gebracht. Deze lokaal aangepaste en geïmplementeerde procedures bevorderen de innovatie binnen de hele Groep en houden de risico's onder controle.

De belangrijkste kenmerken van de procedures van dit validatiekader zijn:

- De beslissing om een product te lanceren volgen uit een gedocumenteerd goedkeuringsproces dat aan de normen voldoet;
- De waarborgen en opties in de producten moeten gekwantificeerd zijn op basis van actuariële methodes;
- *Stresstests* van de belangrijkste financiële en technische aannames moeten garanderen dat met alle scenario's rekening wordt gehouden; en
- De tarifieringsrapporten van de belangrijkste producten worden aan de teams voor risicobeheer van de Groep verzonden.

Het validatieproces is voornamelijk gebaseerd op de resultaten van de berekening van het economische kapitaal. Het verzekert dat elk nieuw product een goedkeuringsproces doormaakt voor het op de markt komt.

Dit proces voltooit de onderschrijvingsregels. Het verzekert dat geen enkel risico buiten de vooraf bepaalde limieten wordt onderschreven en dat door middel van een toereikende tarifiering waarde wordt geschapen.

Analyse van de blootstelling

Voor de activiteiten Leven en Niet-Leven heeft het departement *Risk Management* op het niveau van de Groep gemeenschappelijke modellen en maatregelen ontwikkeld om de risico's in het geheel van de groep op een coherente manier te meten (in het bijzonder via zijn intern model). Dit stelt AXA Belgium in staat om na te gaan of haar blootstelling binnen de limieten van de risicotolerantie blijft voor de dimensies winst, waarde, kapitaal en liquiditeit. Deze tools dragen ook bij aan de follow-up van de belangrijkste risico's (afwijking van de frequentie van de schade-eisen, ernst van de dossiers, herverzekering, prijscoherentie en natuurrampen).

Dit kader is opgenomen in de voor de controle van de productontwikkelingen bepaalde governance.

Voor de activiteit Leven maken deze tools de analyse van de risico's van de mortaliteit/levensduur mogelijk. AXA Belgium monitort regelmatig haar blootstelling aan deze risico's (mortaliteit, levensduur, morbiditeit...) en gebruikt de resultaten van dit werk om het ontwerp van de producten en de herverzekeringsdekking te optimaliseren. Deze blootstellingsanalyses worden ondersteund door experts in de modellen voor het beheer van de risico's in Leven.

Met betrekking tot de blootstelling in Niet-Leven, worden ad hoc studies van de risicoconcentratie ontwikkeld om te verzekeren dat geen enkel gevaar (bv. storm, aardbeving, orkaan of cycloon) de Maatschappij buiten de bepaalde tolerantielimieten kan beïnvloeden.

Herverzekering

De aankoop van herverzekering is een belangrijk element in het beheer van de verzekeringsactiviteiten en de sturing van de risico's. Het departement herverzekering werkt nauw samen met de *business units* en met het *Risk Management* om de herverzekeringsdekking te verzorgen. De herverzekeringsovereenkomsten worden, in lijn met de normen van de Groep, via AXA Global Re geplaatst, tenzij een gedocumenteerde toelating wordt verkregen om het contract buiten de Groep te plaatsen. Voor de activiteiten Schade, Leven, Sparen en Pensioen wordt het herverzekeringsbeleid toegepast op basis van diepgaande analyses en actuariële modellen. De raming van de rampenrisico's gebeurt op basis van meerdere marktmodellen. De

herverzekeringsdekkingen worden altijd zo gedefinieerd dat ze overeenstemmen met de limieten van de risicobereidheid van zowel de Groep als AXA Belgium.

Technische reserves

De reserves worden op de eerste plaats door de beheerders op basis van individuele dossiers geraamd en aangelegd. Daarnaast leggen de actuarissen met behulp van statistische en actuariële methodes voorzieningen voor aanvullende reserves aan. Deze berekeningen worden in de eerste lijn door de teams van actuarissen uitgevoerd en daarna voor een tweede opinie onderzocht door de teams van *Risk Management*.

Alle actoren die met de beoordeling van de reserves belast zijn, verzekeren dat:

- Een voldoende aantal elementen wordt onderzocht (met inbegrip van de contracten, de premie- en schademodelen en de herverzekeringsgevolgen);
- De technische aannames en de actuariële modellen afgestemd zijn op de professionele praktijken en dat ten minste voor de belangrijkste aannames gevoeligheidsanalyses worden uitgevoerd;
- Een *roll-forward* analyse van de reserves (met inbegrip van een *back-testing* van de Boni-Mali) is uitgevoerd, de referenties van de reglementaire en economische context in aanmerking worden genomen en materiële afwijkingen worden verklaard;
- De operationele verliezen in verband met het reserveproces correct gekwantificeerd zijn; en
- De best geraamde verplichtingen (*Best Estimate Liabilities*) berekend zijn volgens artikelen 75 tot 86 van de richtlijn Solvabiliteit II en de instructies van de Groep.

De actuariële functie coördineert de berekening van de technische voorzieningen en verzekert zich ervan dat gepaste methodologieën en onderliggende modellen worden gebruikt. Daarnaast geeft ook de actuariële functie een mening over het onderschrijvingsbeleid en over de toereikendheid van de herverzekeringsstructuur.

C.2 Marktrisico

/ Blootstelling aan het marktrisico

AXA Belgium is blootgesteld aan de risico's van de financiële markten via haar financiële beschermingsactiviteiten (verzekering) en via de financiering van haar activiteiten in het kader van het beheer van het eigen vermogen en de schuld.

Beschrijving van de marktrisico's voor de activiteiten Leven en Niet-Leven

AXA Belgium is onderworpen aan marktrisico's van verschillende oorsprong, zoals:

- de daling van de rendementen op activa (als gevolg van een langdurige daling van de obligatierendementen of de aandelenmarkten), die de financiële marge en de vergoedingen op de unit-linked producten kan verlagen;
- de stijging van de obligatierendementen (als gevolg van een stijging van de rentevoeten of de *spreads*), die de marktwaarde van de beleggingen in obligatieportefeuilles vermindert en een negatieve invloed kan hebben op de solvabiliteitsmarge en het terugkoopvolume voor bepaalde overeenkomsten als gevolg van de concurrentiedruk kan verhogen;
- de daling van de marktwaarde (aandelen, vastgoed en alternatieve beleggingen), die een negatieve weerslag op de solvabiliteitsmarge en het bijbehorende surplus kan hebben;
- de stijging van de volatiliteit op de financiële markten, die de kosten kan verhogen van de dekking van de waarborgen die in bepaalde spaarproducten (unit-linked, '*Variable Annuities*'...) aan de verzekerden werden verkocht en de waarde van de Maatschappij kan verlagen;
- het wisselrisico is bij AXA Belgium relatief beperkt, omdat enerzijds het volume van de verbintenissen in vreemde valuta zeer beperkt is en anderzijds de activa in vreemde valuta systematisch (met een tolerantiedrempel) worden gedekt;
- de inflatie voor de activiteiten Schade, die de aan de verzekerden uit te betalen vergoedingen kan doen stijgen, zodat de betalingen hoger zouden zijn dan de vastgestelde voorzieningen. Dit risico is vooral aanzienlijk voor de takken met lange afwikkeling, maar wordt in aanmerking genomen door frequente tariefaanpassingen of specifieke beschermingsmaatregelen tegen inflatiepieken.

/ Risicocontrole en -mitigatie

De globale blootstelling van AXA Belgium aan marktrisico's is gedekt in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste zoals beschreven in de sectie 'Solvabiliteitskapitaalvereiste Solvabiliteit II en intern model' in de inleiding van sectie C van het Rapport, en wordt in aanmerking genomen in het kader van het beheer van het liquiditeitsrisico van AXA Belgium (zie sectie C.4). De analyses van de gevoeligheid van de dekkingsratio van Solvabiliteit II voor significante gebeurtenissen worden gedetailleerd beschreven in de paragraaf 'AXA Belgium: streefkapitaal en risicogevoeligheid' in de inleiding van sectie C van het Rapport.

Het beleid voor activabeheer en de beleggingsstrategie van AXA Belgium, die bepalen hoe de activa worden belegd om opgewassen te zijn tegen de marktrisico's, worden behandeld in de subsectie 'Governance van de beleggingsstrategie en het actief-passiefbeheer' van sectie C van het Rapport.

AXA Belgium is verantwoordelijk voor het beheer van haar financiële risico's (marktrisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico), binnen het lokaal gedefinieerde risicokader, in overeenstemming met het kader dat op groepsniveau werd gedefinieerd, in termen van limieten en standaarden. Deze benadering stelt AXA Belgium in staat om snel, nauwkeurig en doelgericht te reageren en zich aan te passen aan de veranderingen van de voorwaarden op de financiële markten en meer algemeen aan de veranderingen in haar politieke en economische omgeving.

Men gebruikt talrijke risicobeheertechnieken om het niveau van het marktrisico waaraan AXA Belgium blootgesteld is te controleren en te optimaliseren:

- Het actief-passiefbeheer (ALM), namelijk de optimale strategie voor de activatoewijzing volgens de structuur van de passiva en het aanvaarde risiconiveau;

- Een strikt beleggingsproces dat voor elke gesofisticeerde belegging een diepgaande en formele studie door het departement Beleggingen vereist en een tweede opinie van het *Risk Management*;
- De afdekking van de financiële risico's door derivaten, die door specifieke regels wordt bepaald;
- Een regelmatige follow-up van de solvabiliteitspositie van de Maatschappij ;
- De verbetering van de diversificatie van de activaportefeuille met alle activaklassen ; en
- Een analyse- en controlekader voor de risicobereidheid (*risk appetite*), dat de definitie bevat van de door het lokale Uitvoerend Comité of Raad van Bestuur gevalideerde functionele marktrisicolimieten.

C.3 Kredietrisico

/ Blootstelling aan het kredietrisico

Het kredietrisico wordt gedefinieerd als het mogelijke verzuim van een tegenpartij om haar verbintenissen na te komen. Rekening houdend met de belangrijkste activiteiten van AXA Belgium worden drie grote categorieën van tegenpartijen specifiek gevolgd op basis van hun aard:

- De entiteiten waarin AXA Belgium belegt via de door de Maatschappij aangehouden beleggingsportefeuilles (exclusief de activa die de verbintenissen voor producten in rekeneenheden vertegenwoordigen waarvan het financiële risico door de verzekerde wordt gedragen);
- De herverzekeraars: AXA Belgium beschikt over vorderingen op de herverzekeraars die voortkomen uit uitgaande herverzekeringsoperaties; en
- De makelaars en/of de verzekeringsnemers: AXA Belgium beschikt over vorderingen die voortkomen uit verzekeringsoperaties waarbij de makelaars en/of de verzekeringnemers betrokken zijn.

/ Risicocontrole en -mitigatie

De globale blootstelling van AXA Belgium aan het kredietrisico is gedekt in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste zoals beschreven in de sectie 'Solvabiliteitskapitaalvereiste Solvabiliteit II en intern model' in de inleiding van sectie C van het Rapport, en wordt in aanmerking genomen in het kader van het beheer van het liquiditeitsrisico van AXA Belgium (zie sectie C.4). De analyses van de gevoeligheid van de dekkingsratio van Solvabiliteit II voor significante gebeurtenissen worden gedetailleerd beschreven in de paragraaf 'AXA Belgium: streefkapitaal en risicogevoeligheid' in de inleiding van sectie C van het Rapport.

Het beleid voor activabeheer en de beleggingsstrategie van AXA Belgium, die bepalen hoe de activa worden belegd om opgewassen te zijn tegen het kredietrisico, worden behandeld in de subsectie 'Governance van de beleggingsstrategie en het actief-passiefbeheer' van sectie C van het Rapport.

Beleggingen

Het concentratierisico van AXA Belgium wordt gestuurd door verschillende analyses op het niveau van de Groep en op het lokale niveau, per emittent, per sector en per geografische regio. Per emittent worden limieten bepaald; deze limieten zijn bedoeld om het wanbetalingsrisico van een gegeven emittent te beheren volgens zijn kredietrating, de looptijd en de senioriteit van de door de emittent uitgegeven en door AXA Belgium gehouden effecten.

Voor de overheidsobligaties zijn specifieke limieten bepaald voor de staatsobligaties en de door de Staten gewaarborgde obligaties, die op het niveau van de Groep en op het niveau van AXA Belgium worden beheerd.

De naleving van deze limieten wordt door een specifieke governance gewaarborgd. Op het niveau van de Groep beheert het Comité voor Kredietrisico van de Groep elke maand de overschrijdingen van de tolerantielimieten van de Groep voor de blootstelling aan een emittent en definieert het gecoördineerde maatregelen in het geval van een overmatige risicoconcentratie. Een kredietteam op het niveau van de Groep, dat aan de *Group Chief Investment Officer* rapporteert, levert de lokale beleggingsteams kredietanalyses, onafhankelijk van de activabeheerders. Het *Group Financial Risk Committee* wordt regelmatig op de hoogte gehouden van het gerealiseerde werk. Op het niveau van AXA Belgium wordt de naleving van de limieten maandelijks gevolgd door het *Financial Risk Management* en wordt elke overschrijding van de limieten ter behandeling voorgelegd aan het *Executive Risk Committee*.

Kredietderivaten

In het kader van het beheer van de beleggingen en het kredietrisico past AXA Belgium strategieën toe die gebruikmaken van kredietderivaten, voornamelijk *Credit Default Swaps* (CDS). Deze instrumenten worden als alternatief gebruikt voor de bedrijfsobligaties, als ze samengaan met staatsobligaties, maar ook als bescherming tegen het concentratierisico op een emittent of een specifieke portefeuille.

AXA Belgium beheert het tegenpartijrisico van haar derivaten actief via een algemeen beleid van de Groep, dat risicolimieten en procedures voor de follow-up van de blootstelling omvat.

Het aan *Collateralised Debt Obligations* verbonden risico wordt opgevolgd op een manier die eigen is aan dit type instrument, afhankelijk van de gehouden tranches en los van het type gehouden activa (schuldeffecten of kredietderivaten).

Tegenpartijrisico van onderhandse of Over-the-Counter verhandelde derivaten

AXA Belgium beheert het risico van *Over-the-Counter* (OTC) verhandelde derivaten actief aan de hand van een specifiek beleid voor het geheel van de Groep. Dit beleid omvat:

- De regels voor de derivatencontracten (ISDA, CSA);
- De verplichte collateralisatie;
- Een lijst van de toegestane tegenpartijen; en
- Een limietenkader en een proces voor de follow-up van de blootstelling.

Vorderingen op herverzekeraars: processen en noteringselementen

---

Om de blootstelling van de Groep aan het wanbetalingsrisico van een herverzekeraar te beheren, is het *Security Committee* belast met de evaluatie van de kwaliteit van de herverzekeraars en de toelaatbare verbintenissen. Dit comité staat onder gezamenlijk toezicht van het Group Risk Management en AXA Global Re. Het vergadert maandelijks en vaker in de periode van de vernieuwing van de herverzekeringsprogramma's. Het risico wordt gevolgd om een te hoge blootstelling aan één bepaalde herverzekeraar te vermijden.

Overige vorderingen

De aan herverzekeringsoperaties verbonden risico's worden in het departement boekhouding geklasseerd volgens het type tegenpartij (verzekeringnemers, tussenpersonen, binnen de groep, belastingen, overige...). Het *Risk Management* werkt de kapitaalkosten van dit type vorderingen regelmatig bij aan de hand van de parameters van de standaardformule.

C.4 Liquiditeitsrisico

/ Liquiditeitspositie en risicobeheerkader

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Maatschappij niet over voldoende liquiditeiten beschikt om haar betalingsverbintenissen die voortvloeien uit verzekerings- of financierings- of beleggingsactiviteiten volledig na te komen op het ogenblik dat ze opeisbaar worden, onder normale of gestresseerde werkingsomstandigheden. Het liquiditeitsrisico heeft betrekking op zowel de activa en de passiva als hun interacties.

Op het niveau van de Maatschappij wordt het liquiditeitsrisico gemeten met de indicator 'liquiditeitsoverschot', die wordt gedefinieerd als het verschil tussen de middelen en de liquiditeitsbehoeften in ernstige stressomstandigheden en op verschillende tijdshorizonten (1 week, 1 maand, 3 maanden en 12 maanden). Voor elke tijdshorizon wordt het bedrag van de beschikbare liquiditeiten na aftrek van de post-stress liquiditeitsbehoeften op de tijdshorizon geprojecteerd om het liquiditeitsoverschot te schatten.

De omstandigheden van de stressperiode worden gekalibreerd om extreme omstandigheden te weerspiegelen en omvatten :

- De ontredde van de financiële markten (in termen van de activaprijzen, de liquiditeit en de toegang tot financiering op de kapitaalmarkten) ;
- Een vertrouwenscrisis tegenover AXA Belgium (toename van de terugkopen, afname van de ontvangen premies, geen enkele nieuwe activiteit) ;
- Natuurrampen (storm, overstroming enz.).

De benadering is voorzichtig omdat er vanuit gegaan wordt dat al deze gebeurtenissen zich tegelijkertijd voordoen.

De belangrijkste bronnen van liquiditeiten zijn de activa (voornamelijk Staatsobligaties, aandelen, bedrijfsobligaties en cash). De liquiditeitsbehoeften komen voornamelijk voort uit de *cashflows* van de verzekeringsoperaties. De liquiditeitspositie van AXA Belgium blijft stabiel in de tijd.

Per 31 december 2018 bedraagt de verwachte winst, met inbegrip van de toekomstige premies, berekend volgens artikel 260, paragraaf 2, van het Reglement, 135 miljoen euro.

De analyses van de gevoeligheid van de dekkingsratio van Solvabiliteit II voor significante gebeurtenissen worden gedetailleerd beschreven in de paragraaf 'AXA Belgium: streefkapitaal en risicogevoeligheid' in de inleiding van sectie C van het Rapport.

C.5 Operationeel risico

De AXA Groep heeft een kader gedefinieerd voor de identificatie en de meting van haar operationele risico's die kunnen voortvloeien uit een falen van haar organisatie, haar systemen, haar middelen, of uit externe gebeurtenissen. Het verzekeren van een gepaste beperking van deze risico's binnen de Groep is een essentiële pijler van de functies van het risicobeheer.

/ Algemene beginselen

Het door de AXA Groep gedefinieerde Interne Model voor de berekening van het voor de operationele risico's gereserveerde kapitaal heeft tot doel de verliezen die uit operationele incidenten voortvloeien te begrijpen en te beheersen, door een gepast strategisch antwoord op belangrijke operationele risico's te definiëren.

De AXA Groep heeft, coherent met de definitie van de Solvabiliteit II-reglementering, een operationeel risico gedefinieerd als het risico van een verlies als gevolg van:

- een fout in de uitvoering van een intern proces;
- een menselijke fout;
- een defect systeem; of
- een externe gebeurtenis.

De operationele risico's omvatten ook de juridische risico's, maar niet de risico's die voortvloeien uit strategische beslissingen en evenmin de reputatierisico's.

De Groep AXA heeft een uniek kader gedefinieerd voor de identificatie, de kwantificering en de opvolging van de belangrijkste operationele risico's gebaseerd op de implementatie van een gemeenschappelijke tool die door AXA Belgium wordt geïmplementeerd en gebruikt. Ze heeft een gemeenschappelijke typologie van de operationele risico's gedefinieerd, met 7 risicocategorieën:

- interne fraude;
- externe fraude;
- praktijken op het vlak van tewerkstelling en veiligheid op de werkplaats;
- klanten, producten en commerciële praktijken;
- schade aan materiële vaste activa;
- onderbreking van de activiteit en disfunctie van de systemen;
- uitvoering, aflevering en beheer van de processen.

AXA Belgium identificeert, zowel kwalitatief als kwantitatief, de belangrijkste operationele risico's, evenals diverse extreme transversale scenario's voor de Groep, volgens een voorspellende evaluatie van de risico's (*forward looking*) op basis van de adviezen van experts. Dankzij deze activiteiten kan men de toe te wijzen kapitaallast voor de dekking van de operationele risico's ramen. Deze risico's worden beheerd in het kader van de door de Raad van Bestuur bepaalde risicobereidheid. Dit beheerkader is in de lokale governance opgenomen door een validatie op het niveau van het Directiecomité, om de relevantie, de prioritering en de implementatie van verbeterings- en/of preventie acties voor de belangrijkste risico's te verzekeren.

Bovendien is een proces ingevoerd voor de verzameling van verliezen en incidenten, om de reële operationele verliezen te volgen en te beheersen. De door dit proces geregistreerde informatie maakt ook de verificatie mogelijk van de aannames voor de kwalitatieve beschrijving van de operationele risico's. Het kader voor het beheer van de operationele risico's is van toepassing op alle activiteitstakken van AXA Belgium.

In 2018 is het operationele risicoprofiel van AXA Belgium redelijk goed verdeeld en worden de zeven categorieën van operationele risico's bestreken. AXA Belgium concentreert haar financiële middelen op de beperking van haar belangrijkste operationele risico's met betrekking tot de veiligheid van de informatie en de naleving van de reglementeringen.

De globale blootstelling van AXA Belgium aan het operationele risico is gedekt in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste zoals beschreven in de sectie 'Solvabiliteitskapitaalvereiste Solvabiliteit II en intern model' in de inleiding van sectie C van het Rapport.

C.6 Overig materieel risico

/ Strategisch risico

Een strategisch risico is het risico van een (actuele of potentiële) beduidende negatieve impact op het resultaat of het kapitaal op het niveau van de Groep of op lokaal niveau als gevolg van een gebrek aan reactiviteit op veranderingen de sector of van ongeschikte beslissingen van het management, zoals:

- Een significante strategische verandering, met name als gevolg van fusies en overnames;
- Het productaanbod en de klantensegmentering; of
- Het distributiemodel (verschillende kanalen, waaronder allianties/partnerschappen, digitale distributie, multi-access).

Vanwege de aard van dit risico wordt het strategische risico niet in aanmerking genomen in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste, maar op het niveau van de Groep en op lokaal niveau zijn processen ingevoerd om deze risico's te evalueren, erop te anticiperen en ze te beperken. Deze processen leiden tot de ontwikkeling en follow-up van aanbevelingen voor het *Executive Risk Committee*.

/ Reputatierisico

Het reputatierisico is het risico dat een interne of externe gebeurtenis een negatieve invloed heeft op de perceptie van diverse actoren van de Maatschappij, of het risico dat ontstaat in het geval van een afwijking tussen de verwachtingen van de actoren en het gedrag, de attitudes, de waarden, de acties of het gebrek aan acties van de Maatschappij.

De externe gebeurtenissen die een negatieve invloed kunnen hebben op de perceptie van de verschillende actoren, houden verband met de omgeving van de Maatschappij. Bijvoorbeeld: de marktomstandigheden, de sectorale of regelgevingsomgeving, natuurrampen, van menselijke of virtuele aard, geruchten of het gedrag van de klanten.

De interne gebeurtenissen die een negatieve invloed kunnen hebben op de perceptie van de verschillende actoren, houden verband met de gedragingen binnen de Maatschappij. Bijvoorbeeld: ongepaste of gebrekkige interne controles en processen, negatieve gedragingen of opmerkingen vanwege de bestuurders, governance- of verantwoordelijkheidsproblemen, een openbaar informatiek of ethische problemen.

AXA heeft een globaal tweeledig systeem gedefinieerd om reputatieaangelegenheden proactief te beschermen, te beheren en te beperken, om de waardevernietiging te minimaliseren en de merkwaarde en het vertrouwen van alle betrokkenen te ontwikkelen en in stand te houden.

De Groep AXA heeft een mondiaal reputatienetwerk gecreëerd dat op het lokale vlak een beheerkader voor dit risico moet implementeren. De doelstellingen van deze benadering zijn in lijn met de globale risicobeheerbenadering van AXA, dat een cultuur voor het beheer van het reputatierisico wil ontwikkelen. De benadering wordt door drie grote doelstellingen gestuurd:

- het reputatierisico proactief beheren, problemen met een impact op de reputatie voorkomen of minimaliseren en het vertrouwen van alle stakeholders versterken;
- de verantwoordelijkheden voor de reputatierisico's binnen de organisatie definiëren (*Marketing, HR, Finance / Investors Relations enz.*); en
- een gemeenschappelijk kader voor het beheer van het reputatierisico voor de volledige organisatie implementeren.

AXA Belgium heeft een dynamisch proces het beheer van het reputatierisico ingevoerd dat steunt op een netwerk van correspondenten. AXA Belgium heeft een volledig kader gedefinieerd om haar imago te beschermen, met name inzake de communicatie over haar financiële soliditeit aan de aandeelhouders, klanten, werknemers en meer algemeen de financiële gemeenschap.

De implementatie van het kader voor het beheer van het reputatierisico omvat alle activiteiten van AXA Belgium.

/ Opkomende risico's

De opkomende risico's (*Emerging Risks*) zijn de risico's die zich kunnen ontwikkelen of die al bestaan en constant evolueren. De opkomende risico's worden dus gekenmerkt door een grote onzekerheid, aangezien sommige nooit werkelijkheid zullen worden. Ze zijn moeilijk kwantificeerbaar in termen van frequentie en ernst van de potentiële verliezen.

Via haar initiatief 'Opkomende risico's' heeft de Groep AXA procedures ingevoerd voor de identificatie, kwantificering en monitoring van de opkomende risico's. AXA Belgium werkt mee aan het kader voor het beheer van de opkomende risico's en volgt de aanbevelingen hieromtrent. De follow-up van deze risico's wordt verzorgd door een netwerk van ongeveer vijftig personen binnen de hele Groep AXA, met inbegrip van de mensen bij AXA Belgium.

Het toezicht op de opkomende risico's is georganiseerd via het detectieproces, met inbegrip van de monitoring van de wetenschappelijke publicaties, de gerechtelijke beslissingen enz. De risico's worden opgevolgd en geclassificeerd volgens een risicocartografie met zes subgroepen regelgevings- en wettelijke risico's, milieurisico's, sociale en politieke risico's, economische en financiële risico's, medische risico's en technologische risico's). Na de prioritering van de gemonitorde risico's of na de waarschuwing door een entiteit, wordt een werkgroep gestart om een specifiek risico en zijn potentiële impact op de verzekeringen te beoordelen.

Door betrekkingen met de onderzoekers te ontwikkelen en de innovatieprojecten in de domeinen milieu, socio-economie en Leven te ondersteunen, levert het AXA Fonds voor Onderzoek een cruciale bijdrage voor een beter begrip van de evolutie van de risico's. Door nieuwe oplossingen te ontwikkelen, over het risicobeheer te adviseren en actief bij te dragen aan het debat over de relevante problematiek, in samenwerking met de voornaamste actoren van de sector, wil AXA een beter begrip van en anticipatie op de opkomende risico's bevorderen en een duurzame ontwikkeling steunen.

C.7 Overige informatie

Nihil.

WAARDERING VOOR SOLVABILITEITSDOELEINDEN

Inleiding

D.1 Activa

Waardering tegen reële waarde
Immateriële activa
Materiële vaste activa voor eigen gebruik
Beleggingen en leningen
Uitgestelde belastingvorderingen
Leasingcontracten
Geïndexeerde activa en fondsen in Rekeneenheden
Overige activa en passiva

D.2 Technische voorzieningen

Algemene grondslagen
Best Estimate Liabilities
Verklaring over het gebruik van overgangsmatregelen voor de technische
voorzieningen
Risicomarge
Vorderingen die voortvloeien uit herverzekeringsovereenkomsten

D.3 Overige schulden

Eventuele passiva
Andere dan technische voorzieningen
Pensioenverplichtingen
Uitgestelde belastingvorderingen
Financiële schulden
Leasingcontracten
Overige activa en passiva

D.4 Alternatieve waarderingmethoden

D.5 Overige informatie

/ Inleiding

De Solvabiliteit II-balans van AXA Belgium wordt opgesteld per 31 december, conform de reglementering.

De activa en de passiva worden gewaardeerd op basis van de aanname dat de Vennootschap haar activiteiten als een leefbare onderneming zal voortzetten.

De technische voorzieningen worden erkend conform de verzekerings- en herverzekeringsverbintenissen tegenover de nemers en de begunstigen van de verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten. De waarde van de technische voorzieningen moet overeenstemmen met het huidige bedrag dat de onderneming zou moeten betalen indien zij haar verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen met onmiddellijke ingang op een andere verzekerings- of herverzekeringsonderneming zou overdragen.

De overige passiva en activa worden erkend volgens de IFRS-normen en de interpretaties van het IFRS Committee, zoals goedgekeurd door de Europese Unie voor de afsluitingsdatum, met een verplichte toepassingsdatum op 1 januari 2018, op voorwaarde dat deze normen en interpretaties evaluatiemethodes bevatten die in lijn zijn met de marktconforme waarderingsmethode die wordt beschreven in artikel 75 van de Richtlijn:

- de activa worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden verhandeld tussen goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn; en
- de passiva worden gewaardeerd tegen het bedrag waarvoor ze kunnen worden overgedragen of afgewikkeld tussen goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen (bedoelde passiva wordt niet gecorrigeerd voor de eigen kredietwaardigheid van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming).

De belangrijkste aanpassingen tussen de statutaire normen en de activa en passiva van Solvabiliteit II hebben betrekking op:

- *uitgestelde acquisitiekosten;*
- *immateriële activa;*
- *materiële vaste activa;*
- *beleggingen;*
- *leningen en hypotheekleningen;*
- *herverzekeringsvorderingen*
- *overige activa;*
- *technische voorzieningen;*
- *andere dan technische voorzieningen;*
- *pensioenverplichtingen;*
- *gecedeerde herverzekeringsoperaties;*
- *uitgestelde belastingen passief;*
- *derivaten;*
- *(handels)schulden;*
- *overige schulden; en*
- *overschotten van de activa tegenover de passiva.*

Deze aanpassingen worden in de volgende sectie gedetailleerd beschreven.

Het opstellen van de balans volgens de Solvabiliteit II-reglementering vereist het gebruik van voorspellingen en aannames. Dit impliceert dus een mate van oordeelsvermogen bij de toepassing van de hierna beschreven grondslagen. De belangrijkste betrokken secties zijn de tegen reële waarde geboekte activa, de uitgestelde belastingvorderingen, de activa en passiva die verband houden met de verzekeringsactiviteit, de pensioenverplichtingen en de elementen die verband houden met de vergoedingen in aandelen. De hierna vermelde grondslagen specificeren de voor deze elementen gebruikte meetmethodes.

Tenzij anders vermeld, zijn de evaluatiegrondslagen van AXA Belgium op dezelfde wijze toegepast op alle gepresenteerde boekjaren.

De balans van Solvabiliteit II wordt gepresenteerd in miljoen euro, aangezien de euro de presentatievaluta van de Vennootschap is. De activa en passiva die voortkomen uit in vreemde valuta uitgedrukte transacties worden omgezet tegen de slotwisselkoersen.

AXA Belgium past op alle activa en passiva (met uitzondering van de technische voorzieningen) de hiërarchie van de reële waarde van de norm IFRS 13 toe, zoals hierna beschreven. Deze hiërarchie van de reële waarde is conform met de door de Solvabiliteit II-reglementering bepaalde hiërarchie.

a) Actieve markten: aan notering onderworpen

De reële waarde van de op de actieve markten verhandelde activa en passiva wordt bepaald aan de hand van de marktprijzen indien ze beschikbaar zijn. Een instrument is op een actieve markt genoteerd als zijn koersen vlot en regelmatig beschikbaar zijn op een beurs, bij een makelaar, een trader, een noteringsdienst of een reglementair agentschap en deze koersen reële transacties vertegenwoordigen die regelmatig en in normale concurrentieomstandigheden op de markt worden uitgevoerd tussen een koper en een vrijwillige verkoper. Voor de op actieve markten verhandelde financiële instrumenten vertegenwoordigen de bij externe noteringsdiensten verkregen prijzen een consensus die gelijksoortige modellen en aannames gebruikt, zodat de spreiding van de prijzen zeer beperkt is.

b) Actieve markten en niet-actieve markten voor de financiële instrumenten

---

De op een gereguleerde markt verhandelde aandelen en de op liquide markten actief verhandelde obligaties waarvan de prijzen regelmatig worden verstrekt door externe noteringsdiensten waarvan de koersen vlot toegankelijk zijn, worden meestal beschouwd als op een actieve markt genoteerde aandelen en obligaties.

De liquiditeit kan worden gedefinieerd als de mogelijkheid om een actief te verkopen of over te dragen in het kader van de courante activiteit van de onderneming, binnen een beperkte termijn en tegen een prijs die zijn waardering benadert. Voor de obligaties wordt de liquiditeit beoordeeld aan de hand van een benadering met meerdere criteria, zoals het aantal beschikbare noteringen, de plaats van de emissie en de evolutie van de verruiming van de aankoop-verkoopsreads.

Een financieel instrument is niet op een actieve markt genoteerd wanneer men het volgende waarneemt:

- een gering aantal transacties, als gevolg van intrinsieke kenmerken van het instrument;
- een significante daling van het volume en het niveau van de activiteit;
- een significant gebrek aan liquiditeit; en
- prijzen die als gevolg van abnormale marktomstandigheden niet als representatief kunnen worden beschouwd voor de reële waarde van het instrument.

De kenmerkende elementen van een inactieve markt kunnen dus sterk variëren: ze kunnen inherent zijn aan het instrument of kunnen een verandering van de aanvankelijke marktomstandigheden weerspiegelen.

c) Niet op een actieve markt genoteerde financiële instrumenten

---

De reële waarde van activa en passiva die niet op een actieve markt worden verhandeld, wordt geraamd:

- door gebruik te maken van externe en onafhankelijke noteringsdiensten; of
- door gebruik te maken van waarderingstechnieken.

Ontbreken van een actieve markt: gebruik van externe noteringsdiensten

De externe noteringsdiensten kunnen fondsbeheerders zijn, in het geval van beleggingen in niet-geconsolideerde fondsen, of makelaars. AXA Belgium verzamelt in de mate van het mogelijke prijzen

bij deze externe noteringsdiensten en gebruikt ze als gegevens voor de waardering tegen reële waarde van de gehouden activa. Uiteenlopende verkregen noteringen kunnen een indicatie zijn van de diversiteit van de door de externe noteringsdiensten gebruikte aannames, gelet op het beperkte aantal waargenomen transacties; ze kunnen ook het bestaan van gedwongen transacties weerspiegelen.

Ontbreken van een actieve markt: gebruik van waarderingstechnieken

Deze modellen hebben tot doel de prijs te bepalen van een transactie in normale omstandigheden tussen marktactoren (een koper en een vrijwillige verkoper) op de waarderingsdatum.

De modellen voor de waarderingmethoden omvatten:

1. De marktbenadering: men houdt rekening met recente prijzen en andere relevante informatie over markttransacties met wezenlijk soortgelijke activa en passiva.
2. De resultaatbenadering: men gebruikt een analyse van geactualiseerde kasstromen, evaluatiemodellen voor opties en andere technieken voor de geactualiseerde waarde, die toekomstige bedragen omzetten in één enkel geactualiseerd bedrag.
3. De kostenbenadering: men houdt rekening met de bedragen die vandaag nodig zouden zijn om de dienstcapaciteit van een actief te construeren of te vervangen.

De waarderingstechnieken zijn subjectief van aard en de bepaling van de reële waarde vereist een beduidend oordeelsvermogen. Deze technieken houden rekening met de recente transacties tussen goed geïnformeerde en vrijwillige partijen die in normale concurrentieomstandigheden en met vergelijkbare activa handel drijven, wanneer dergelijke referenties beschikbaar zijn en de prijs van de transacties representatief is voor de reële waarde. Ze omvatten verschillende aannames met betrekking tot de onderliggende prijzen, de rentecurves, de correlaties, de volatiliteit, de wanbetalingspercentages en andere factoren.

De waardering van niet-genoteerde aandelen is gebaseerd op de combinatie van verscheidene methodes, zoals technieken voor de actualisatie van de kasstromen, de resultaatmultiples, de herwerkte nettowaarden, rekening houdend met eventuele recente transacties met soortgelijke activa tussen goed geïnformeerde en vrijwillige partijen in normale concurrentieomstandigheden. Het gebruik van op aannames gebaseerde evaluatietechnieken kan verschillende ramingen van de reële waarde opleveren.

De waarderingen worden echter meestal uitgevoerd met behulp van standaardmodellen (actualisering van de *kasstromen*, Black & Scholes enz.) op basis van de marktprijzen van soortgelijke of onderliggende instrumenten (indexen, *kredietspreads* enz.) wanneer die beschikbaar zijn, en de waarderingen worden aangepast om rekening te houden met de liquiditeit en het kredietrisico.

De waarderingstechnieken kunnen worden gebruikt wanneer er weinig waarneembare transacties zijn als gevolg van intrinsieke kenmerken van het instrument, wanneer de door de externe noteringsdiensten aangegeven prijzen te sterk uiteenlopen of wanneer de marktomstandigheden abnormaal zijn, waardoor de waargenomen marktgegevens onbruikbaar zijn of significante aanpassingen vereisen. De waarderingen van activa op basis van interne modellen zijn bijgevolg een courante praktijk voor bepaalde activa en passiva die weinig worden verhandeld, of wanneer vanwege specifieke marktomstandigheden uitzonderlijke processen worden gehanteerd.

Gebruik van waarderingstechnieken op markten met abnormale omstandigheden

Het abnormale karakter van een markt kan zich op verschillende manieren uiten, bijvoorbeeld in een zeer grote verruiming van de aankoop-verkoopsreads waaruit men kan afleiden of de marktactoren bereid zijn om transacties uit te voeren, een sterke spreiding van de prijzen van de schaarse waargenomen transacties, een grote variatie van de prijzen in de tijd of tussen de marktactoren, het ontbreken van secundaire markten, de verdwijning van primaire markten, de sluiting van handelszalen voor gestructureerde producten bij de financiële instellingen, de uitvoering van gedwongen transacties wegens een dringende behoefte aan liquiditeit of andere financiële moeilijkheden die het noodzakelijk maken om snel activa te verkopen, met te weinig tijd om te onderhandelen, of de massale verkoop om deze markten tot elke prijs te verlaten, wat kan samengaan met verwante regelingen (met name de terbeschikkingstelling door de verkoper van financiering die de koper in staat stelt om de transactie uit te voeren). De prijs van courante transacties op markten die na een financiële crisis met specifieke

maatregelen door de overheid worden gesteund, vertegenwoordigt de reële waarde niet.

In deze gevallen gebruikt AXA Belgium wanneer het mogelijk en relevant is waarderingstechnieken die waarneembare marktgegevens integreren en die indien nodig worden aangepast om de best mogelijke raming van de reële waarde en een aangepaste risicopremie te bepalen, of ontwikkelt het een waarderingsmodel dat gebaseerd is op niet-waarneembare gegevens die de ramingen vertegenwoordigen voor aannames die vrijwillige marktoperatoren zouden hanteren bij ontstentenis van recente, relevante of zonder onredelijke kosten en inspanningen beschikbare prijzen: op inactieve markten kunnen de transacties als basisgegevens dienen voor het bepalen van de juiste waarde, maar ze zijn zelden beslissend en niet-waarneembare gegevens kunnen relevanter zijn dan bepaalde waarneembare aannames.

D.1 Activa

/ Waardering tegen reële waarde

De onderstaande tabel geeft voor elk significante activacategorie de waarde van de activa van de Vennootschap per maandag 31 december 2018 volgens de Solvabiliteit II-reglementering en de waarde van de activa geboekt en gewaardeerd volgens de statutaire rekeningen in de Belgische boekhoudnormen.

AXA Belgium maakt haar Solvabiliteit II balans op basis van haar IFRS balans op. AXA Belgium gebruikt voor bepaalde beleggingen een verschillende beleggingscategorie in de IFRS (en Solvabiliteit II) balans en in de statutaire balans volgens Belgische boekhoudnormen. Om de vergelijking in de onderstaande tabel tussen de reële waarde en de boekwaarde volgens Belgische boekhoudnormen van deze beleggingen te vergemakkelijken, hebben we in de Solvabiliteit II balans hun beleggingscategorieën gebruikt van de statutaire balans volgens Belgische boekhoudnormen.

<i>(in miljoen euro)</i>	Reële waarde	Boekwaarde	% van de balans
	(Solvabiliteit II)	(Belgische boekhoudnormen)	(Solvabiliteit II)
Goodwill	-	-	-
Uitgestelde acquisitiekosten	0	0	-
Immateriële activa	0	71	-
Uitgestelde belastingvorderingen actief	-	-	-
Pensioenverplichtingen	-	-	-
Materiële vaste activa voor eigen gebruik	257	162	0,53%
Beleggingen (andere dan geïndexeerde activa en contracten in rekeneenheden)	40.075	33.186	82,90%
Vastgoedbeleggingen	1.260	949	2,61%
Aandelen in de verbonden ondernemingen, inclusief winstdeelnemingen	93	105	0,19%
Eigenvermogensinstrumenten	3.155	2.930	6,53%
Schuldinstrumenten	30.475	25.264	63,04%
Beleggingsfondsen	4.375	3.806	9,05%
Derivaten	716	132	1,48%
Andere beleggingen			
Geïndexeerde activa en contracten in rekeneenheden	1.793	1.793	3,71%
Leningen en hypotheke	4.507	4.436	9,32%
Herverzekeringsvorderingen	287	321	0,59%
Schuldvorderingen	944	569	1,95%
Geldmiddelen en kasequivalenten	431	431	0,89%
Overige	49	250	0,10%
Totaal van de activa	48.342	41.218	100,00%

/ Immateriële activa

Volgens de Solvabiliteit II-reglementering worden de immateriële activa in de portefeuille erkend indien ze scheidbaar zijn en indien er een indicatie bestaat van handelstransacties met dezelfde activa of soortgelijke activa die wijzen op hun verkoop op de markt. Deze kunnen bestaan uit software die werd ontwikkeld voor intern gebruik. Ze worden tegen reële waarde geboekt, zodat er verschillen kunnen bestaan met de statutaire boekwaarden volgens de Belgische boekhoudnormen die gebaseerd zijn op de kostprijs min de gecumuleerde afschrijving over de geraamde nuttige levensduur van de activa. Vanwege de grondslagen van Solvabiliteit II hebben de *goodwill* en de andere immateriële activa die onder de plaatselijke GAAP worden geboekt, geen enkele waarde op de balans van Solvabiliteit II.

De immateriële activa van 72 miljoen euro onder de Belgische boekhoudnormen bestaan uit:

- voor intern gebruik ontwikkelde software voor een bedrag van 52 miljoen euro na afschrijvingen;
- goodwill na afschrijvingen voor een bedrag van 20 miljoen euro na afschrijvingen.

/ Materiële vaste activa voor intern gebruik

Volgens de Solvabiliteit II-reglementering worden de materiële vaste activa voor intern gebruik tegen reële waarde geboekt, terwijl ze volgens de Belgische boekhoudnormen tegen kostprijs worden erkend. De activa-elementen worden afgeschreven op hun geraamde levensduur en de omkeerbare waardeverminderingen worden erkend indien de voorwaarden voldaan zijn. Wanneer een actief waarschijnlijk binnen de twaalf maanden zal worden verkocht, wordt het gewaardeerd tegen de boekwaarde of, indien ze lager is, de reële waarde met aftrek van de verkoopkosten.

/ Beleggingen en leningen

Het geheel van beleggingen op de balans van Solvabiliteit II omvat de beleggingen in materiële vaste activa (die niet bestemd zijn voor intern gebruik), de deelnemingen (met inbegrip van entiteiten die geen beleggingsfondsen zijn die volgens de vermogensmutatiemethode worden geconsolideerd), de eigen kapitaalinstrumenten, de schuldinstrumenten, de beleggingsfondsen, de derivaten en andere deposito's dan kasequivalenten.

Vastgoedbeleggingen

Volgens de Solvabiliteit II-reglementering worden de vastgoedbeleggingen tegen reële waarde geboekt. Volgens de Belgische boekhoudnormen worden ze tegen kostprijs opgenomen, met uitzondering van de vastgoedbeleggingen die volledig of gedeeltelijk als dekking dienen voor verbintenissen uit overeenkomsten waarvan het financiële risico door de verzekeringnemers wordt gedragen, die tegen reële waarde worden geboekt. De componenten van de vastgoedbeleggingen worden afgeschreven over hun geraamde nuttige levensduur en een omkeerbare waardevermindering wordt toegepast indien de voorwaarden vervuld zijn. Wanneer een actief waarschijnlijk binnen de twaalf maanden zal worden verkocht, wordt het gewaardeerd tegen de boekwaarde of, indien ze lager is, de reële waarde met aftrek van de verkoopkosten.

Financiële activa, met inbegrip van leningen

Volgens de Solvabiliteit II-reglementering worden de financiële activa tegen reële waarde geboekt. Volgens de Belgische boekhoudnormen worden deze instrumenten geboekt tegen hun afgeschreven kostprijs, met een waardevermindering die gebaseerd is op respectievelijk de toekomstige kasstromen, geactualiseerd volgens de aanvankelijke effectieve rentevoet, of de reële waarde indien de toekomstige kasstromen niet volledig zullen worden gedekt als gevolg van het optreden van een kredietincident bij de emittent van de effecten. Indien het kredietrisico niet kan worden geëlimineerd of verbeterd, kan de waardevermindering worden vrijgegeven.

Derivaten

Volgens de Solvabiliteit II-normen worden de derivaten tegen reële waarde geboekt. Volgens de Belgische boekhoudnormen worden ze geboekt tegen hun kostprijs of tegen hun marktwaarde, indien die lager is.

/ Uitgestelde belastingen

Als gevolg van de verschillen in de onderliggende grondslagen van activa en passiva zijn er verschillen tussen de saldo's van uitgestelde belastingen in het kader van de Belgische boekhoudnormen en in het kader van Solvabiliteit II. Er is doorgaans immers sprake van fiscale gevolgen die te maken hebben met de aanpassingen op de activa en passiva tussen de Belgische boekhoudnormen en Solvabiliteit II.

Onder de Belgische boekhoudnormen komen de uitgestelde belastingen op het passief voort uit de mogelijkheid om de belasting van de op materiële en immateriële vaste activa gerealiseerde meerwaarden te spreiden, indien de realisatiewaarde wordt aangewend in de vorm van een nieuw materieel of immaterieel vast actief. Voor de betreffende wetteksten en de bedragen op de balans van AXA Belgium verwijzen we naar de deelsectie 'Belastingvrije reserves' van de sectie A.3.

Volgens de Solvabiliteit II-reglementering komen de uitgestelde belastingen voort uit de tijdelijke verschillen tussen de boekwaarden en de fiscale waarden van de activa en passiva, en desgevallend uit de overdracht van niet benutte fiscale verliezen. De uitgestelde belastingen op het actief worden geboekt voor een bedrag dat niet hoger mag zijn dan de uitgestelde belastingen op het passief.

De waardering van de uitgestelde belastingen op het actief en passief weerspiegelt de fiscale gevolgen van de manier waarop AXA Belgium op de afsluitingsdatum de boekwaarde van haar activa en passiva verwacht in te vorderen of te betalen.

Voor de presentatie van de balans worden de uitgestelde belastingen op het actief gecompenseerd met de uitgestelde belastingen op het passief op het niveau van de fiscale entiteit (of in voorkomend geval de fiscale entiteit van de Groep).

Per maandag 31 december 2018 werd een nettopositie van -298 miljoen euro uitgestelde belastingen geboekt op de balans van Solvabiliteit II.

/ Leasingovereenkomsten

AXA Belgium heeft geen leasingovereenkomsten die significant worden geacht op het niveau van de Onderneming.

/ Geïndexeerde activa en fondsen in Rekeneenheden

Volgens de Belgische boekhoudnormen en Solvabiliteit II worden de activa die de passiva ondersteunen die voortkomen uit overeenkomsten waarin het financiële risico door de verzekeringnemers wordt gedragen, zodanig op een afzonderlijke geaggregeerde balans gepresenteerd dat zij symmetrisch met de overeenkomstige passiva worden gepresenteerd.

/ Overige activa en passiva

Volgens de Solvabiliteit II-reglementering wordt de waarde van de herverzekeringsovereenkomsten volgens de Belgische boekhoudnormen aangepast om rekening te houden met de verwachte verliezen als gevolg van wanbetaling van de tegenpartij.

Het verschil voor de rubriek Vorderingen komt voornamelijk door het feit dat in de Solvabiliteit II balans de *separate assets* van de pensioenplannen in deze rubriek worden geboekt.

Het verschil voor de rubriek Crediteuren wordt verklaard door de volgende elementen : (1) in de statutaire balans volgens Belgische boekhoudnormen verminderen de uitgestelde acquisitiekosten (de betaalde commissies op de niet-verworven premies in het segment Schade) het passief terwijl ze geen enkele waarde hebben in de Solvabiliteit II balans ; (2) in de statutaire balans volgens Belgische boekhoudnormen wordt de voorziening voor verhaal geboekt op het actief terwijl ze in de Solvabiliteit II balans het passief vermindert; (3) in de Solvabiliteit II-balans werden de debet- en creditsaldi van bepaalde lopende rekeningen gecompenseerd terwijl dit niet is gebeurd in de statutaire balans

volgens Belgische boekhoudnormen; en (4) in de statutaire balans volgens Belgische boekhoudnormen wordt het te betalen luik van derivaten op activa geboekt op het passief terwijl in de Solvabiliteit II-balans de twee luiken van deze derivaten op het actief worden geboekt.

Het verschil voor de rubriek Overige schulden wordt verklaard door de volgende elementen : (1) in de statutaire balans volgens Belgische boekhoudnormen wordt het niet opgevraagd bedrag van de beleggingen afgetrokken in de beleggingen terwijl het in de Solvabiliteit II balans wordt geboekt in de Overige Schulden; en (2) het saldo van de regularisatierekening over te dragen opbrengst is verschillend in de twee balansen omwille van een verschil in de afdekkingsboekhouding.

Op het vlak van de op aandelen gebaseerde vergoedingen verschilt de benadering van de statutaire regels van die van Solvabiliteit II. De plannen voor vergoedingen in aandelen van de Vennootschap worden voornamelijk in aandelen geregeld. In Solvabiliteit II hebben deze plannen door hun aard zelf geen impact op de activa en de passiva, met uitzondering van de eraan verbonden fiscale gevolgen. De plannen waarvan de betaling op aandelen gebaseerd is en die in contanten worden geregeld, worden geboekt tegen hun op elke balansdatum geherwaardeerde reële waarde. Volgens de Belgische boekhoudnormen worden zowel de plannen die in aandelen worden betaald als de plannen die in contanten worden betaald op elke balansdatum geherwaardeerd.

Alle andere activa en schulden (materiële vaste activa en activa op lange termijn) worden onder Solvabiliteit II eveneens tegen reële waarde geboekt, zo niet wordt standaard hun waarde volgens de Belgische boekhoudnormen behouden.

D.2 Technische voorzieningen

/ Algemene beginselen

Volgens artikel 76 van de Richtlijn moet de waarde van de technische voorzieningen overeenstemmen met het huidige bedrag dat een verzekerings- of herverzekeringsonderneming zou moeten betalen indien zij haar verzekerings- en herverzekeringsverplichtingen met onmiddellijke ingang op een andere verzekerings- of herverzekeringsonderneming zou overdragen.

De waarde van technische voorzieningen is gelijk aan de som van de volgende twee elementen:

- De beste ramingen ('*Best Estimate Liabilities*' of 'BEL')
- De risicomarge ('Risk Margin'), die rekening houdt met de risico's die niet kunnen worden gedekt, om een totale economische waarde van de technische voorzieningen te verkrijgen die consistent is met een op de marktwaarde gerichte benadering.

De "BEL" komen overeen met de gemiddelde waarde van de toekomstige kasstromen, gewogen volgens de waarschijnlijkheid van hun realisatie, met inbegrip van de betalingen aan verzekerden, de uitgaven, belastingen en premies voor de bestaande verzekerings- en herverzekeringsovereenkomsten, geactualiseerd om rekening te houden met de tijdswaarde van het geld (de actualisering gebeurt op basis van een risicovrije rentecurve die wordt gedefinieerd door de EIOPA, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen).

De berekening van de "BEL" is gebaseerd op recente en betrouwbare informatie en realistische aannames en maakt gebruik van toereikende en relevante actuariële en statistische methodes. De gebruikte toekomstige kasstromen bestaan uit de inkomende en uitgaande kasstromen die nodig zijn om de verzekerings- en herverzekeringsverbintenissen tijdens hun volledige duur na te komen.

De "BEL" worden bruto van herverzekering berekend, dus zonder aftrek van de vorderingen die voortkomen uit bijvoorbeeld herverzekeringsovereenkomsten of effectiseringsvehikels. Deze vorderingen worden afzonderlijk gewaardeerd en geboekt.

De risicomarge wordt gedefinieerd als de kosten van de risico's die niet kunnen worden gedekt, dus de risico's waartegen men zich niet kan beschermen met financiële instrumenten waarvoor een betrouwbare en waarneembare marktwaarde bestaat. Dit is een marge die moet worden toegevoegd aan het bedrag van de "BEL" om te verzekeren dat de onderneming haar activiteit continu kan blijven uitvoeren. Concreet vertegenwoordigt de risicomarge de geactualiseerde waarde van de kosten van de toekomstige kapitaalbehoeften voor de risico's die men niet kan dekken.

Uiteindelijk vereist de waardering van de technische voorzieningen een diepgaande analyse en een grondig begrip van de verbintenissen van de onderneming. Dat vereist onder meer een belangrijke verzameling van zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens, projectietools en -modellen, en een deskundig oordeel in diverse domeinen.

Het bedrag van de technische provisies wordt gewoonlijk in 5 delen gesplitst, volgens het type producten: (i) Niet-Leven (uitgezonderd Gezondheid), (ii) Gezondheid (vergelijkbaar met Niet-Leven), (iii) Gezondheid (vergelijkbaar met Leven), (iv) Leven (uitgezonderd Gezondheid, Geïndexeerde en Rekeneenheden) en (v) Geïndexeerde⁷ en Rekeneenheden.

---

⁷ AXA Belgium heeft geen geïndexeerde producten. In Leven bestaan er echter producten met opties die gekoppeld zijn aan een index, in de categorie Leven (uitgezonderd Gezondheid, Geïndexeerde en Rekeneenheden).

De onderstaande tabel toont een overzicht van de technische voorzieningen van AXA Belgium per maandag 31 december 2018, gewaardeerd volgens de door de Solvabiliteit II-reglementering gedefinieerde methodologie en volgens de Belgische boekhoudnormen.

<i>(in miljoen euro)</i>	Reële waarde (Solvabiliteit II)	Boekwaarde (Belgische boekhoudnormen)
Technische voorzieningen – Niet-Leven		
Technische voorzieningen – Niet-Leven (met uitzondering van Gezondheid)	2.535	3.086
'Best Estimate'	2.435	3.086
Risicomarge	100	-
Technische voorzieningen – Gezondheid (vergelijkbaar met Niet-Leven)	561	1.216
'Best Estimate'	558	1.216
Risicomarge	3	-
Technische voorzieningen – Leven (met uitzondering van Geïndexeerde en Rekeneenheden)		
Technische voorzieningen – Gezondheid (vergelijkbaar met Leven)	3.008	2.004
'Best Estimate'	2.901	2.004
Risicomarge	107	-
Technische voorzieningen – (met uitzondering van Gezondheid, Geïndexeerde en Rekeneenheden)	28.240	24.706
'Best Estimate'	28.057	24.706
Risicomarge	184	-
Technische voorzieningen – Geïndexeerde en Rekeneenheden		
'Best Estimate'	1.773	1.793
Risicomarge	19	-

Zoals de bovenstaande tabel toont, verschilt de waarde van de technische voorzieningen beduidend tussen Solvabiliteit II en de Belgische boekhoudnormen. Deze verschillen zijn het gevolg van verschillen in termen van de classificatiecriteria en van de waardering. In het bijzonder:

- Het verschil in waardering van de technische voorzieningen van de producten Leven en Geïndexeerde is vooral het gevolg van de factoren die worden gebruikt voor de actualisering van de kasstromen (de technische rente van de overeenkomst volgens de Belgische boekhoudnormen versus de risicovrije referentierente volgens Solvabiliteit II) en de opname van specifieke voorzieningen volgens de Belgische boekhoudnormen en niet volgens Solvabiliteit II (bijvoorbeeld, de Aanvullende Voorzieningen).
- Het verschil in waardering van de technische voorzieningen van de producten Niet-Leven is vooral het gevolg van (i) een actualisering van de kasstromen tegen de risicovrije referentierente onder Solvabiliteit II versus geen actualisering onder de Belgische boekhoudnormen, (ii) een andere waardering van de reserves voor niet-verdiende premies tussen Solvabiliteit II en de Belgische boekhoudnormen en (iii) de opname van specifieke voorzieningen onder de Belgische boekhoudnormen en niet onder Solvabiliteit II (bijvoorbeeld, de voorziening voor egalisatie).

'Best Estimate Liabilities'

Een '*Best Estimate*' aannname wordt gedefinieerd als een aannname waarvoor de waarschijnlijkheid dat de onderliggende gebeurtenis onder of boven de aanname werkelijkheid wordt gelijk is.

Een '*Best Estimate*' aanname is dus niet te behoedzaam en niet te optimistisch. Haar niveau is zodanig bepaald dat ze niet opzettelijk overschat en evenmin opzettelijk onderschat is. Als gevolg van de inherente onzekerheden over de toekomst wordt, als twee aannames even redelijk zijn, de behoedzaamste gekozen.

Aannames en context

De aannames over de toekomst worden gemeten en houden zo goed mogelijk rekening met de vroegere en huidige ervaring van de onderneming, aangepast om rekening te houden met de veranderingen van de omgeving en met de waarneembare trends. Waar gepast, worden ervaringsstudies ontwikkeld.

In bepaalde gevallen zijn er geen of onvoldoende gegevens om een geloofwaardige basis voor aannames te vormen. In deze gevallen moet men zich dus meer baseren op de mening van experts, rekening houdend met (i) aannames voor de tarifiering en de reservering van de onderneming en (ii) de ervaring van andere maatschappijen met vergelijkbare producten en operationele procedures en/of activiteiten op vergelijkbare markten.

Merk ook op dat deze aannames worden gebruikt om de toekomstige kasstromen te projecteren en ze dus worden gekalibreerd in het licht van de context of de operationele omgeving die in de toekomst voor de onderneming wordt verwacht. Ze kunnen daarom van de ervaring uit het verleden verschillen indien dat gerechtvaardigd is.

De toekomstige kasstromen hangen af van de context en van de onderliggende risico's van de geanalyseerde producten. Het opstellen van concordante aannames over de toekomst veronderstelt een diepgaande kennis van de huidige en toekomstige procedures voor het beheer van de producten, met betrekking tot zowel de investeringen als de onderschrijving, de herverzekering, de regeling van schadegevallen, de commercialisering, de tarifiering en de toekenning van dividenden of van winstdeelnemingen aan de verzekerden. Specifieke elementen worden in aanmerking genomen, zoals de integratie van een potentiële inflatie of recessie en de evolutie van de reglementaire, wettelijke en politieke kaders.

De in het kader van de waardering van de BEL gebruikte aannames worden in de loop van de tijd systematisch aangepast binnen homogene risicogroepen en activiteitensectoren, zonder arbitraire wijzigingen. Deze aannames moeten elke aan de toekomstige kasstromen inherente onzekerheid voldoende weerspiegelen.

Deze aannames zijn ook coherent met de aannames die worden gebruikt in andere kaders, zoals de waardering van de passiva volgens de Belgische boekhoudnormen of IFRS, of de tarifiering van de producten.

De aannames die niet via marktgegevens beschikbaar zijn en die in de berekening van de BEL worden gebruikt (bv. op basis van historische gegevens en het oordeel van experts) omvatten onder meer:

- de sinistraliteitsratio en de *Best Estimate* van de te betalen claims;
- de *Best Estimate* van de frequentie en de omvang van de terugkopen;
- het gedrag van de verzekerden (dynamische terugkopen, opties voor gewaarborgde rente...); en
- de acties voor het courante beheer van de activiteit.

De via marktgegevens beschikbare aannames die voor de berekening van de BEL worden gebruikt, omvatten onder meer:

- de waarde van de activa op basis van de marktwaarde op de datum van de berekening; en
- de waarneembare marktgegevens die worden gebruikt in het kader van het opstellen van stochastische scenario's met 'neutraal risico'.

Specifieke kenmerken van bepaalde aannames

De kosten

De kosten omvatten de administratiekosten, de beheerkosten van de beleggingen, de beheerkosten voor de regeling van schadegevallen en de verwervingskosten voor de verzekerings- en herverzekeringsverbintenissen van de onderneming.

De aannames waarop de kostenprojecties gebaseerd zijn, zijn coherent met de ondernemingsstrategie en houden rekening met de verwachte evolutie van de activiteit en met elke door de directie goedgekeurde wijziging van de kosten.

De kosten omvatten de inflatie voor de volledige duur van de projectie. Het inflatiepercentage wordt bepaald op basis van de economische omgeving en de specifieke kenmerken van AXA Belgium. Het varieert meestal volgens de toegepaste economische scenario's.

De limieten van de verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten

De limieten van een verzekerings- of herverzekeringsovereenkomst zijn gedefinieerd in artikel 18 van de Gedelegeerde Verordening (EU) n°2015/35 van de Europese Commissie. AXA Belgium houdt ook rekening met elke door de Nationale Bank van België aangebrachte verduidelijking van de ter zake toepasselijke reglementering.

De balans onder Solvabiliteit II sluit alle verwachte toekomstige premies van nieuwe nog niet onderschreven overeenkomsten uit, evenals sommige verwachte toekomstige premies van bestaande overeenkomsten, indien de onderneming de overeenkomsten kan verbreken of volledig herwaarderen door het tarief te veranderen.

Zo werd een analyse gemaakt van de rechten waarover AXA Belgium beschikt om bepaalde overeenkomsten te verbreken of te herwaarderen. Bijgevolg werd geen enkele willekeurige uitsluiting van toekomstige premies toegepast.

De beheeracties

De acties voor het courante beheer worden in aanmerking genomen en kunnen onder meer bestaan uit:

- een wijziging van de strategische activatoewijzing;
- een wijziging van de toegekende percentages in producten met winstdeelneming;
- een wijziging van de producttarifiering; of
- een wijziging van de beheerkosten (zoals initiatieven om de kosten te verlagen).

De courante beheeracties zijn in lijn met de gebruikelijke praktijken, de ondernemingsstrategie en de verbintenissen tegenover de verzekerden.

Curve van de referentierente en stochastische scenario's

Wanneer voor de berekening van de *Best Estimate* van de kasstromen een stochastische simulatie vereist is (bijvoorbeeld in het kader van de waardering van de financiële garanties en opties) zijn de gebruikte economische scenario's consistent met de markt, 'risiconeutraal' en zonder arbitrage.

Voor een 'risiconeutrale' waardering zijn de rendementspercentages en de actualiseringspercentages stochastisch en moeten ze als onscheidbaar worden beschouwd. De gebruikte 'risiconeutrale' scenario's zijn scenario's waarin elke activaklasse volgens haar impliciete volatiliteit wordt geprojecteerd, met een verhoopte winst die door de curve van de risicovrije spotrente wordt gedefinieerd. De gebruikte actualiseringspercentages voor zowel Leven als Niet-Leven zijn in lijn met de instructies van de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (EIOPA) en zijn dus gebaseerd op de swaprentecurve, aangepast met:

- een aanpassing voor de volatiliteit (VA), die hierna meer gedetailleerd wordt beschreven;
- een aanpassing voor het kredietrisico (CRA), die rekening houdt met het onderliggende kredietrisico van de swaprente; en
- een extrapolatie van de rente voorbij het laatste liquide punt van de curve (LLP) naar de ultieme *forward* rente (UFR), zoals gedefinieerd door de EIOPA.
  - het laatste liquide punt van de curve (LLP) van de swaprentevoeten wordt door de EIOPA afhankelijk van de economie gedefinieerd. Voor de eurozone is het 20 jaar; en
  - de ultieme *forward* rente (UFR) is de rente waarnaar de rentecurve voor een vooraf bepaalde vervaldatum convergeert. De UFR hangt af van de verwachtingen op lange termijn voor de inflatie en het gemiddelde op lange termijn van de reële kortetermijnrente. Ze moet stabiel zijn

in de tijd en mag alleen veranderen als de verwachtingen op lange termijn dat ook doen. De UFR is momenteel 4,2% voor een looptijd van 60 jaar.

'Best Estimate Liabilities' in Niet-Leven

De BEL in Niet-Leven vertegenwoordigen de verwachte waarde van de toekomstige kasstromen van de verbintenissen Niet-Leven, geactualiseerd om rekening te houden met de tijdswaarde van het geld in de tijd. Deze BEL vereisen meestal geen stochastische projecties en dynamische aannames. Merk op dat bepaalde in Niet-Leven onderschreven risico's toch het gebruik van bepaalde technieken zoals voor Leven vereisen, bv. voor producten die gekoppeld zijn aan arbeidsongevallen en/of invaliditeit. De BEL van deze producten maken deel uit van de categorie 'Gezondheid (vergelijkbaar met leven)'.

De waardering van de technisch voorzieningen Niet-Leven is gebaseerd op de toepassing van een ruime waaier van statistische methodes en actuariële projectiemodellen, met inbegrip van onder meer de volgende elementen:

- de belangrijkste kenmerken van de portefeuille in termen van de cartografie van de risico's, de onderschrijving en het beheer van schadegevallen, de sociale, economische en juridische context, de lokale (reglementaire, boekhoudkundige, fiscale...) eisen, de marktomstandigheden en het gedrag van de verzekerden;
- de kwaliteit, de relevantie en de coherentie in de tijd van de beschikbare statistische gegevens;
- de coherentie en de limieten van het geheel van de geselecteerde voorspellende methodes, rekening houdend met de commerciële kenmerken en de beschikbare gegevens;
- de selectie van relevante actuariële aannames en hun juiste toepassing op de actuariële projectiemodellen; en
- het vermogen om de in de resultaten waargenomen variaties economisch te documenteren, zowel kwantitatief als kwalitatief.

De technische voorzieningen Niet-Leven worden gewaardeerd aan de hand van een intern model dat de projectie van de kasstromen in een *run off* configuratie mogelijk maakt, op basis van de geschiedenis van de regelmaat van de betalingen (indien nodig aangepast) en een risicovrij actualiseringspercentage dat de aanpassing aan de volatiliteit, de aanpassing aan het kredietrisico en een extrapolatie naar de UFR omvat.

Reserves voor niet-verdiende premies

Naast de hierboven beschreven valorisatie, omvatten de BEL Niet-Leven een aangepaste waardering van de boekhoudkundige reserves voor niet-verdiende premies, die de resterende risicoperiode dekt waarvoor de onderneming een premie heeft ontvangen.

Onder de Belgische boekhoudnormen zijn de reserves voor niet-verdiende premies meestal gebaseerd op een pro rata van de ontvangen premies voor de nog te dekken periode, vermeerderd met een bedrag om de betalingstekorten te dekken wanneer de combined ratio (op basis van de technische reserves) hoger is dan 100% (netto van herverzekering).

Onder de Solvabiliteit II-reglementering worden deze reserves aangepast om rekening te houden met een *Best Estimate* van de verwachte schaderatio voor het gedeelte van de premies dat aan de resterende te dekken periode toegewezen is, en de tijdswaarde van het geld, zelfs als de combined ratio onder de 100% ligt. De reserves worden bovendien aangepast om rekening te houden met een stilzwijgende verlenging van bepaalde bestaande overeenkomsten (geraamd volgens het oordeel van experts).

'Best Estimate Liabilities' in Leven

De BEL in Leven vertegenwoordigen de verwachte waarde van de toekomstige kasstromen van de verbintenissen, geactualiseerd om rekening te houden met de tijdswaarde van het geld.

Voor de verzekeringsovereenkomsten Leven op lange termijn is de waardering van de BEL weliswaar eveneens op kasstroomprojecties gebaseerd, maar volgt ze een ander proces. Dit wordt verklaard door de vele kasstromen die men moet projecteren, met inbegrip van de significante impact van de kasstromen verbonden met de prestatie van de activa die worden gebruikt voor de raming van de aan

de verzekerden uit te betalen bedragen (bijvoorbeeld via winstdeelnemingen) en van de stochastische projecties.

Het proces vertrekt van de projecties van de belangrijkste elementen van de statutaire balans, namelijk de mathematische voorzieningen, de uitgaven en de activa die de verzekeringspassiva dekken. Het is om de volgende redenen essentieel dat de berekening op de statutaire balans gebaseerd is:

- **De bonussen van de verzekerden:** de bonussen op de overeenkomsten met winstdeelneming zijn op de statutaire balans gebaseerd.
- **De timing van de distributie van de kasstromen:** de termijnen worden door statutaire regels bepaald.
- De **fiscaliteit:** de belasting van AXA Belgium wordt berekend op basis van de statutaire rekeningen en is noodzakelijk in het kader van de berekening van de impact van de absorptie van de uitgestelde belastingen die toegestaan is in de berekening van de SCR.
- Het **dividendbeleid:** de dividenden worden voornamelijk bepaald op basis van de statutaire rekeningen volgens de Belgische boekhoudnormen en de solvabiliteitssituatie van de onderneming.

Het berekeningsproces maakt bovendien een goede verificatie mogelijk van elk verlies in de kasstromen dat zou voortkomen uit fouten in de stochastische simulaties, aangezien het gebaseerd is op een projectie van het geheel van de door de technische voorzieningen gedekte activa. Het geeft dus een volledig beeld van de manier waarop de kasstromen worden toegewezen aan de verzekerden, de aandeelhouders of de Staat (via de fiscaliteit).

Waardering van de contractuele opties en de financiële garanties

De opties en garanties ('O&G') die in de *Best Estimate* van de kasstroomprojecties worden gewaardeerd, dekken het geheel van de O&G van de spaarproducten en de producten Leven van AXA Belgium. De belangrijkste opties en garanties die in aanmerking worden genomen zijn:

- de garanties van de rentevoeten op de traditionele producten;
- de regels voor de toekenning van winstdeelnemingen die, wanneer ze met garanties worden gecombineerd, asymmetrische rendementen voor de aandeelhouders kunnen scheppen; en
- de gegarandeerde prestaties ('GMWB') op de renteproducten in rekeneenheden : de dynamiek van het gedrag van de verzekerden en de aan het beheer van hun overeenkomsten gekoppelde acties, voornamelijk met betrekking tot opties die de verzekerden kunnen activeren op een ogenblik dat ongunstig is voor de onderneming (bijvoorbeeld volledige of gedeeltelijke terugkoop, discontinuïteit in de storting van de premies).

Details van bepaalde specifieke aannames

Mortaliteit en morbiditeit

De aannames voor de mortaliteit en de morbiditeit zijn meestal gebaseerd op gepubliceerde tabellen, aangepast door de sector en/of de reële ervaring van de onderneming, indien dat gerechtvaardigd is.

De aannames in de verzekering Leven maken het mogelijk om rekening te houden met toekomstige verbeteringen van de mortaliteit, i.e. de aannames houden zowel rekening met de waarnemingen van historische trends als met de mogelijkheid dat deze trends zich niet zouden doorzetten.

Toelichting bij het gebruik van de aanpassing voor de volatiliteit

---

De aanpassing voor de volatiliteit is bedoeld als bescherming tegen 'procyclisch' beleggingsgedrag, door de impact van de volatiliteit van de activa (voornamelijk vastrentende bedrijfs- en overheidsobligaties) op de waarde van de passiva te milderen.

Deze aanpassing wordt gerechtvaardigd door het langetermijnkarakter van de verbintenissen van de verzekeraars en vermijdt een belangrijke volatiliteit van de balans van de verzekeraars door het verschil in waarde tussen de activa en passiva in periodes van stress op de financiële markten te beperken.

In stressperiodes kunnen de activa (in het bijzonder de vastrentende instrumenten) immers tijdelijk onderhevig zijn aan een toename van de volatiliteit van hun marktwaarde. De beleggers die geneigd zijn om activa op lange termijn te houden (in het bijzonder de verzekeringsmaatschappijen, die zich inspannen om hun passiva zo goed mogelijk te doen overeenkomen met hun activa), kennen dan een kunstmatige hoge volatiliteit van hun eigen vermogen.

De aanpassing voor de volatiliteit wordt berekend op basis van een door de EIOPA gedefinieerde Europese referentieportefeuille. Deze aanpassing wordt toegepast op het liquide deel van de curve van de swaprente en heeft geen invloed op de ultieme forward rente (UFR). Merk op dat de aanpassing voor de volatiliteit wordt gebruikt voor de actualisering van de toekomstige kasstromen die voortkomen uit alle producten, met uitzondering van de rekeneenheden en de variabele rentes.

De dekkingratio voor Solvabiliteit II van AXA Belgium, berekend zonder aanpassing voor de volatiliteit, bedraagt 99%⁸ per maandag 31 december 2018, tegenover 205% met aanpassing voor de volatiliteit.

De EOF zonder aanpassing voor de volatiliteit zou afnemen van 3.551 miljoen euro tot 3.074 miljoen euro, hetzij een daling van 477 miljoen euro.

De SCR, dus de solvabiliteitskapitaalvereiste die overeenkomt met de verliezen in het geval van een gebeurtenis die zich gemiddeld om de 200 jaar voordoet, zou met 1.375 miljoen euro toenemen zonder de aanpassing voor de volatiliteit toe te passen, voornamelijk vanwege de stijging van de marktrisico's (in het bijzonder de aan de 'spreads' gekoppelde risico's).

De MCR zonder aanpassing voor de volatiliteit zou toenemen van 779 miljoen euro tot 1.398 miljoen euro, een stijging van 619 miljoen euro.

De technische voorzieningen zonder aanpassing voor de volatiliteit zouden toenemen van 36.137 miljoen euro tot 36.780 miljoen euro, een stijging met 644 miljoen euro.

De berekeningen zonder aanpassing voor de volatiliteit worden gemaakt om aan een reglementaire eis te voldoen. De zonder aanpassing voor de volatiliteit verkregen resultaten worden echter niet als economisch relevant beschouwd om er besluiten uit te trekken over de aard van de risico's die de onderneming onderschrijft en de strategie die ze voor de activatoewijzing hanteert.

/ Verklaring over het gebruik van overgangsmatregelen voor de technische voorzieningen

AXA Belgium past noch de voorlopige curve van de risicovrije rentevoeten toe die wordt bedoeld in artikel 308 *quater* van de Richtlijn, noch de overgangsaftrek die wordt bedoeld in artikel 308 *quinquies* van dezelfde Richtlijn.

/ Risicomarge

De Risicomarge wordt aan de BEL toegevoegd om een waarde te verkrijgen die consistent is met de waarde die men op een onvoldoende diepe en liquide markt zou verkrijgen.

De Risicomarge wordt gedefinieerd als de kosten van de risico's waartegen men zich niet met behulp van financiële instrumenten kan beschermen ('niet dekbare risico's'). De meeste verzekeringsrisico's (bijvoorbeeld de mortaliteitsrisico's) worden in het algemeen als niet-dekbaar beschouwd.

---

⁸ In overeenstemming met de reglementaire vereisten kan een reeks 'management actions' gebruikt worden om snel terug boven 100% uit te komen. Merk op dat de ratio zonder VA zonder aftrek van het dividend meer dan 100% bedraagt.

De niet-dekbare risico's omvatten onder meer :

- de risico's van de verzekering Niet-Leven ;
- de risico's van de verzekering Leven ;
- het risico van wanbetaling van de herverzekeraars; en
- de operationele risico's.

De SCR voor de 'niet-dekbare risico's' wordt jaar per jaar geprojecteerd tot aan het uitdoven van de portefeuille, met gebruik van 'risicofactoren'. Afhankelijk van de activiteit kunnen de risicofactoren bijvoorbeeld de technische voorzieningen zijn, de kosten, de actuele waarde van rentes, enz.

De Risicomarge wordt per lijn van activiteiten bepaald, waarbij men de actuele waarde van de kosten van de toekomstige kapitaalbehoeften neemt en rekening houdt met (i) 6% kapitaalkosten en (ii) de risicovrije rentecurve voor de actualisering. De kapitaalkosten komen overeen met een premie op de risicovrije rente als vertegenwoordiging van de aan de beschouwde risico's gekoppelde vermindering van de 'economische waarde'.

/ Vorderingen die voortvloeien uit herverzekeringsovereenkomsten

Aangezien de technische voorzieningen bruto van herverzekering moeten worden gerapporteerd (op het passief van de balans) worden de aan herverzekeraars gecedeerde technische voorzieningen afzonderlijk bepaald en gerapporteerd (op het actief van de balans).

Het geheel van de operaties voor herverzekeringsactiviteiten (bv. overdrachten, aanvaardingen enz.) wordt op de balans geboekt op dezelfde manier als de 'directe' verzekeringsactiviteiten en volgens de contractuele bepalingen.

De voor de waardering van de herverzekeringsactiviteiten gebruikte methodes hangen immers af van het type herverzekeringsovereenkomsten (bv. contractuele, facultatieve, niet-proportionele of proportionele herverzekering), van de aard van de activiteit en de verhouding gecedeerde technische voorzieningen.

Het herverzekeringsplan van AXA Belgium wordt op het lokale niveau beslist maar op het niveau van de Groep gerapporteerd en geplaatst. De Groep kan namelijk van de geografische diversificatie gebruikmaken om voor een vergelijkbare dekking minder herverzekeringscapaciteit te kopen. De lokale entiteiten doen dus dankzij het interne systeem voor de samenvoeging van de herverzekering rechtstreeks hun voordeel met de geografische diversificatie en de vermindering van het tegenpartijrisico of het risico van wanbetaling.

Het tegenpartijrisico in herverzekering weerspiegelt het risico dat bepaalde herverzekeraars de invorderbare vorderingen niet tijdig volledig aan de verzekeraar betalen, of dat zelfs helemaal niet doen. Dit risico wordt meer algemeen in aanmerking genomen in het globale kredietrisico van AXA Belgium.

Effectiseringsvehikels

AXA Belgium bezit geen aan verzekeringspassiva gekoppelde effectiseringsvehikels.

Voorzieningen / invorderbare vorderingen in herverzekering

De waardering van de gecedeerde technische voorzieningen (vorderingen) verschilt tussen de Belgische boekhoudnormen en Solvabiliteit II. Onder de Belgische boekhoudnormen zijn de gecedeerde technische voorzieningen het gedeelte van de technische voorzieningen dat aan de herverzekering wordt overgedragen.

Onder Solvabiliteit II worden de activa en de passiva economisch gewaardeerd. Meer bepaald worden de vorderingen die voortkomen uit herverzekeringsovereenkomsten aangepast om rekening te houden met de verwachte verliezen vanwege het risico van wanbetaling door de herverzekeraars.

Een verhoging van de '*Best Estimate*' van de verliezen wegens het risico van wanbetaling of wegens een daling van de rating van de herverzekeraars, vermindert de economische waarde van de gecedeerde voorzieningen en bijgevolg van het beschikbare eigen vermogen ('EOF') van de onderneming.

/ Belangrijke wijzigingen in de pertinente hypotheses gedurende 2018

In de loop van 2018 is er geen enkele belangrijke wijziging aangebracht ten opzichte van 2017 aan de pertinente hypotheses voor de berekening van de technische voorzieningen.

D.3 Overige passiva

De onderstaande tabel geeft voor elk significante categorie van overige passiva de waarde van de passiva van de Vennootschap per maandag 31 december 2018 volgens de bepalingen van Solvabiliteit II en de waarde van de op basis van de statutaire rekeningen in Belgische boekhoudnormen geboekte en gewaardeerde passiva.

<i>(in miljoen euro)</i>	Reële waarde	Boekwaarde
	(Solvabiliteit II)	(Belgische boekhoudnormen)
Eventuele passiva	-	-
Andere dan technische voorzieningen	103	111
Pensioenverplichtingen	704	93
Deposito's van herverzekeraars	177	177
Uitgestelde belastingvorderingen passief	298	36
Derivaten	148	15
Schulden ten aanzien van kredietinstellingen	-	-
Andere financiële schulden dan schulden ten aanzien van kredietinstellingen	5 752	5 752
Crediteuren	531	532
Ondergeschikte schulden	-	-
Overige	405	254

/ Eventuele passiva

De eventuele passiva hebben betrekking op :

- een potentiële verplichting die voortkomt uit gebeurtenissen in het verleden en waarvan het bestaan uitsluitend zal worden bevestigd door het optreden of uitblijven van een of meer onzekere toekomstige gebeurtenissen waarover de entiteit geen volledige controle uitoefent ; of
- een reële verplichting die voortkomt uit gebeurtenissen uit het verleden, waarbij het niet waarschijnlijk is dat men middelen zal moeten uittrekken die representatief zijn voor economische voordelen om de verplichting uit te doen.

Onder de bepalingen van Solvabiliteit II worden de significante eventuele passiva geboekt als passiva, terwijl ze onder de lokale normen worden opgesomd. De eventuele passiva zijn significant als de informatie over het belang of de aard van deze passiva een invloed kan hebben op de besluitvorming of het oordeel van de gebruiker van de informatie, met inbegrip van de controleoverheid.

De waarde van de eventuele passiva is gelijk aan de geactualiseerde waarde van de toekomstige kasstromen die nodig zijn om de verplichtingen van een mogelijk passief na te komen voor de volledige levensduur van dat passief, met gebruikmaking van de risicovrije rentecurve.

/ Andere dan technische voorzieningen

De lokale normen en Solvabiliteit II hanteren dezelfde benadering. De voorzieningen worden geboekt als de vennootschap een (juridische of impliciete) huidige verplichting heeft die voortvloeit uit een gebeurtenis in het verleden, als het waarschijnlijk is dat men middelen zal moeten uittrekken om de verplichting te regelen, en als het bedrag van de verplichting betrouwbaar kan worden geschat. Er worden geen voorzieningen aangelegd voor toekomstige bedrijfsverliezen. De voorzieningen worden bepaald op basis van de beste raming door het management op de datum van de afsluiting.

/ Pensioenverplichtingen

De IFRS-normen en Solvabiliteit II hanteren dezelfde benadering. De sociale verplichtingen omvatten de sommen die aan de werknemers van AXA Belgium zullen worden uitgekeerd vanaf hun pensionering (vergoeding bij uitdiensttreding, aanvullend pensioen, medische bijstand). Sommige wetgevingen staan de vorming van specifieke fondsen (*plan assets*) toe of verplichten ze om de pensioenverplichtingen te dekken.

De stelsels met vaste toezeggingen vereisen de actuariële waardering van de toezeggingen op basis van de interne reglementen van elk stelsel. De geactualiseerde waarde van de toekomstige toezeggingen van de werkgever, DBO (*Defined Benefit Obligation*) wordt elk jaar berekend op basis van projecties op lange termijn van het groeipercentage van de lonen, het inflatiecijfer, de mortaliteitstabel, het cijfer van het personeelsverloop en de residuele activiteitsduur. De in de staat van de financiële toestand bij de pensioenverplichtingen opgenomen waarde komt voor elk plan overeen met het verschil tussen de *Defined Benefit Obligation* en de geïnvesteerde activa die bestemd zijn om het plan te dekken. Als het resultaat van deze berekening positief is, wordt een voorziening voor risico's en lasten geboekt op het passief. In het andere geval wordt een actief geboekt, binnen de beperking van zijn invorderbaarheid (plafonnering van het actief).

AXA Belgium heeft 21 pensioenstelsels ingevoerd waarvan 13 wettelijk gestructureerd zijn als stelsels met vaste bijdragen.

Deze pensioenstelsels zijn onderworpen aan de in België toepasselijke prudentiële en sociale regels, meer bepaald aan de wet op de aanvullende pensioenen (WAP).

Vanwege de Belgische wetgeving voor de tweede pijler van het pensioenstelsel (de zogenaamde WAP) moeten alle Belgische pensioenstelsels met vaste toezeggingen volgens de IFRS-normen worden beschouwd als pensioenstelsels met vaste toezeggingen. De wet op de aanvullende pensioenen bepaalt dat de werkgever in het kader van de stelsels met vaste toezeggingen een minimumrendement moet verzekeren van 3,75% op de persoonlijke bijdragen van de werknemer en 3,25% op de werkgeversbijdragen. Vanaf 2016 wordt dit minimumrendement een variabel percentage, gebaseerd op de OLO-obligaties van de Belgische overheid maar met een minimumrendement van 1,75% en een maximumrendement van 3,75%. Sinds 01/01/2016 is het minimumrendement op de werkgeversbijdrage op 1,75% vastgelegd. Wanneer de werknemer vertrekt, wordt het minimumrendement 0% tot op het ogenblik van de vereffening.

Vanwege dit minimumrendement dat in België moet worden gegarandeerd door de pensioenstelsels met vaste toezeggingen, is de werkgever blootgesteld aan een financieel risico's: er bestaat een wettelijke verplichting om bijkomende bijdragen te betalen als de onderliggende activa te weinig rendement opleveren om aan de wettelijke eisen te voldoen, om alle voordelen voor het personeel uit te keren voor de diensten die het personeel in de huidige en voorgaande periodes heeft geleverd. Bijgevolg moeten deze pensioenstelsels worden geclassificeerd en geboekt als pensioenstelsels met vaste toezeggingen volgens de definitie van IAS 19.

Volgens de Belgische boekhoudnormen worden de pensioenverplichtingen in de technische voorzieningen opgenomen voor een bedrag dat gelijk is aan de mathematische reserve.

/ Uitgestelde belastingen

Dit punt werd al behandeld in het bovenstaande deel D.1, ruiter "Uitgestelde belastingen".

/ Financiële schulden

Volgens de Belgische boekhoudnormen worden de financiële schulden, met inbegrip van de schulden die zijn uitgegeven om de solvabiliteitsvereisten van de operationele entiteiten te financieren of om een portefeuille van contracten te verwerven, tegen afgeschreven kostprijs geboekt.

Volgens de Solvabiliteit II-reglementering worden de financiële schulden tegen reële waarde geherwaardeerd. Na de eerste boeking wordt echter geen enkele aanpassing uitgevoerd om rekening te houden met de evolutie van de eigen kredietwaardigheid van de onderneming.

/ Leasingovereenkomsten

Dit punt werd al behandeld in het bovenstaande deel A.4, ruiter “Leasingovereenkomsten”.

/ Overige activa en passiva

Zie deel D.1.

D.4 Alternatieve waarderingmethoden

Raadpleeg voor meer informatie over de alternatieve methodes voor de waardering van de activa en overige schulden de inleiding van deel D.

Raadpleeg deel D.3 voor meer informatie over de alternatieve methodes voor de waardering van de andere schulden dan technische voorzieningen.

D.5 Overige informatie

Nihil.

E.1 Eigen vermogen

Doelstellingen van het kapitaalbeheer

Informatie over de structuur van het kapitaal

Variatie van het eigen vermogen in 2018

Analyse van het eigen vermogen per niveau

Achtergestelde verplichtingen met bepaalde of onbepaalde looptijd

Reconciliatie tussen het eigen vermogen volgens de Belgische boekhoudnormen en de beschikbare financiële middelen

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

---

Algemene grondslagen

Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)

Minimumkapitaalvereiste (MCR)

E.3 Gebruik van de ondermodule 'aandelenrisico' op basis van looptijd bij de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste

---

E.4 Verschillen tussen de standaardformule en ieder gebruikt intern model

---

Algemene informatie

Belangrijkste verschillen tussen de standaardformule en het interne model

E.5 Niet-naleving van de minimumkapitaalvereiste en niet-naleving van de solvabiliteitskapitaalvereiste

---

E.6 Overige informatie

E.1 Eigen vermogen

/ Doelstellingen van het kapitaalbeheer

Aangezien kapitaal een schaars middel is, bestaan de doelstellingen van het kapitaalbeheer in: (i) het verzekeren dat de verbintenissen tegenover de verzekerden op elk ogenblik kunnen worden nageleefd (ook in een crisissituatie), (ii) het naleven van de reglementaire solvabiliteitsvereisten op elk ogenblik en (iii) het maximaliseren van de waarde op lange termijn voor de aandeelhouders door het juiste evenwicht te vinden tussen het beleggen in nieuwe rendabele projecten en de uitkering van een overschot aan kasmiddelen onder de vorm van dividend.

Het Directiecomité van AXA Belgium beoordeelt regelmatig de toereikendheid van het systeem voor risicobeheer en de hieraan gekoppelde procedures. Er werden ook periodieke procedures ingevoerd om de opportuniteiten voor bijkomende ontwikkeling te identificeren en de prioriteiten ervan te bepalen.

Het minimumkapitaal dat AXA Belgium zich oplegt, wordt gedefinieerd in het kader van het Risk Appetite Framework van de Onderneming. In het geval van een overschot van de beschikbare financiële middelen (boven het bepaalde minimum) is de toewijzing van dat overschot verscheidene keren per jaar het voorwerp van een diepgaande analyse die verschillende opties in aanmerking neemt (bijvoorbeeld financieringsprojecten voor nieuwe producten, nieuwe beleggingen, uitkering van dividenden enz.). Indien de beschikbare financiële middelen van AXA Belgium dalen onder het bepaalde minimum, zal een actieplan worden gedefinieerd om het doelniveau weer te bereiken.

In een geest van anticipatie en goed risicobeheer heeft het Directiecomité reeds verscheidene noodplannen opgesteld om het kapitaalniveau boven de reglementaire vereisten te houden, op een niveau dat de Onderneming in staat stelt om competitief te blijven. Deze plannen kunnen bijvoorbeeld het gebruik van herverzekering impliceren, de verkoop van financiële en/of niet-financiële activa, of maatregelen om het kapitaalverbruik van nieuwe verzekeringsproducten te beperken.

/ Informatie over de structuur van het kapitaal

Per 31 december 2018 bedroegen de beschikbare financiële middelen ('EOF') van AXA Belgium 3.551 miljoen euro, tegenover 4.032 miljoen euro het jaar voordien, zoals de onderstaande tabel toont.

<i>(in miljoen euro, na belastingen)</i>	'EOF' 2018	'EOF' 2017	Evolutie
Maatschappelijk kapitaal	163	163	-
Uitgiftepremies	10	10	-
Fonds voor toekomstige toewijzingen	2	2	-
Reconciliatiereserve	3.376	3.857	-481
Beschikbare financiële middelen	3.551	4.032	-481

De reconciliatiereserve komt overeen met het verschil tussen het totale overschot van de activa tegenover de passiva van de balans en het kapitaal (i.e. het maatschappelijke kapitaal en de uitgiftepremies) zonder de achtergestelde schulden en na aftrek van de dividenden waarvan de uitbetaling verwacht wordt in 2019.

/ Variatie van het eigen vermogen in 2018

Beschikbare financiële middelen

De onderstaande tabel toont de evolutie van de beschikbare financiële middelen tussen 31 december 2017 en 31 december 2018.

<i>(in miljoen euro, na belastingen en na verwachte dividenden)</i>	Beschikbare financiële middelen
'EOF' 2017	4.032
Openingsaanpassingen en wijziging van het model	-56
Totaal rendement	164
Verwacht dividend in 2019	-536
Overige	-53
'EOF' 2018	3.551

De beschikbare financiële middelen van AXA Belgium zijn tussen de periodes met 481 miljoen euro gedaald (14%). Deze daling is voornamelijk toe te schrijven aan:

- Veranderingen van de modelvorming en de perimeter (-56 miljoen euro), voornamelijk door de verfijning van de berekeningen;
- Een totaal rendement van 164 miljoen euro, voornamelijk dankzij zowel financiële elementen (hoge rendementen uit aandelen en vastgoed, een positief effect van de inflatiedaling, rendementen die worden opgeheven door de daling op de activamarkt alsook de evolutie van de *spreads* op de overheidsobligaties en *corporate* obligaties, gedeeltelijk gecompenseerd door de evolutie van de aanpassing voor de volatiliteit), als operationele elementen en de goede winstgevendheid van de nieuwe onderschreven risico's;
- Een verwacht dividend in 2019 van 536 miljoen euro; en
- Een combinatie van overige effecten (-53 miljoen euro), waaronder het belastingeffect.

/ Analyse van het eigen vermogen per niveau

Indeling van het eigen vermogen per niveau

Het kernvermogen vertegenwoordigt het bedrag van de beschikbare financiële middelen om verliezen in geval van ernstige schokken te absorberen, vóór de toepassing van enige beperking verbonden met de classificatie en na eliminatie van bepaalde potentieel niet beschikbare bestanddelen van het eigen vermogen.

De bestanddelen van de beschikbare financiële middelen worden ingedeeld in drie verschillende kwaliteitsniveaus, volgens artikelen 93 tot 97 van de Richtlijn.

De beperkingen op het in aanmerking komend eigen vermogen zijn van toepassing op de beschikbare bestanddelen voor de dekking van respectievelijk de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) of de minimumkapitaalvereiste (MCR).

Wat de solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) betreft, zijn de volgende kwantitatieve limieten van toepassing: (i) het in aanmerking komend bedrag van de bestanddelen van niveau 1 moet ten minste gelijk zijn aan 50% van de SCR ; (ii) het in aanmerking komend bedrag van de bestanddelen van niveau 3 moet kleiner zijn dan 15% van de SCR ; en (iii) de som van de in aanmerking komende bedragen van niveau 2 en 3 mag niet groter zijn dan 50% van de SCR.

Wat de minimumkapitaalvereiste (MCR) betreft, zijn de volgende kwantitatieve limieten van toepassing: (i) het in aanmerking komend bedrag van de bestanddelen van niveau 1 moet ten minste

gelijk zijn aan 50% van de MCR ; (ii) het in aanmerking komend bedrag van de bestanddelen van niveau 2 en 3 mag niet groter zijn dan 20% van de MCR.

De beschikbare financiële middelen ('EOF') vertegenwoordigen het bedrag van het kernvermogen dat in aanmerking komt na de toepassing van de begrenzingen van deze indeling. De structuur van het eigen vermogen per 31 december 2017 en 2018 wordt weergegeven in de onderstaande tabel:

<i>(In miljoen euro)</i>	Totaal	Niveau 1 onbeperkt	Niveau 1 beperkt	Niveau 2
EOF (in aanmerking komend eigen vermogen) per 31 december 2017	4032	4032	0	0
Waarvan aanvullend vermogen	0	0	0	0
Waarvan onderworpen aan overgangsmatregelen	0	0	0	0
EOF (in aanmerking komend eigen vermogen) per 31 december 2018	3551	3551	0	0
Waarvan aanvullend vermogen	0	0	0	0
Waarvan onderworpen aan overgangsmatregelen	0	0	0	0

Onder de Solvabiliteit II-reglementering is het eigen vermogen in twee categorieën ingedeeld:

- het kernvermogen, samengesteld uit het overschot van het actief tegenover het passief en uit de achtergestelde verplichtingen; en
- het aanvullend vermogen, samengesteld uit bestanddelen die geen kernvermogen zijn en die men kan gebruiken om verliezen op te slopen.

Het eigen vermogen van AXA Belgium is uitsluitend samengesteld uit eigenvermogenbestanddelen van Niveau 1 zonder beperking. AXA Belgium bezit geen eigen vermogen dat aan overgangsmatregelen onderworpen is.

Op basis van de door AXA Belgium gebruikte rekenmethodes, conform de geldende reglementering, dekken de beschikbare financiële middelen volledig de minimumkapitaalvereiste en bedraagt de ratio tussen de beschikbare financiële middelen en het vereiste solvabiliteitskapitaal 205% per 31 december 2018, tegenover 178% per 31 december 2017.

Achtergestelde verplichtingen met bepaalde of onbepaalde looptijd

AXA Belgium heeft geen achtergestelde verplichtingen per maandag 31 december 2018.

/ Reconciliatie tussen het eigen vermogen volgens de Belgische boekhoudnormen en de beschikbare financiële middelen

Per maandag 31 december 2018 bedroeg de waarde van het eigen vermogen volgens de Belgische boekhoudnormen ("BEGAAP") 1.444 miljoen euro. De reconciliatie tussen het eigen vermogen volgens 'BEGAAP' en de beschikbare financiële middelen ('EOF') volgens de Solvabiliteit II-reglementering wordt in de onderstaande tabel weergegeven:

<i>(In miljoen euro)</i>	Op 31 december 2018	Op 31 december 2017
Eigen kapitalen 'BEGAAP' (voor aanwending van het resultaat)	1.444	1.339
Aanpassing van activa aan reële waarde	7.188	8.150
Eliminatie van de immateriële activa	-71	-163
Technische voorzieningen (na herverzekering) aan Best Estimate	-3.332	-4.067
Ondergeschikte schulden	0	0
Overige	-1.677	-1.227
Beschikbare financiële middelen (EOF)	3.551	4.032

De belangrijkste waarderingsverschillen tussen het eigen vermogen volgens BEGAAP en de beschikbare financiële middelen per maandag 31 december 2018 zijn de volgende:

- onder de Solvabiliteit II-reglementering worden de activa opgenomen aan hun marktwaarde (+7.188 miljoen euro);
- de commissies op niet-verdiende premies in Niet-Leven en de immateriële activa (bijvoorbeeld *software*, *goodwill* enz.) worden niet gewaardeerd onder de Solvabiliteit II-reglementering, zodat het eigen vermogen met 71 miljoen euro afneemt;
- onder de Solvabiliteit II-reglementering worden de technische voorzieningen (na herverzekering) gewaardeerd volgens hun *Best Estimate*, zodat de waarde van de passiva met 3.332 miljoen euro stijgt; en
- de categorie 'Overige' (-1.677 miljoen euro) vertegenwoordigt voornamelijk het verschil in waardering tussen BEGAAP en Solvabiliteit II van de pensioentoezeggingen (in het bijzonder de toepassing van de norm IAS 19), van de vorderingen en de schulden die niet verbonden zijn aan de verzekeringsactiviteit, alsook een verwachte dividenduitkering.

E.2 Solvabiliteitskapitaalvereiste en minimumkapitaalvereiste

De Groep AXA heeft in november 2015 de formele goedkeuring verkregen van haar verzoek om haar Interne Model te gebruiken voor de berekening van het economische kapitaal. Het interne model van de Groep AXA is ontworpen om de entiteiten van de Groep AXA de mogelijkheid te geven om de lokale kalibraties te kiezen die het lokale risicoprofiel het best weerspiegelen en rekening houden met alle significante risico's waaraan ze blootgesteld zijn. Bijgevolg weerspiegelt het Interne Model de solvabiliteitsbehoeften op een meer betrouwbare manier dan de standaardformule en stemt het de indicatoren van de behoefte aan eigen vermogen af.

/ Algemene beginselen

De Richtlijn Solvabiliteit II voorziet twee onderscheiden niveaus van de solvabiliteitsmarge :

(i) een minimumkapitaalvereiste (*Minimum Capital Requirement* of MCR), het bedrag van het basis eigen vermogen waaronder de verzekeringnemers en de begunstigen aan een onaanvaardbaar risico blootgesteld zouden zijn als de verzekerings- of herverzekeringsonderneming de toelating zou krijgen om haar activiteit voort te zetten ; en

(ii) een solvabiliteitskapitaalvereiste (*Solvency Capital Requirement* of SCR), die overeenkomt met een niveau van het in aanmerking komend eigen vermogen dat de verzekerings- en herverzekeringsondernemingen in staat stelt om significante verliezen op te sloppen en dat de verzekeringnemers en de begunstigen een redelijke zekerheid geeft dat de betalingen op hun vervaldag zullen plaatsvinden.

De Belgische wetgever heeft ervoor gekozen geen publicatie van de *capital add-ons* (bijkomende kapitaalvereiste) te eisen tijdens een overgangperiode die uiterlijk op 31 december 2020 eindigt.

/ Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)

Zoals al vermeld, heeft de Groep AXA in november 2015 de toestemming gekregen om haar Interne Model te gebruiken voor de berekening van haar reglementaire kapitaal onder Solvabiliteit II (SCR).

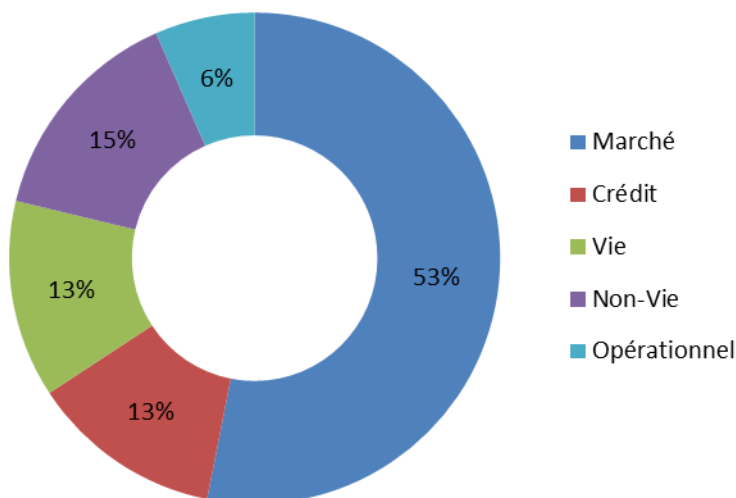
Per maandag 31 december 2018 heeft AXA Belgium een solvabiliteitsratio van 205%.

Het College van Toezichthouders, waaronder de NBB, blijft de onderliggende methodologieën en de aannames van het model regelmatig onderzoeken. Dit onderzoek kan tot aanpassingen van het niveau van de solvabiliteitskapitaalvereiste leiden. De EIOPA (*Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen*) onderzoekt de coherentie van de modellen van de Europese verzekeraars; dit onderzoek kan tot reglementaire wijzigingen leiden om de convergentie te verbeteren en het toezicht op de internationale groepen te versterken.

Per maandag 31 december 2018 bedraagt de solvabiliteitskapitaalvereiste van AXA Belgium 1.732 miljoen euro (na belastingen) en is ze als volgt over de risicocategorieën verdeeld :

Capital requis par risque

Het SCR is ten opzichte van 31 december 2017 met 537 miljoen euro gedaald door de dekkingsverrichtingen (*Spreadlock* et *equity hedge*) die in 2018 uitgevoerd zijn.

/ Minimumkapitaalvereiste (MCR)

De minimumkapitaalvereiste is het niveau waaronder het bedrag van de beschikbare financiële middelen niet mag dalen. Dit bedrag wordt aan de hand van een eenvoudige formule berekend, met een onder- en een bovendrempel die afhangen van de SCR van de Maatschappij en die gebaseerd is op auditeerbare gegevens. Deze formule houdt onder meer rekening met de *Best Estimate Liabilities* netto van herverzekering. Voor Niet-Leven worden de uitgegeven premies van elk activiteitssegment eveneens in aanmerking genomen; voor Leven betreft het een risicokapitaal.

Volgens de berekeningsmethodes die AXA Belgium toepast overeenkomstig de bestaande regelgeving bedraagt het vereiste minimumkapitaal op 31 december 2018 779⁹ miljoen euro

---

⁹ De minimumkapitaalvereiste is hier berekend op basis van de SCR volgens het interne model.

E.3 Gebruik van de deelmodule 'aandelenrisico' op basis van de duur in de berekening van de solvabiliteitskapitaalvereiste

Nihil.

E.4 Verschillen tussen de standaardformule en elk gebruikt intern model

/ Algemene informatie

De Groep AXA heeft sinds 2007 een robuust model van economisch kapitaal ontwikkeld. Het Interne Model wordt sinds 2009 in het systeem voor risicobeheer en in het besluitvormingsproces gebruikt. Het is op de eerste plaats bedoeld om het risicoprofiel juist in de solvabiliteitskapitaalvereiste te weerspiegelen. Dankzij het interne model kan men:

- **Rekening houden met de lokale specifieke kenmerken** – De Groep AXA is een internationale maatschappij die op een groot aantal markten actief is, met een ruim productgamma en in uiteenlopende geografische regio's met verschillende risicoblootstellingen. Daarom moet men in de mate van het mogelijke de *stresses* specifiek voor deze risicoprofielen kalibreren en rekening houden met de voordelen van de diversificatie van de verschillende risico's op deze markten ;
- **De gebreken die inherent zijn aan de standaardformule tegengaan** – de Groep AXA kan dankzij haar expertise de benadering van de van nature beperkte standaardformule verbeteren, om modellen te verkrijgen die beter aan de perimeter aangepast zijn. Zo voegt het interne model voor de marktrisico's bepaalde risico's toe die niet door de standaardformule worden gedekt (risico van de *spread* op de overheidsobligaties, volatiliteitsrisico van de rentevoeten en de aandelen);
- **Een betere evolutie van het model in de tijd mogelijk maken** - de ervaring neemt toe, de activiteiten breiden zich uit naar nieuwe markten en de innovaties in termen van de producten scheppen verschillende risico's. Het interne model kan dankzij zijn flexibiliteit de specifieke kenmerken van deze ontwikkelingen weerspiegelen.

Het Interne Model wordt gekalibreerd om de risicowaarde ('*value-at-risk*') van het distributieverlies ('*loss distribution*') weer te geven over een periode van een jaar op het 99,5e percentiel. Het Interne Model is een belangrijk onderdeel van het governancestelsel dat in nauwe samenwerking met de operationele activiteitenlijnen en het departement risicobeheer gebruikt en ontwikkeld wordt om in te spelen op de behoeften van de Onderneming..

Het Interne Model wordt gebruikt om het economische kapitaal te evalueren en te beheren. Het is bovendien een instrument voor de besluitvorming in de verschillende activiteitprocessen: de strategische planning, de onderschrijving, de investeringsbeslissingen, de strategie voor de dekking via herverzekering en het beheer van projecten. Aangezien het in het systeem voor risicobeheer geïntegreerd is, levert het Interne Model bovendien de informatie die vereist is voor het proces van de eigen evaluatie van de risico's en de solvabiliteit ('*Own Risk & Solvency Assessment*' of ORSA), formuleert het de risicostrategieën, maakt het de follow-up mogelijk van de risicobereidheid mogelijk of produceert het de informatie voor de risicorapportering.

/ Belangrijkste verschillen tussen de standaardformule en het interne model

Ons Interne Model is een op de methodologieën van de Groep gebaseerd gecentraliseerd model. Dit verzekert een coherentie in de modelvorming van gelijksoortige risico's in het geheel van de Groep, met ruimte voor de eventuele lokale specifieke kenmerken. Dit geldt in het bijzonder voor de kalibratie van de onderschrijvingsrisico's. De lokale kalibraties worden voorgelegd aan en gevalideerd door het *Group Risk Management*. De validatie van het Interne Model omvat kwantitatieve en kwalitatieve aspecten en meer bepaald de *data quality policy*. De *data quality policy* van AXA Belgium eist dat de in het interne model gebruikte gegevens volledig, correct en gepast zijn.

De algemene architectuur van het Interne Model omvat vijf grote risicomodules: Leven en Niet-Leven (verzekeringsrisico's), markt en krediet (financiële risico's) en operationeel.

Algemeen beschouwd geeft het interne model voor de vijf risicocategorieën modellen voor de deelrisico's die in de standaardformule niet toereikend worden behandeld maar die voor de Groep AXA significant zijn.

Marktrisico : het in de rentevoeten en de aandelen impliciete volatiliteitsrisico, het spreadrisico op overheidsobligaties en het inflatierisico zijn expliciet opgenomen in het interne model. Het concentratierisico in de portefeuille is opgenomen in de berekeningen van de wanbetaling van de *Corporate* effecten. Gelet op het grote aantal deelrisico's en risicofactoren dat in het interne model wordt gebruikt, kunnen de risico's van de verschillende activaklassen en hun onderlinge diversificaties nauwkeuriger in aanmerking worden genomen dan met de standaardformules. Een voorbeeld: de schokken hangen af van de economie, wat betekent dat op volatiele markten de belangrijke schokken in aanmerking worden genomen.

Kredietrisico : het interne model maakt een afzonderlijke modelvorming mogelijk van het wanbetalingsrisico van *Corporate* effecten, terwijl de standaardformule het opneemt in de kalibratie van de *spreads*.

Risico leven : het risico van andere gedragingen van de klanten is niet opgenomen in het model op het niveau van AXA Belgium omdat het niet significant is.

Risico niet-Leven: het risico van opzegging in Niet-Leven wordt in aanmerking genomen in de modelvorming van de portefeuille, met inbegrip van de opzeggingen en de evolutie van de nieuwe zaken, en door middel van de volatiliteit van de reserve voor niet-verdiende premies.

Operationeel risico : de standaardformule voor het operationele risico is gebaseerd op een percentage van de bruto uitgegeven premies of de technische voorzieningen en is niet risicogevoelig. Het interne model voor de operationele risico's volgt een op scenario's en projecties gebaseerde benadering. Het is gebaseerd op de identificatie en de evaluatie van de meest kritieke operationele risico's, aangevuld met transversale scenario's.

Modelvormingstechnieken

In de standaardformule worden voor de meeste risicocategorieën standaardformules gebruikt om de SCR te berekenen. In de meeste gevallen wordt een extreem scenario gebruikt dat het 99,5e percentiel vertegenwoordigt. In het interne model worden extreme scenario's alleen gebruikt voor de berekening van de cijfers voor Leven. Voor de andere risicocategorieën worden meer gesofisticeerde modellen gebruikt. Meer bepaald voor het marktrisico, het risico Niet-Leven en het operationele risico worden Monte Carlo-simulaties gebruikt. Zo kan men elke verliesdistributie berekenen.

Het Solvabiliteit II-kader vereist de voorspelling van de distributie van een waarschijnlijkheid ('*Probability Distribution Forecast*' of PDF), die waarschijnlijkheden toewijst aan de wijzigingen van de bedragen van het eigen vermogen. Voor de evaluatie van het model zijn de volgende oriëntaties gekozen :

- De modules Niet-Leven, markt en operationeel risico gebruiken op simulaties gebaseerde benaderingen en geven een volledige PDF ;
- Voor het risico Leven worden de op het 99,5e percentiel gebaseerde berekeningen aangevuld met de afleidingen uit bijkomende percentielen ; en
- De modelvorming van de kredietrisico's vertrekt van simulatietechnieken of van benaderingen van schokken, afhankelijk van het beschouwde deelrisico. Voor de simulatietechnieken zijn volledige PDF's beschikbaar. Voor de op de schokken gebaseerde benaderingen worden verscheidene percentielen berekend op dezelfde manier als voor het risico Leven.

Het aggregatieproces is gebaseerd op een elliptische aggregatie van de vereisten van de markt, van Leven, van het krediet, van Niet-Leven en van de operaties. Dankzij deze modulaire benadering kan men een hiërarchie van de belangrijkste risico's of deelrisico's bepalen en krijgt men een goed begrip van deze risico's en hun impact.

AXA Belgium werkt ook met omgekeerde stressscenario's. Deze tests zijn bedoeld om de combinaties aan de tonen van gebeurtenissen in verband met de markt, het krediet, Leven, Niet-Leven en operaties die op een gegeven datum een verlies zouden opleveren dat vergelijkbaar is met het SCR-bedrag. De in het scenario gedefinieerde schokken vinden op hetzelfde ogenblik plaats. Zo kan men verscheidene aan het interne model gebonden schokken evalueren :

- Een controle achteraf van de nauwkeurigheid van de correlatiecoëfficiënten. Dergelijke scenario's belichten immers de potentiële gevolgen van de niet-lineariteit of de gekruiste lineariteit ; en
- Bovendien worden omgekeerde stressscenario's toegepast om te bewijzen dat er geen dubbele telling is als gevolg van het opslorpande effect van de toekomstige discretionaire winsten.

E.5 Niet-naleving van de minimumkapitaalvereiste en niet-naleving van de solvabiliteitskapitaalvereiste

Nihil.

E.6 Overige inlichtingen

Nihil.

Bijlage n°1 – SFCR QRT's

Balance sheet

SE.02.01.17

		Solvency II value	Reclassification adjustments
		CU010	EC0021
Assets			
Goodwill	RO010		
Deferred acquisition costs	RO020		
Intangible assets	RO030	0.00	
Deferred tax assets	RO040	0.00	
Pension benefit surplus	RO050	0.00	
Property, plant & equipment held for own use	RO060	256 987 083.00	
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	RO070	39 481 670 178.00	
Property (other than for own use)	RO080	1 260 059 432.00	
Holdings in related undertakings, including participations	RO090	93 351 317.00	
Equities	RO100	3 154 946 825.00	
Equities - listed	RO110	1 457 109 328.00	
Equities - unlisted	RO120	1 697 837 497.00	
Bonds	RO130	31 031 460 558.00	
Government Bonds	RO140	23 495 707 058.00	
Corporate Bonds	RO150	7 380 594 305.00	
Structured notes	RO160	108 381 334.00	
Collateralised securities	RO170	46 777 861.00	
Collective Investments Undertakings	RO180	3 225 633 393.00	
Derivatives	RO190	716 218 653.00	
Deposits other than cash equivalents	RO200	0.00	
Other investments	RO210	0.00	
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	RO220	1 792 536 193.00	
Loans and mortgages	RO230	3 960 330 982.00	
Loans on policies	RO240	258 312 663.00	
Loans and mortgages to individuals	RO250	551 453 732.00	
Other loans and mortgages	RO260	3 140 564 587.00	
Reinsurance recoverables from:	RO270	287 241 969.00	
Non-life and health similar to non-life	RO280	179 526 388.00	
Non-life excluding health	RO290	150 615 532.00	
Health similar to non-life	RO300	28 910 856.00	
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	RO310	107 715 581.00	
Health similar to life	RO320	-707 373.00	
Life excluding health and index-linked and unit-linked	RO330	108 422 954.00	
Life index-linked and unit-linked	RO340	0.00	
Deposits to cedants	RO350	79 004 808.00	
Insurance and intermediaries receivables	RO360	347 726 016.00	
Reinsurance receivables	RO370	27 732 918.00	
Receivables (trade, not insurance)	RO380	489 115 187.00	
Own shares (held directly)	RO390	0.00	
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	RO400	0.00	
Cash and cash equivalents	RO410	1 580 933 727.00	
Any other assets, not elsewhere shown	RO420	49 087 525.00	
Total assets	RO500	48 342 366 586.00	
Liabilities			
Technical provisions – non-life	RO510	3 095 696 918.00	
Technical provisions – non-life (excluding health)	RO520	2 534 731 045.00	
Technical provisions calculated as a whole	RO530	0.00	
Best Estimate	RO540	2 435 015 285.00	
Risk margin	RO550	99 715 760.00	
Technical provisions - health (similar to non-life)	RO560	560 965 873.00	
Technical provisions calculated as a whole	RO570	0.00	
Best Estimate	RO580	557 988 899.00	
Risk margin	RO590	2 976 974.00	
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	RO600	31 248 382 722.00	
Technical provisions - health (similar to life)	RO610	3 007 979 736.00	
Technical provisions calculated as a whole	RO620	0.00	
Best Estimate	RO630	2 901 113 784.00	
Risk margin	RO640	106 865 952.00	
Technical provisions – life (excluding health and index-linked and unit-linked)	RO650	28 240 402 986.00	
Technical provisions calculated as a whole	RO660	0.00	
Best Estimate	RO670	28 056 548 609.00	
Risk margin	RO680	183 854 377.00	
Technical provisions – index-linked and unit-linked	RO690	1 792 513 828.00	
Technical provisions calculated as a whole	RO700	0.00	
Best Estimate	RO710	1 773 419 889.00	
Risk margin	RO720	19 093 939.00	
Other technical provisions	RO730		
Contingent liabilities	RO740	0.00	
Provisions other than technical provisions	RO750	103 420 860.00	
Pension benefit obligations	RO760	704 261 998.00	
Deposits from reinsurers	RO770	176 506 412.00	
Deferred tax liabilities	RO780	297 991 995.00	
Derivatives	RO790	147 901 245.00	
Debts owed to credit institutions	RO800	0.00	
Debts owed to credit institutions resident domestically	ER0801	0.00	
Debts owed to credit institutions resident in the euro area other than domestic	ER0802	0.00	
Debts owed to credit institutions resident in rest of the world	ER0803	0.00	
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	RO810	5 751 784 000.00	
Debts owed to non-credit institutions	ER0811	5 751 784 000.00	
Debts owed to non-credit institutions resident domestically	ER0812	3 248 893 000.00	
Debts owed to non-credit institutions resident in the euro area other than domestic	ER0813	2 502 891 000.00	
Debts owed to non-credit institutions resident in rest of the world	ER0814	0.00	
Other financial liabilities (debt securities issued)	ER0815	0.00	
Insurance & intermediaries payables	RO820	213 811 594.00	
Reinsurance payables	RO830	24 271 872.00	
Payables (trade, not insurance)	RO840	292 936 608.00	
Subordinated liabilities	RO850	0.00	
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	RO860	0.00	
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	RO870	0.00	
Any other liabilities, not elsewhere shown	RO880	405 431 408.00	
Total liabilities	RO900	44 254 911 460.00	
Excess of assets over liabilities	RI000	4 087 455 126.00	

Life and Health SLT Technical Provisions

5.12.01.02

	R0010	Index-linked and unit-linked insurance				Other life insurance			Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Accepted reinsurance	Total (Life other than health insurance, incl. Unit-Linked)			Health insurance (direct business)		Annuities stemming from non-life insurance contracts and relating to health insurance obligations	Health reinsurance (insurance accepted)	Total (Health similar to life insurance)
		C0000	C0010	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080			C0100	C0150	C0160	C0170	C0180			
Technical provisions calculated as a whole	R0010																	
Total Recoverables from reinsurers(SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default associated to TP calculated as a whole)	R0201																	
Technical provisions calculated as a sum of BE and RM																		
Best Estimate	R0000																	
Gross Best Estimate	R0000	27 655 638 526.00			1 779 439 889.00			84 113 757.00		56 656 329.00	29 829 958 498.00			98 375 742.00	2 802 742 041.00			2 901 113 783.00
Total recoverables from reinsurers(SPV and Finite Re after the adjustment for expected losses due to counterparty default)	R0200	328 422 954.00								328 422 954.00				1 504 795.00	-2 212 129.00			-707 379.00
Best estimate minus recoverables from reinsurers(SPV and Finite Re - total)	R0000	27 327 215 572.00			1 779 439 889.00			84 113 757.00		56 327 876.00	29 721 545 546.00			96 869 947.00	2 804 954 170.00			2 903 812 155.00
Risk Margin	R0100	325 789 945.00	15 093 936.00			15 667 905.00				397 447.00	320 948 135.00			5 797 477.00				336 495 950.00
Amount of the transitional on Technical Provisions																		
Technical Provisions calculated as a whole	R0110																	
Best estimate	R0120																	
Risk margin	R0130																	
Technical provisions - total	R0100	27 653 005 517.00	1 794 533 825.00			175 781 622.00				57 053 773.00	30 042 916 614.00			102 169 619.00	2 805 810 156.00			3 007 679 735.00

In EUR

S.19.01.21
Non-life Insurance Claims Information

Total Non-Life Business

Accident year / Underwriting year	Z0020	UWY
-----------------------------------	-------	-----

Gross Claims Paid (non-cumulative)
(absolute amount)

Year	Development year											In Current year		Sum of years (cumulative)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0170	C0180	
Prior	R0100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-9	R0160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-8	R0170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-7	R0180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-6	R0190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-5	R0200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-4	R0210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-3	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-2	R0230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-1	R0240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	R0250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total												R0260	-	-

Gross undiscounted Best Estimate Claims Provisions
(absolute amount)

Year	Development year											Year end (discounted data)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +	C0360	C0300
Prior	R0100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-9	R0160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-8	R0170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-7	R0180	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-6	R0190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-5	R0200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-4	R0210	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-3	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-2	R0230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N-1	R0240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
N	R0250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total												R0260	-

in EUR

S.22.01.21

Impact of long term guarantees and transitional measures

		Amount with Long Term Guarantee measures and transitionals	Impact of transitional on technical provisions	Impact of transitional on interest rate	Impact of volatility adjustment set to zero	Impact of matching adjustment set to zero
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Technical provisions	R0010	36 136 593 468.00	-	288.00	643 606 074.00	-
Basic own funds	R0020	3 551 316 966.00	-	-	477 542 547.00	-
Eligible own funds to meet Solvency Capital Requirement	R0050	3 551 316 966.00	-	-	477 542 547.00	-
Solvency Capital Requirement	R0090	1 732 151 173.00	-	-	1 375 061 567.00	-
Eligible own funds to meet Minimum Capital Requirement	R0100	3 551 316 966.00	-	-	477 542 547.00	-
Minimum Capital Requirement	R0110	779 468 027.00	-	-	618 777 706.00	-

Own funds

S.23.01.01

		Total C0010	Tier 1 - unrestricted C0020	Tier 1 - restricted C0030	Tier 2 C0040	Tier 3 C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector as foreseen in article 68 of Delegated Regulation 2015/35						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	163 363 289.00	163 363 289.00			
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	10 108 141.00	10 108 141.00			
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and mutual-type undertakings	R0040					
Subordinated mutual member accounts	R0050					
Surplus funds	R0070	1 825 000.00	1 825 000.00			
Preference shares	R0090					
Share premium account related to preference shares	R0110					
Reconciliation reserve	R0130	3 376 019 902.00	3 376 019 902.00			
Subordinated liabilities	R0140					
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160					
Other own fund items approved by the supervisory authority	R0180					
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds						
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation reserve and do not meet the criteria to be classified as Solvency II own funds	R0220					
Deductions						
Deductions for participations in financial and credit institutions	R0230					
Total basic own funds after deductions	R0290	3 551 316 332.00	3 551 316 332.00			
Ancillary own funds						
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300					
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund item for mutual and mutual - type undertakings, callable on demand	R0310					
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320					
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330					
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340					
Letters of credit and guarantees other than under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0350					
Supplementary members calls under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0360					
Supplementary members calls - other than under first subparagraph of Article 96(3) of the Directive 2009/138/EC	R0370					
Other ancillary own funds	R0390					
Total ancillary own funds	R0400					
Available and eligible own funds						
Total available own funds to meet the SCR	R0500	3 551 316 332.00	3 551 316 332.00			
Total available own funds to meet the MCR	R0510	3 551 316 332.00	3 551 316 332.00			
Total eligible own funds to meet the SCR	R0540	3 551 316 332.00	3 551 316 332.00	0.00	0.00	0.00
Total eligible own funds to meet the MCR	R0550	3 551 316 332.00	3 551 316 332.00	0.00	0.00	0.00
SCR	R0580	1 732 151 173.00				
MCR	R0600	779 468 027.00				
Ratio of Eligible own funds to SCR	R0620	2.050200000				
Ratio of Eligible own funds to MCR	R0640	4.556100000				

Reconciliation reserve

		C0060
Reconciliation reserve		
Excess of assets over liabilities	R0700	4 087 455 126.00
Own shares (held directly and indirectly)	R0710	
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	536 138 794.00
Other basic own fund items	R0730	175 296 430.00
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and ring fenced funds	R0740	
Reconciliation reserve	R0760	3 376 019 902.00
Expected profits		
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	116 825 000.00
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business	R0780	18 384 000.00
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	135 209 000.00

Solvency Capital Requirement - for undertakings on Full Internal Models

Component-specific information

5.25.03.01

- *
 1 (Market risk)   4 (Health underwriting risk)   7 (Operational risk)
 2 (Counterparty default risk)   5 (Non-life underwriting risk)   8 (LAC Technical Provisions (negative amount))
 3 (Life underwriting risk)   6 (Intangible asset risk)   9 (LAC Deferred Taxes (negative amount))

- *
 1 (Future management actions regarding the loss-absorbing capacity of technical provisions embedded within the component)
 2 (Future management actions regarding the loss-absorbing capacity of deferred taxes embedded within the component)
 3 (Future management actions regarding the loss-absorbing capacity of technical provisions and deferred taxes embedded within the component)
 4 (No embedded consideration of future management actions)

Unique number of component*	Components Description	Calculation of the Solvency Capital Requirement	Consideration of the future management actions regarding technical provisions and/or deferred taxes (*)
MANDATORY			
C0010	C0020	C0030	C0060
1	Market Risk	1 448 115 495.04	4
2	Credit Risk	344 821 274.67	4
3	Life Risk	354 309 167.41	4
4	P&C Risk	400 124 173.16	4
5	Operational Risk	179 361 972.94	4
6	Intangible Risk	0.00	4
7	LAC Deferred taxes	-297 951 881.15	4

Calculation of Solvency Capital Requirement

		C0100
Total undiversified components	R0110	2 428 780 202.05
Diversification	R0060	-696 629 029.04
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	
Solvency capital requirement excluding capital add-on	R0200	1 732 151 173.01
Capital add-ons already set	R0210	
Solvency capital requirement	R0220	1 732 151 173.01
Other information on SCR		
Amount/estimate of the overall loss-absorbing capacity of technical provisions	R0300	
Amount/estimate of the overall loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0310	-297 951 881.15
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for ring fenced funds	R0420	
Total amount of Notional Solvency Capital Requirement for matching adjustment portfolios	R0430	
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440	
Net future discretionary benefits	R0460	

Minimum Capital Requirement - Both life and non-life insurance activity

S.28.02.01

MCR components	MCR components	
	Non-life activities	Life activities
	MCR(NL, NL) Result	MCR(NL, L) Result
	C0010	C0020
Linear formula component for non-life insurance and reinsurance obligations	R0010	437 108 098.50

Background information	Background information				
	Non-life activities		Life activities		
	Net (of reinsurance/ SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance) written premiums in the last 12 months	
	C0030	C0040	C0050	C0060	
Medical expense insurance and proportional reinsurance	R0020	52 545 103.24	95 792 802.20		
Income protection insurance and proportional reinsurance	R0030	102 357 585.48	101 329 243.73		
Workers' compensation insurance and proportional reinsurance	R0040	376 387 482.13	263 404 865.49		
Motor vehicle liability insurance and proportional reinsurance	R0050	1 303 368 721.98	418 927 301.71		
Other motor insurance and proportional reinsurance	R0060	96 442 923.57	334 986 826.38		
Marine, aviation and transport insurance and proportional reinsurance	R0070	11 655 835.39	17 690 144.66		
Fire and other damage to property insurance and proportional reinsurance	R0080	273 402 186.33	489 309 642.52		
General liability insurance and proportional reinsurance	R0090	384 813 617.64	158 601 531.30		
Credit and suretyship insurance and proportional reinsurance	R0100	0.00	0.00		
Legal expenses insurance and proportional reinsurance	R0110	127 591 256.46	64 021 625.71		
Assistance and proportional reinsurance	R0120	0.00	0.00		
Miscellaneous financial loss insurance and proportional reinsurance	R0130	56 722 400.27	10 571 163.85		
Non-proportional health reinsurance	R0140	0.00	0.00		
Non-proportional casualty reinsurance	R0150	0.00	0.00		
Non-proportional marine, aviation and transport reinsurance	R0160	0.00	0.00		
Non-proportional property reinsurance	R0170	30 402 800.25	18 470 511.12		

Linear formula component for life insurance and reinsurance obligations	Non-life activities		Life activities	
	MCR(L, NL) Result		MCR(L, L) Result	
	C0070		C0080	
	Linear formula component for life insurance or reinsurance obligations	R0200	58 857 582.87	1 089 351 183.11

Total capital at risk for all life (re)insurance obligations	Non-life activities		Life activities	
	Net (of reinsurance/SPV) best estimate and TP calculated as a whole	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk	Net (of reinsurance) best estimate provisions	Net (of reinsurance/SPV) total capital at risk
	C0090	C0100	C0110	C0120
	Obligations with profit participation - guaranteed benefits	R0210	0.00	28 749 210 320.07
Obligations with profit participation - future discretionary benefits	R0220	0.00	591 640 458.65	
Index-linked and unit-linked insurance obligations	R0230	0.00	1 629 874 638.17	
Other life (re)insurance and health (re)insurance obligations	R0240	2 802 742 041.29	797 354 671.06	
Total capital at risk for all life (re)insurance obligations	R0250	0.00		40 345 906 513.97

Overall MCR calculation		C0130
Linear MCR	R0300	1 585 316 864.47
SCR	R0310	1 732 151 173.01
MCR cap	R0320	779 468 027.85
MCR floor	R0330	433 037 793.25
Combined MCR	R0340	779 468 027.85
Absolute floor of the MCR	R0350	7 400 000.00
Minimum Capital Requirement	R0400	779 468 027.85

Notional non-life and life MCR calculation	Non-life activities		Life activities	
	C0140	C0150	C0150	C0150
Notional linear MCR	R0500	495 965 681.36	1 089 351 183.11	
Notional SCR excluding add-on (annual or latest calculation)	R0510	541 902 729.98	1 190 248 443.03	
Notional MCR cap	R0520	243 856 228.49	535 611 799.36	
Notional MCR floor	R0530	135 475 682.50	297 562 110.76	
Notional Combined MCR	R0540	243 856 228.49	535 611 799.36	
Absolute floor of the notional MCR	R0550	3 700 000.00	3 700 000.00	
Notional MCR	R0560	243 856 228.49	535 611 799.36	